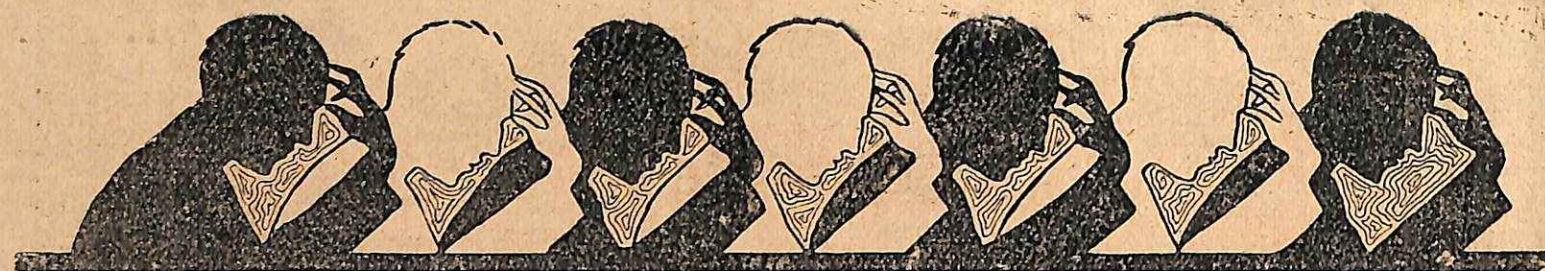

ΣΤΕΡΤΗΡΙΟΝ

ΧΩΡΙΚΟΝ ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 'ΕΓΕΡΤΗΡΙΟΥ.

ΠΡΟΣ ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΤΩΝ ΙΔΙΟΦΥΕΣΤΕΡΩΝ ΑΝΑ ΤΗΝ ΕΜΑΔΑ ΠΤΩΧΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ ΓΙΩΣΤΗΡΙΣΙΝ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΙΝ ΕΙΣ ΤΑ ΑΥΤΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΝΝΗΝ ΑΝΤΙΦΩΝ.

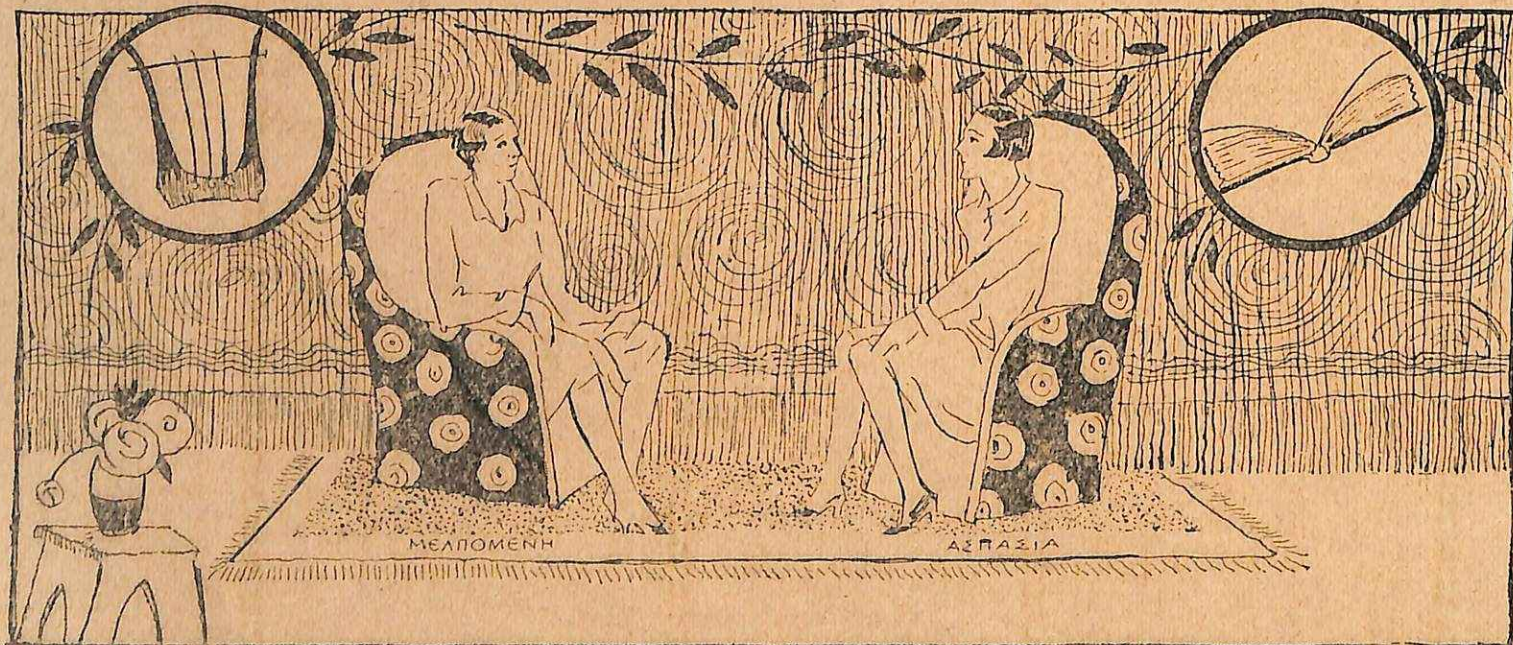
Ζητούμεν τὰς γνώμας τῶν Ἐκπαιδευτικῶν

Τὸ «Ἐγερτήριον» ἐθεώρησε συμπεριλαμβανομένην εἰς τὴν κύκλον τῆς ἀνυψωτικῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ προσπάθειάς του καὶ τὴν ἀνακαλύψιν ὅλων τῶν πτωχῶν νέων ποῦ εἶνε μὲ κάποια ἰδιοφυΐαν προικισμένοι διὰ τὰς τοὺς παράσχη διὰ τῶν σχετικῶν ἐνεργειῶν του, τὰ μέσα τῆς μορφώσεως καὶ τελειοποιήσεώς των διὰ τὴν χρησιμεύσωσι κατόπιν ὡς πρωτοπόροι μᾶς πραγματικῆς Ἑλληνικῆς προόδου καὶ διὰ τὴν παύσῃ ἐπὶ τέλους ἡ λειψανδρία μαστίζουσα ἀρνητικῶς τόσον πολλὴ τὴν χώραν.

Ζητοῦμεν λοιπὸν ἀπόλους τοὺς δυναμένους νὰ ἔχωσι γνώμην, τὴν πῶς δυνάμεθα νὰ ἐνεργήσωμεν διὰ τὴν ἀνακαλύψωμεν ὅχι τοὺς ἐκ παπα-

γαλισμοῦ ἀριστεύοντας, ἀλλὰ τοὺς κρύπτοντας νοῦν βαθὺν καὶ δημιουργικὸν καὶ χαρακτῆρα χρηστὸν καὶ ἀδρόν, ὅποτε καὶ μόνον μὲ τέτοιους ἡγέτας ἢ ἐξυγίανσις τῶν πραγμάτων καὶ ἡ πρόοδος τῆς χώρας θὰ τεθοῦν ἐπὶ ἀσφαλῶν βάσεων. Θὰ δημοσεύσωμεν ὅλας τὰς ἀπαντήσεις ποῦ θὰ λάβωμεν καὶ αἱ ὁποῖαι θὰ χρησιμεύσουν πρὸς ρύθμισιν τῆς σχετικῆς ἐνεργείας. Τίς εἶδε ἐάν εἰς τὴν ἐκκολαπτομένην σήμερον γενεάν δὲν ὑπάρχουν καὶ μεγαλοφυΐαι καὶ Περικλεῖς καὶ Ὀμηροὶ καὶ Πλάτωνες, αἱ ὁποῖαι ἀξίμεναι ἀνευ βοήθειας θὰ χαθοῦν.

Ζητοῦμεν λοιπὸν πρωτίστως τὰς γνώμας τῶν ἐκπαιδευτικῶν, ὡς εἰδικωτέρων.

Ἀρχαίων Ἑλλήνων κομμώσεις

Ἀρχαίων Ἑλληνίδων κομμώσεις

ΙΔΡΥΘΗ
ΕΝ
ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ
1912

Ἐγερτήριον

ΙΔΡΥΘΗ
ΚΑΙ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. ΒΟΥΤΕΤΑΚΗΣ

ΠΡΟΣ ΑΝΤΙΦΩΝΙΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

ΚΑΤΩ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ, ΖΗΤΩ Η ΕΙΡΗΝΗ

Εἶνε ἀδίκον, εἶνε μέγα ἐγκλημα ἓνα μεγάλο μέρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν διαφόρων κρατῶν, νὰ διατίθεται διὰ τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας δι' ἐντελῶς ἀχρηστοποιηθῇ πράγματα εἰς τὴν οὐσιαστικὴν καὶ πραγματικὴν ζωὴν τῶν λαῶν, ἐντὶ νὰ διατίθεται διὰ τὴν ἡθικὴν καὶ διανοητικὴν προαγωγὴν των, ἐντὶ νὰ διατίθεται ὑπὲρ τῶν μέσων διὰ τῶν ὁποίων θὰ μορφωθοῦν καὶ τελειοποιηθοῦν τὰ παιδιὰ των, οἱ πολῖται τῆς αὔριου καὶ τῶν μέσων διὰ τῶν ὁποίων θὰ αὐξηθῇ ἡ ὅλη εὐημερία τῆς χώρας γεωργία, συγκοινωνία, βιομηχανία ἀντιθέτως νὰ διατίθεται ὑπὲρ τῶν μέσων διὰ τῶν ὁποίων διδάσκονται πῶς νὰ ἐκπαιδευθῶνται οἱ ἄνθρωποι. Εἶνε τόσον τερατικὸς αὐτὸ ὥστε νὰ ἰλλιγίζῃ ὁ νοῦς ἐκείνων οἱ ὁποῖοι βλέπουν εἰς τὰς ἀνθρωπίνους καταστάσεις τὴν τὴν τρομακτικὴν καθυστέρησιν εἰς ἓνα λογικώτερον καὶ ἡθικώτερον αἶμα. Νὰ ἔχῃς ἑκατὸ δραχμὲς εἰσόδου καὶ νὰ πετᾷς τὰς τριάντας εἰς τὸν ἀνεμὸν καὶ νὰ μὴ τὰς διαθέτῃς νὰ θρέψῃς καὶ λίτερά τὰ παιδιὰ σου τὰ ὁποῖα μισοπεινοῦν, γιὰ τὴν νύσσης καλλιτερά εἶνε μὴ παραφροσύνη ἀναξία καὶ διὰ τὰ ἄλογα ἀκόμη ζῶα.

Καὶ ὅμως αὐτὸ συμβαίνει σήμερον μὲ τὰς στρατιωτικὰς δαπάνας. Καὶ εἰς αὐτὸ, τὸ ἀμέσως προσιπτὸν εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ κόσμου, ἀποβλέπουν ὅσοι κηρύσσονται ὑπὲρ τῆς ἀλλαγῆς ἰδανικῶν. Ἀπολύτως ἐξεταζόμενον τὸ κήρυγμα των εἶνε ὁρὸν, εὐγενές, ἀνθρωπιστικόν.

Ἐν σχέσει ὅμως πρὸς τόπον καὶ χρόνον — καὶ τίποτε ποτὲ δὲν πρέπει νὰ ἐξετάζεται καὶ κρίνεται ἀπολύτως — τὸ κήρυγμα των εἶνε ὀλέθριον καὶ αὐτοὶ μὲ ὅλην τὴν ἀναμφιστήτητον εὐγένειαν τοῦ ἐλατηρίου των, εἶνε ἀμβλυποῦντες. Διότι, ναὶ μὲν κακὸς καὶ ψυχρὸς ὁ πόλεμος καὶ ἐγκλημα τὸ πέταμα τῶν ἐκατομμυρίων διὰ τὴν προπαρασκευ-

ἴην του, ἀλλὰ ἀφοῦ εἶνε πραγματικότης ; Τὶ νὰ κάμωμεν ; θέλοντας καὶ μὴ πρέπει νὰ τὴν ἐντικρύσωμεν ἔστω καὶ ὡς ἀναγκαῖον κακόν. Καὶ ἀπὸ τὸ κακὸ ποῦ εἶνε ἡ προπαρασκευὴ πρὸς πόλεμον ἕως τὸ κακὸν νὰ διαμελισθῶμεν ποῦ καὶ τοῦτο ἐνδεχόμενον ἢ ὑποδουλωθῶμεν ἀπὸ κανένα γείτονα μας τὸ πρῶτον εἶνε τὸ μὴ χεῖρον ἀρὰ τὸ βέλτιστον.

Τὸ νὰ προπαγανδίσωμεν τὸν ψυχικὸν ἀφοπλισμὸν μας ἀπὸ κάθε τι ποῦ μᾶς καθιστᾷ ἐκानοὺς νὰ ὑπερασπίσωμεν ἀποτελεσματικὰ τὴν ἀριότητα καὶ ἀνεξαρτησίαν τῆς πατρίδος μας τοῦτο μᾶς ἀγεῖ εὐθὺς πρὸς τὴν ὑποδουλῶσιν ἐφ' ὅσον ὁ προπαγανδισμὸς οὗτος δὲν γίνεται συμμέτρως καὶ ἐξ ἴσου ἀποτελεσματικῶς καὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους λαούς. Εἴπαμεν δὲ θὰ περάσουν γενεὲς ἐπὶ γενεῶν διὰ τὴν φθάσῃ ἡ ψυχικὴ ὥριμαν ἐἰς τὸ σημεῖον ὥστε δύο ἄνθρωποι πεινῶντες νὰ μοιράσωνται μεταξὺ τους ἓνα ψωμὶ ἀκριβοδικαίων τὴν στιγμήν ποῦ ὁ ἓνας εἶνε ὠπλισμένος καὶ ὁ ἄλλος ἀοπλος.

Σὲ μὴ τέτοια περίπτωσις εἶνε εὐνόητον ποῖος ἐκ τῶν δύο θὰ πάρῃ τὴν μερίδα τοῦ λέοντος.

ΤΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Καὶ ἡ προπαγάνδα τοῦ ἀφοπλισμοῦ καὶ ἡ προπαγάνδα τῆς εἰρήνης πρέπει νὰ γίνεται συγχρόνως ἐξ ἴσου ἐκ μέρους ὅλων τῶν λαῶν καὶ ἰδίως

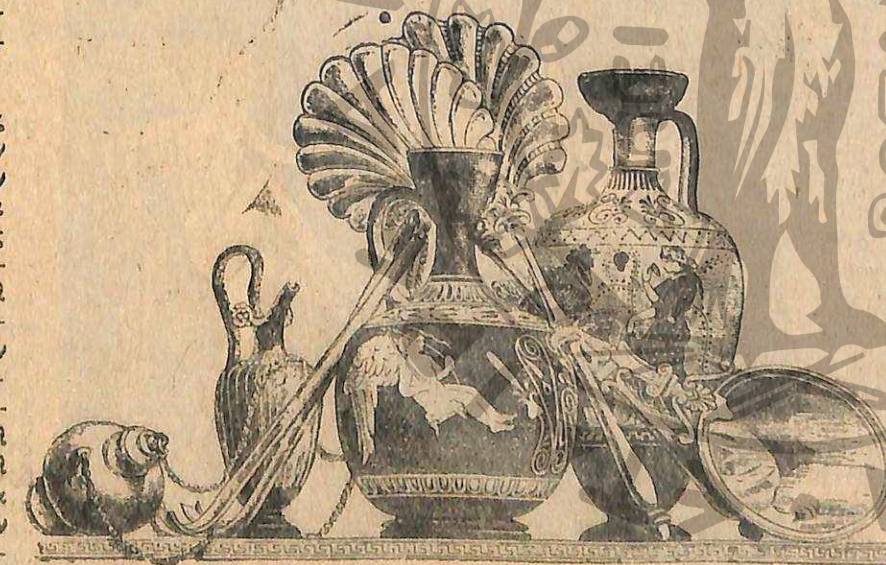
ἐκ μέρους μέρους τῶν ἐχόντων διαφορὰς μεταξὺ των. Καὶ ἔτσι θὰ προχωρήσῃ ἡ ἰδέα ὑπὲρ τῆς εἰρήνης καὶ θὰ ταχυραρχῇ δαήμεραι καὶ περισσότερον εἰς τὴν συνείδησιν τῶν λαῶν, ἢ δὲ κατὰσχυσίς τῆς θ' ἀποβαλὴν πραγματικώτερα μὲ τὸ νὰ φοβᾶται ὁ Γιάννης τὸ θερὶ καὶ τὸ θερὶ τὸ Γιάννη. Ἄλλως ἐπὶ τὸν φθόρον τὸν ἐνδὸς ἐκ τούτων ἐκλείψῃ θὰ τοῦ ἐπαναζήσῃ ἡ βουλὴ καὶ ἂν ἀκόμη ὑποθέσωμεν ὅτι ἦτο μέσα τοῦ μισοπνευμένη, ἀπὸ τὴν εὐκολῇ καὶ ἀκίνδυνῇ λείαν ποῦ θὰ τοῦ ἐμφανίζῃ ἡ κατάσταση τοῦ ἄλλου.

«Ο ΦΟΒΟΣ ΦΥΛΑΞΙ ΤΑ ΕΡΗΜΑ»

Μέσα στὸ λαϊκὸν αὐτὸ ρητὸν εὐρίσκεται ἡ ἡθικὴ μανταλιτὲ τοῦ σημερινοῦ κόσμου. Καὶ ἐφ' ὅσον ὁ φόβος εἶνε τὸ κλειδί τῆς συμπεριφορᾶς τῶν ἀνθρώπων καὶ ὅχι τὸ δίκαιον καὶ τὸ ὀρθόν καὶ ἐφ' ὅσον ἡ συνείδησις των διὰ τὴν λειτουργίαν δικαιοῦτερον ἔχει ἀνάγκην ὅχι ἀπὸ τὴν ὑπαρξίν τοῦ δικαίου, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ὑπαρξίν τοῦ ἀντιπάλου δέους τὰ ἔθνη καὶ τὰ πρὸς πολιτισμένα δυστυχῶς, εἶναι ἀναγκασμένα νὰ υφιστάσωνται βαρβαρισμοὺς διὰ τοὺς ὁποίους ὀφείλουν νὰ ἀισχύωνται. Ἄλλ' εἴπαμεν, εἶνε τοῦτο τὸ μὴ χεῖρον κακόν.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ — Τῷ 1918 ἔτιαν ὁ πολὺς Οὐίλσον εἶχεν ἔλθει εἰς τὴν Εὐρώπην διὰ τὴν σύναψιν τῆς συνθήκης τῆς Εἰρήνης, ἐξεδόκαμεν τὸ ὑπὸ τὴν τίτλον «Οὐίλσονος Συνθήκη» βιβλίον μας τὸ ὁποῖον ἐπροκάλυψε αὐτὸ τὸ γράμμα ὅτι ἐπιστολὴν τοῦ Οὐίλσονος ἡ ὁποία κατὰ βάθος ἀποτελεῖ ὁψηλὸν ὅμιλον πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσάν καὶ τὴν ὁποίαν θὰ δημοσιεύσωμεν τσιγγοφωτιστωμένην ὅταν θὰ ἀμυλῶμεν περὶ γλώσσας. Ἐνα κεφάλαιον τοῦ βιβλίου αὐτοῦ ἔχουσιν ἀφοσιώσῃ περὶ τοῦ πῶς δύναται ἐν τῷ μέλλοντι νὰ ἀποσοβῇ ὁ πόλεμος, ἔργον καὶ ὑπὲρ τὰς παρούσας μὴ εὐνοίας διὰ τὴν πάντων εἰρήνην συνθήκας τοῦ κόσμου.

Ὡς σχετικὸν τοῦ ἀνωτέρω δημοσιεύματος μας θὰ παραθέσωμεν ἄλλοτε τὰς ἐνδιαφερόσας περιγραφὰς ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ κεφαλαίου.

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΛΛΙΣΤΕΙΑ

ΤΑ ΠΑΡΑΛΔΙΠΟΜΕΝΑ ΜΙΑΣ ΕΚΛΟΓΗΣ

Τὸ ἐτήσιο πανηγύρι εἶχαν ἀρχίσει ἀπὸ μερικές ἐβδομάδες τώρα, ἀπειλοῦν διαρκῶς νὰ λάβῃ μεγαλυτέρας διαστάσεις τὰς ὁποίας ὁμως φεῖ! —δὲν ἔλαβεν. Θυμᾶσθε, στ' ἀλήθεια δταν γιὰ πρώτη φορά καθιερώθησαν τὰ «Καλλιστεία». Ἦταν τότε τὸ 1920. Γιὰ τὸν ὀργανωτὴ τους, τὸν πολὺν κ. ντέ Βαλέφ, ἀπετέλεσαν μιὰ παταγώδη ἐπιτυχία. Μὰ ἐκεῖνο ποὺ ἀγνοοῦν ἴσως οἱ περισσότεροί εἶνε πῶς τὰ πρῶτα Καλλιστεία εἶχαν μιὰ πολὺ εὐεργετικὴ ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος. Δὲν εἶνε μόνον πῶς διασκέδασαν τὸν κ' αἰσ, ἀπομακρύνοντας γιὰ λίγες ἐβδομάδες τὴς ἔγνοιες καὶ τῆς σκοτοβρες ἀπὸ τὸ μυαλό του. Εἶχαν καὶ κάποιο ἄλλο, περισσότερο εὐεργετικὸν ἀποτέλεσμα; Ἐγλύτωσαν τὴν Βραζιλία ἀπὸ μιὰ δεδαισιότατη ἐπανάστασι!

••

Ἦταν ἀναγκαῖο νὰ κάμωμε τὴν ἱστορικὴ αὐτὴ ἀναδρομὴν γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ ἀντιληφθοῦμε τὴν ἀτμόσφαιρα μέσα στὴν ὁποία διεξήχθησαν τὰ ἐφετεινά. Ἀνεξαρτήτως τοῦ καλοῦ ἢ τοῦ κακοῦ τοῦ θεσμοῦ, τὸ δέβειν εἶναι, πῶς ἐφέτος τὸ ἄριστον τὸ Καλλιστεία καθέλω ἢ πολὺ ἐλὶ γὰρ ἐνδιαφέρον παρὰ στίαν. Ἐπέρασαν ἡ μὲν ἡ μὲν ἡ μὲν. Γιὰ τοὺς ἄλλους, τοὺς περισσότερον ἀπεισιδότους ἢ μεμειωμένους αὐτὸ ἢ τὸ ἐνδιαφέροντος ποτέπει νὰ ἀποδοθῇ στὴν φοβερωτάτην οἰκονομικὴν κρίσιν ποὺ μαστίζει τὸν κόσμον. Οἱ ἀνθρώποι πεινορὺν καὶ δυστυχῶν σήματα.

Ποιὸς θὰ εἶγε λοιπὸν μυαλό νὰ ἐνδιαφεροθῇ γιὰ τὰ Καλλιστεία; Αὐτὸ θ' ἀπετέλουν ἴσως μιὰ καλὴ γιορτὴ τοῦ παλαιοῦ καὶ οὐ καιροῦ. Μὰ σήμερα; Πῶς θὰχε τὴν διάθεσιν καὶ τὸ κέφι νὰ

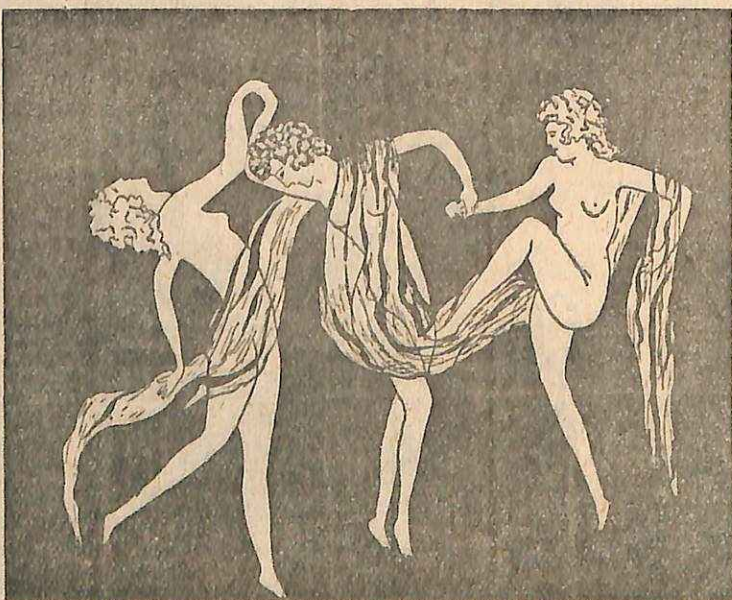
ἐνδιαφεροθῇ γιὰ αὐτὰ;

Γιατὶ νὰ τὸ κρύψουμε; τὰ ἐφετεινὰ καλλιστεία ἐπέρασαν ἀπαρατήρητα σχεδόν. Κανένα ἐνδιαφέρον, κανεὶς ἐνθουσιασμός. Ἡ αἰλουσα τῶν «Ὀλυμπίων» εἶχε δέβαια ἀρκετὸ κόσμον ἀλλὰ ἕνα κόσμον τόσο ἀδιάφορον ποὺ μόλις κατώρθωσε νὰ χειροκρατήσῃ κάπως κατὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν «Μίς».

Ὅσον γιὰ τὰς τελευταίας αἱ τάξεις τῶν εἶχαν ἀραιωθῇ ἢ διὰ Παλαιολόγου ἦτο γνωστὸν ἀπὸ καιρὸ πῶς θὰ ἐξελέγετο «Μίς Ἀθῆναι». Ἀλλ' εἶνε ἐξ ἴσου γνωστὸν πῶς δὲν εἶχε ἀνταγωνιστρίαν. Γιὰ τὴν δεσποινίδα Λάμψα ἐξ ἄλλου τὸ πρᾶγμα δὲν ἐπεδέχεται ἀμφισβήτησιν, διὰ τὸν ἴδιον λόγον ἀκριβῶς. Διὰ τὴν ἱστορικὴν ἀκρίβειαν αἱ ὑποψήφια ἦσαν μόνον 5. Ποὺ ἡ κοσμοχάλασις τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ προπαρελθόντος ἔτους!

••

Ἀλλ' ἂς παρηγορούμεθα. Τὰ ἱδια—καὶ χειρότερα ἴσως συνέβησαν

καὶ ἄλλου. Οἱ Γάλλοι μᾶς εἶχαν προηγηθῇ καὶ εἶχαν ἐκλέξει ἤδη τὴν βραδύτητα τῶν. Ἀλλὰ πῶς τὴν ἐξελέξαν!

Μεταξὺ τῶν ἐλαχίστων ποὺ παρουσιάσθησαν ὡς ὑποψήφιοι δειγμάτων καὶ αὐτὸ τοῦ καιροῦ ὑπῆρχε μιὰ... κουτσὴ, δυὸ ἀλλοίθερες, πέντε βλοσυροκομμένες, δεκα τρεῖς μὲ κόκκινες πανάδες στὸ πρόσωπο καὶ... ἐπ' αἱ συνήθεια ἀναπήρων καὶ ἐλαττωμάτων. Ὅπως δὲ ποτε ἡ δεσποινὶς Καποδὸν ντὲ Σουίτς ὑπῆρξε πανευτυχὴς διὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς. Εἰς τοὺς δημοσιογράφους ποὺ τὴν ἐπολιόρκησαν εἶπε χίλιες δυὸ ἀνοησίες, ὅπως συνειθίζεται εἰς παρόμοιες περιστάσεις. Καὶ μόνον στὴν κάπως ἀναιδῆ ἐρώτησιν ἐνὸς Ἀγγλοῦ δημοσιογράφου κοκκάλωσε, χωρὶς νὰ μπορέσῃ ν' ἀρθρώσῃ λέξιν.

Ὁ εὐφυὴς Βρετανὸς εἰς μιάν στιγμὴν παντοειδῶν ἐκδηλώσεων θαυμασμοῦ, εἶχεν ἐρωτήσει τὴν δεσποινίδα Σουίτς.

— Πῶς σεῖς, ποὺ φαίνεσθε τόσο ἐξυπνοὶ κορίτσι, δεσποινὶς Λίνα Καποδόν, ἐκάματε τὴν ἀστοχὸν ἀνοησίαν νὰ μετασχεταί εἰς τὸν διαγωνισμὸν αὐτῶν τῶν καλλιτεσίων, καὶ τὴν ἀκόμη ἀστοχεστέραν ἀνοησίαν νὰ ἐπιτύχετε εἰς τὸν διαγωνισμὸν αὐτοῦ καὶ νὰ ἐκλεγῆτε βασίλισσα τῆς Γαλλικῆς ὁμορφιάς;

••

Ἐν τῷ μεταξὺ, κατόπιν πολλῶν καὶ ποικίλων ἀμφισβητήσεων, κατηρτίσθη τελειωτικῶς καὶ τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκλογῆς τῆς Μίς Εὐρώπης. Θὰ διεξαχθῇ στὸ Παρίσι εἰς τὰς 12 Φεβρουαρίου. Ἡ ἀσημένια γὰφυρα τοῦ μεγάλου χοροῦ τῶν «Μικρῶν Λευκῶν Κλιβῶν», ὁ ὅποιος γίνεται κατὰ

ἔτος εἰς τὴν παρισίνην Ὀπεραν, θὰ χρησιμεύσῃ καὶ ἐφέτος διὰ τὰς «Μίσεις» ὡς πέρασμα ἐκ τῆς ἀφανίας πρὸς τὴν δόξαν. Ὅλοι τῶν πρέπει νὰ ἔχουν φθάσει στὸ Παρίσι τὴν 1 Φεβρουαρίου ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ δοθῇ τὸ πρῶτον ἐπίσημον πρόγευμα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Κλάρη» διὰ νὰ γνωρισθοῦν μεταξὺ τῶν καὶ νὰ μισηθοῦν ἀμοιβαίως.

Εἰς τὰς 2 Φεβρουαρίου δ. κ. ντὲ Βαλέφ θὰ δὴγησῇ τὰς ὁρίας εἰς τὸν μεγάλον χορὸν τῆς Ὀπερας καὶ θὰ τὰς παρουσιάσῃ εἰς τὸ κοινὸν ἀπὸ τῆς ἀργυρᾶς γεφύρας, παρουσία τοῦ προέδρου τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς κ. Ντουμέρ.

Τὴν ἐπομένην ἡ συνοδεία ὁλόκληρος θὰ ἀνχωρήσῃ διὰ τὴν Κιανὴν Ἀκτὴν. Τὸ ταξίδι θὰ γίνῃ διὰ μεγάλων λεωφορείων, ἢ δὲ πομπὴ θὰ ἀπαρτίζεται ἀπὸ τὸ ὑπερλεωφορεῖον τῶν «μίσεις» τὸ ὁποῖον θὰ προηγῆται θὰ ἐπώνται δὲ οἱ συνοδοὶ καὶ οἱ οἰκετοὶ τῶν διαγωνιζομένων. Εἰς τὸ τέλος θὰ ἐρχονται αἱ ἀποσκευαί.

Λαμπραὶ δεξιώσεις θὰ περιμένουν τὰς «μίσεις» εἰς τὴν Νίκαιαν: γεύματα, προγεύματα, χοροί, κτλ. κτλ.

Τὴν Παρασκευὴν, 12 Φεβρουαρίου θὰ γίνῃ ὁ διαγωνισμὸς μετὰ τὴν ἡμέραν τὴν ἐν πάσῃ περιπτώσει—μυστικότητά.

Ἡ παρουσία τῆς ἐκλεχθεισμένης «Μίς Εὐρώπης» θὰ γίνῃ τὸ βράδυ εἰς τὸ ἐπίσημον γεῖμα.

Ἡ Ἑλλανδὶκος Ἐπιτροπὴ θὰ ἀπαρτίζεται, ὅπως πάντοτε, ἀπὸ σπουδαίους καλλιτέχνους καὶ προσωπικότητας ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. ντὲ Βαλέφ.

Θὰ ἐπακολουθήσουν τέτα, χοροί, δεξιώσεις, ἐπίσημοι παρουσιάσεις κτλ. Αἱ ἑορταὶ θὰ τελειώσουν εἰς τὰς 15 Φεβρουαρίου, ἐπότε θὰ αἱ ὁραταὶ θὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὰς χώρας τῶν, διὰ νὰ ἀναπαυθοῦν ἐκ τῶν κόπων καὶ συγκινήσεων.

••

Ἐνα τελευταῖον ζήτημα. Ποιὰ εἶνε ἡ ἰδανικὴ ὁμορφία τοῦ 1932; Ἡ κανονικότης καὶ ἡ εὐρυθμία τῶν χαρακτηριστικῶν φαίνεται πῶς θὰ καίξῃ τὸν πρωτεύοντα βόλον. Καὶ παρὰ τὰς ὁρισμένους ἐκπλήξεις, μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ βέβαιον πῶς ἡ μέδα ἢ ὁποία θέλει λεπτὰ καὶ λυγρὰ σώματα θὰ ἐπικρατήσῃ καὶ εἰς τὰ καλλιστεία. Ἡ ἐποχὴ μᾶς φαίνεται πῶς δοκιμάζει κάποιαν ἐνστικτώδη ἀντιπάθειαν πρὸς τὸ πάχος, ἀκόμη καὶ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν ὑπερβαίνει τὰ ὅρια μιᾶς καλῶς εὐνοομένης εὐτραφείας.

Μένει τὸ χρῆμα. Μελαγχροῖες ἢ ξανθές. Ἡ πὶδ περιεργες θεωρεῖς ἔχουν ἐκτεθεῖ πάνω στὸ ζήτημα αὐτό. Ἐν τούτοις αἱ σταυροφορίαι αἱ ὁποῖαι διεξήχθησαν εἴτε πρὸς τὴν μιὰ κατεύθυνσιν, εἴτε πρὸς τὴν ἄλλην, δὲν φαίνεται νὰ κατέληξαν πουθενά. Καὶ μόνον, πρὸς στιγμὴν, ἐπεκράτησεν ὁ τύπος τῆς καστανῆς, ὁ ὁποῖος συμβιβάζει καὶ τὰς δύο ἀπώψεις. Φαίνεται δὲ πῶς ἐπικρατεῖ ἀκόμη καὶ σήμερον.

Ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἡμερὴν ἐκλογὴ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ἐγᾶλη κανεὶς κανέναν συμπερασμα. Διότι ἡ ἐφετεινὴ ἐκλογὴ ἐνθυμίζει κάποιαν ἄλλην ἐκλογὴν, κοινοτικῶν ἀρχόντων αὐτῶν, κατὰ τὴν ὁποίαν κάποιος ὑποψήφιος πρόεδρος

κοινότητος κατώρθωσε νὰ ὑπερισχῇ τῶν ἀντιπάλων του—ὅπως ἐσπεύσε νὰ τηλεγραφῇ πρὸς τὸν βουλευτὴν τῆς περιφέρειας δι' ὧν τῶν ψήφων τὰς ὁποίας ἔλαβε.

Διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι οἱ ἀντίπαλοί του, καταπονημένοι ἐκ τῶν ἀπειλῶν του, δὲν ἐτόλμησαν νὰ ἐκθέσουν ὑποψηφιότητα.

Ἀλλ' εἰς τὴν Εὐρώπην, εἰς τὴν Ἀμερικὴν, τί θὰ γίνῃ; Καμιὰ προεξόρλησις δὲν εἶνε ἀπὸ τοῦδε δυνατή.

Ἀλλωστε αἱ ἡμέραι πλησιάζουν. Καὶ θὰ ἦτο καλύτερον νὰ ἔχωμεν ὀλίγην ὑπομονήν.

Π. Κ.

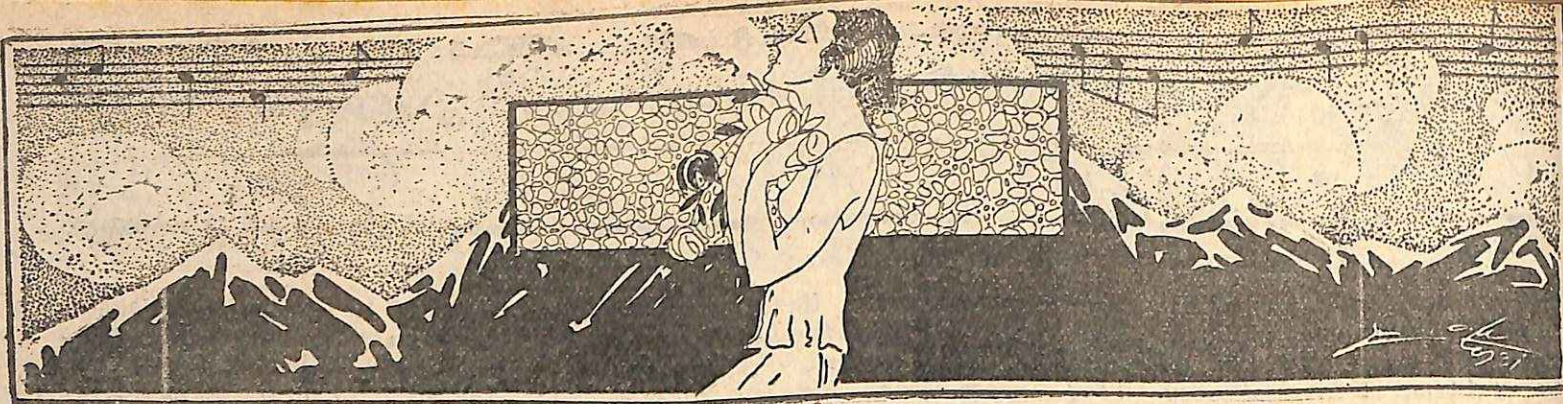
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΗ

ΓΕΡΑΛΗ

ΣΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Η ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΟΤΗΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

Του κ. ΑΘΑΝ. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΗ

Υποστηρίζεται από πολλούς ότι η γυναίκα είναι διανοητικώς κατωτέρα από τον άνδρα. Άλλοι δὲν βλέπουν εἰς αὐτήν παρὰ μόνον ελαττώματα: φιλαρσεκίαν, ματαιοδοξίαν, ελαφρότητα, ἰδιουτολίαν κ. τ. λ.

Κατὰ πόσον αἱ ἀπόψεις αὗται ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν ἀντικειμενικὴν πραγματικότητα; Τοῦτο θὰ προσπαθῶμεν νὰ ἐξετάσωμεν ἐν συντομίᾳ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο.

Τὸ λάθος ἐκείνων ποὺ παραδέχονται διανοητικὴν κατωτερότητα εἰς τὴν γυναῖκα ἐν συγκρίσει μετὰ τὸν ἄνδρα, ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι συγκρίνουν οὐδὲν πραγματικὰ ὁμοίαια, διαφερετικά, τὰ ὅποια οὐδὲν δύναται νὰ μετρηθῇ μετὰ τὸ ἴδιον μετρῶν. Ἡ διανοητικότης τῆς γυναίκος δὲν εἶναι κατωτέρα τῆς τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ διαφορετικὴ.

Ἐκείνοι ποὺ ἔχουν ἐμβαθύνει εἰς τὰ μυστήρια τοῦ υλοσυνεήτου γινώσκουν ὅτι ἄνδρας καὶ γυναῖκα εἰναι υλοσυνειδητῶς ὄργανα τῆς φύσεως. Ἡ Φύσις δὲν εἶναι μία δύναμις τυφλή, ὥς τινες ὑλισταὶ φανταζομένη. Σήμερον ἡ ἐπιστήμη παραδέχεται ὅτι ἡ ἐνεργεια, ἀσπασμένης δύναμις, εἶναι ἡ ἀρχικὴ οὐσία τοῦ σύμπαντος. Ἡ ὅλη ἐξοχηματισθὴ διὰ τῆς κινήσεως τῆς ἐνεργείας, τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ συμπληρωματικὴν. Ἡ ὅλη δὲν ἔχει αὐτοπαράξιν, αὐτοκωστασίαν, εἶναι συμπληρωματικὴν ἐνεργεια, βραδύτητα δὲ δύ. λυ. ται, ἐξοχλῶνεται, ἀπελευθερωμένη τῆς ἐνδοσυνειδητῆς ἐνεργείας καὶ ἐπιστρέφουσης εἰς τὸ ζῶ. παν. (Τὸ γάδιον εἶναι τὸ ταχύτερον ἐξελιγόμενον ὡσμὴ ποσότης ἐ. ος γκαμμαρίου διαλύεται εἰς 200 χρόνια.

Ἡ κίνησις εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀποδεικνύεται ὅτι ἐξελίσσεται, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν καὶ τὸν ἐλεγχὸν Νόμων, ἐπακριβῶν, συμφῶν, ἀμεταβλητῶν, λογικῶν. Οἱ νόμοι αὗτοι κατευθύνουν τὴν κίνησιν τῆς ἐνεργείας μετὰ τὴν ἀκριβείαν, ὁμοιογένειαν καὶ καθαρῶς οὐκ ὀφείλονται, ὥστε τὸ ἐλαχιστόν γινώσκον ὡσμὴν — ἡ πρώτη οὐσίαν καὶ οὐσίαν νὰ εἶναι κομωμένη κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, καὶ νὰ κινῶνται ἐπὶ τῆς ἰδίας βῆσεως.

Ἡ μελέτη τῆς ἐξελίξεως ἀποδεικνύει ἐπίσης ὅτι αὐτὴ οὐ γίνεται τυχαίως καὶ τυφλῶς, ὑπὸ τὴν πίεσιν μόνον τῶν ἐξωτερικῶν συνθηκῶν, ἀλλ' ὅτι ὁ σπουδαίος πηγάς ἐνέργειας εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ ζωτικὴ ὥθησις, πρὸς διαρκῶς τελειότερας μορφάς. Οἱ ἐπιφανέστεροι τῶν συγχρόνων ἐπιστημονικῶν παραδέχονται ὅτι ὅπως ἐννοητικὴ ἐνεργεια συμπληρωμένη ἐν τῇ φύσει, τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ τὴν μόνον ἀρ-

χήν, οὐδὲν ἔνσυνήδητος Νόμος ἐνυπάρχει ἐν τῇ ἐνεργείᾳ, καὶ ἀποτελεῖ τὴν οὐσίαν, τὴν ἀρχὴν αὐτῆς. Διαφορετικὰ εἶναι ἀνεξήγητον καὶ ἀκαταόγητον θαῦμα ἡ ἀρμονία τῶν νόμων τοῦ Σύμπαντος, μεγαλειότερον θαῦμα ἀπὸ τὴν ὑπαρξίν Δημιουργοῦ. Ὁ ἐνδιαφερόμενος ἀναγνώστης δύναται νὰ συμπεράσῃ τὸ ἔργον τοῦ παγκοσμίου πηγάς ἀγίου σοφοῦ καθηγητοῦ σὲρ Ὀλίβερ Λοτς: περὶ τῶν φυσικῶν.

Ἡ ἐξελίξις εἶναι ὁ μέγας νόμος τοῦ Σύμπαντος. Λέγει ὁ Πυθαγόρας. Εἰς τὸ ἴδιον συμπέρασμα ἔφθασε καὶ ἡ συγχρόνος ἐπιστήμη. Ἡ Φύσις κἀμνει τε ἐργὸν τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Νόμων τοῦ Δημιουργοῦ, καὶ ἀδιαφορεῖ διὰ τῆς θεωρίας μας, τὸς ἀπόψεις μας, τὰς διαφωνίας μας, τὰς ἐπιθυμίας μας. Ὁ Χρόνος εἶναι τὸ μέγιστον τῆς μεσοῦν, τὴν δύναμιν δὲ καὶ τὴν φύσιν τοῦ Χρόνου, ἀδυνατοῦμεν ν' ἀντιληφθῶμεν ἐπακριβῶς, ὅπως καὶ τόσα ἄλλα. Ἡ ζωὴ οὐα τῆς ἐξελίξεως ἐν τῷ Χρόνῳ, βροίχει πρὸς τὴν τελειοποίησιν καὶ τὴν τελειότητα. Ἀλλὰ διὰ τῆς γυν. ἐξελίξεως, ἡ ζωὴ χρειάζεται τὴν διαιώνισιν. Διὰ τοῦτο μετὰ τὸ ἐνοτικὸν τῆς αὐτοσυντηρήσεως, οὐα τὴν ὑπαρξίν, ἡ Φύσις ἐθεσεν εἰς τὰ ὄντα τὸ ἐνοτικὸν τῆς ἀνακαταγωγῆς διὰ τὴν διαιώνισιν.

Διὰ τῆς ἀποκτησεως τοῦ «Γνωθὶ Σαυτὸν» καὶ τῆς ψυχικῆς καλλιέργειας ὁ ἄνθρωπος δύναται νὰ μάθῃ ν' αὐτοκυβερνᾶται, μετὰ οὐτοκυβερνᾶται καὶ αὐτοελεγχῶν, ὅποτε συνεργάζεται μετὰ τὸς νόμους τῆς Φύσεως. Τοῦτο ὁμῶς ἀποτελεῖ πρὸς τὸ παρὸν ἐξαιρεσίν. Ἡ ὁλοτης τῶν ἀνθρώπων εἰς τὸ παρὸν σημεῖον ἐξελίξεως, ὑφίσταται τὸς ὑποσυνειδητῆς ὥθησις, καὶ σύρεται ἀπὸ τὰ ἐνστικτα, διὰ τοῦτο δὲ εἶπον ἀνωτέρω, ὅτι ἄνδρες καὶ γυναῖ-

κες, εἶναι ὑποκρὸν ἰδίῳ, καὶ ἀνεπιγνώτως ἄλλᾳ ὄργανα τῶν σκοπῶν τῆς Φύσεως.

Εἶναι ἀκριβὲς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σκοπῶν τῆς, ποὺ ἡ Φύσις ἔδωκε διαφορετικὴν ψυχροσύνθεσιν εἰς τὸν ἄνδρα καὶ τὴν γυναῖκα. Εἰς τὸ φυσιολογικὸν ἐπίπεδον, ὁ ἄνδρας γονιμοποιεῖ, ἡ γυναῖκα τυφροεῖ. Γίγνεται τὸς δύο αὐτὰς διαφορετικὰς, ἀλλὰ συμπληρωματικὰς ἰδιότητας, σχηματίζεται ὁ ὅλος ὁ ψυχροδιανοητικὴ οὐστος τοῦ ἀνδρός καὶ τῆς γυναίκος.

Ἐνὰ πρᾶγμα διαφορετικὸν ἀπὸ ἑνὰ ἄλλο, δὲν εἶναι ἀνωτερον ἢ κατώτερον, καὶ οὕτε συγκρίνεται ἀπὸ εἰναι-ἀνομοιον. Οὕτε εἶναι ἀντιστοι αἱ δύο διανοητικότητες, εἶναι συμπληρωματικαί.

Ἐκεῖνον ποὺ φέρει τὴν ἀντίθεσιν, καὶ τὴν δυσαρμονίαν, εἶναι ἡ ἀμοιβαία τελεία ψυχρολογικὴ ἀγνοια. Διαφορετικὰ βλέπει, αἰσθάνεται, οὐα καὶ ἀντιορᾷ ὁ ἄνδρας, διαφορετικὰ ἡ γυναῖκα. Ἀουατοῦν νὰ κατανύθωσιν οἱ εἰς τὸν ἄλλον, καὶ αἰτιῶνται ὁ εἰς τὸν ἄλλον, διότι ἀγνοοῦν ἀμοιβαίως τὴν ψυχρολογικὴν πραγματικότητα. Εἰς τὴν ζωὴν ὁ ἄνδρας ὠδεῖται ἀπὸ τὸς αἰσθησεῖς, τὴν λογικὴν, τὴν ἀτομικτικὴν ἢ ἐγωκεντρικὴν φιλοσοφίαν. Ἡ γυναῖκα ὠδεῖται ἀπὸ τὴν ἁρωαίαν, τὴν φαντασίαν τὴν διαισθησιν. Ὁ εὖως διαφορετικὰ ἐπηρεάζει τὸν ἄνδρα, διαφορετικὰ τὴν γυναῖκα. «Ἡ γυναῖκα, λέγει ἡ Γίγνα Λομπερζο, πιστεύει ὅτι ἀγαπᾷται κατὰ τὸ ἴδιον ὡς κριτηρίον. Ὁ ἄνδρος τὴν ἀγαπᾷ κατὰ ἑνὰ ἄλλο τελείως διαφορετικὸν τελείως ἀντίθετον». Εἰς οὗ καὶ τὰ καθήμερινα ψυχικά ὁρῶματα.

Τὸ θέμα εἶναι μέγιστον καὶ πολὺ πλοκόν, καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ το ἀναπτύξωμεν πλήρως εἰς τὸ προχέρον τοῦ σημειώματος. Μαντὼς συμφωνοῦμεν τελευτῶν μετὰ τὴν Γίγνα Λομπερζο, τὴν φωτισμένην αὐτὴν ψυχρολογον, ἥτις λέγει: «Ὁ ἄνδρας, δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐννοήσῃ τὴν γυναῖκα, ἡ δὲ γυναῖκα δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐννοήσῃ τὸν ἄνδρα οὐα εἰς θέσιν τῆς. Ἡ θεραπεία τῆς κατὰστάσεως αὐτῆς δὲν δύναται νὰ γινῇ εἰμὴ διὰ τῆς ἐκπαιδεσεως, ἀνδρὸς καὶ γυναίκος πρὸς τὴν κατευθύνωσιν αὐτὴν. Μπαγμάτι μόνον ἡ ψυχρολογικὴ γνῶσις, δύναται νὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὴν ἐναρμονίαν ἀνδρός καὶ γυναίκος, πρὸς ἀμοιβαίαν εὐτυχίαν. (1)

(1) Ἰδὲ: Ἀθ. Ἀθανασούλη «Πρὸς τὴν Ἀνωτερον Ζωὴν» σελ. 63 Ὁ ἄνδρας καὶ ἡ γυναῖκα.

Οὐσα διαφορετικὴ δ. ἀνοητικῶς ἡ γυναῖκα, εἶναι ὀλιγώτερον ἰκανὴ ἀπὸ τὸν ἄνδρα, δι' ὠραιομένα πρᾶγματα, περισσότερον δὲ ἰκανὴ οἱ ἄλλα. Εἶναι γεγονός ὅτι ἀντιλαμβάνεται διαφορετικὰ καὶ αἰσθάνεται διαφορετικὰ ἀπὸ τὸν ἄνδρα. Εἰς τὸ ψυχροκὸν ὅμως ἐπίπεδον ἡ γυναῖκα εἶναι ἀνωτερα τοῦ ἀνδρός. Εἶναι περισσότερον ἰκανὴ ἀφωτισσεως, ὑπομνήτης αὐτοῦτοῦτος καὶ πρῶτα-πρῶτος.

Θα φεῖωμεν εἰς βαθύτερον τὸ ζήτημα τῆς ἀμοιβαίας θεσεως ἀνδρός καὶ γυναίκος: ἔνω εἰς τὸ φυσιολογικὸν ἐπίπεδον ὁ ἄνδρας σπείρει καὶ γονιμοποιεῖ ἡ δὲ γυναῖκα τυφροεῖ καὶ γεννᾷ, εἰς τὸ διαφορετικὸν ἐπίπεδον συμβαίνει ἀντίθετως. Ἡ γυναῖκα σπείρει καὶ γονιμοποιεῖ τὴν διάνοιαν τοῦ ἀνδρός, οὕτως ὡς τυφροεῖ καὶ γεννᾷ, δημιουργεῖ. Οἱ ἄνδρες ἐκείνοι ἐξελίσσονται ὁμαλῶτερα καὶ ἀνευτετρα, καὶ ἐπιτυχῶν, νυν ευκολότερα, οἱ ὅποιοι «ἐμπνευσται» ἀπὸ μίαν γυν. ἡ μὲν τὴν ὁποίαν εἶναι ψυχροκῶς ἐναρμονισμένοι.

Ἡ ὁρση ψυχροκῶς ὡς ἐκτερεπε νὰ τεθῇ ἡ ἀμοιβαία μορφωσις εἰς ἀληθοῦς βάσεως καὶ θὰ ὠφελεῖ εἰς τὴν ἐναρμονίαν καὶ τὴν ἀμοιβαίαν εὐτυχίαν. Ἐν τῷ μεταφῶ θὰ ὑφίσταται ἀνομιὰ καὶ γυναῖκες τὸς συνελείας τῆς ἀγνοίας καὶ τῆς τυφροτητος, καὶ οὐα οὐρῶν. αἱ ἀναγκαστικῶς εἰς τὴν ἐξυμνησιν τῆς Φύσεως, ἀντι νὰ ὑπεργαλῶνται ἐνσυνειδητῶς καὶ ἐν ἐπιγνώσει.

Καὶ αἱ ἐλαττώματα τῶν γυναικῶν; Ἡ φιλαρσεκία, ἡ ματαιοδοξία καὶ ἡ γυναῖκα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς μόλις ἀποκτήσῃ συνηροισιν εὐαίτη. αἰσθάνεται τὴν ἀναγκὴν ν' ἀρεσθῇ. Ὑφίσταται τὴν υλοσυνειδητὴν ὠδὴν τῆς ψυσεως. Ἀλλὰ ἡμεῖς οἱ ἄνδρες, κἀμνωμεν ἐπιτοῦς το παρ νὰ τὴν ἐξουσιώσωμεν μεχρὶ νοσημοτις εἰς τὴν κατευθύνωσιν αὐτὴν. Ἐαν αὐτοεξετασωμεν μετὰ ὀλίγην εἰλικρινείαν θὰ ἀναγνώρισωμεν οἱ ἐλαττώματα περισσότερον οὐα ἀπὸ ἐκείνας τῶν ὁλοίων ἐκτιμῶμεν τὰ ψυχικά προσόντα, ἀλλὰ ἀπὸ ἐκείνας ποὺ ἐπημελῶμεν μετὰ τὴν ὠραιοτητα τῶν, τὰ φυσικά τῶν θελησεως, τὴν γυν. τειαν τῶν, τὰς αἰσθησεῖς μας. Τοῦτο διασσεναται ἡ γυναῖκα εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, καὶ πρῶτα-πρῶτ ν' αὐτὴν ἀπαντοιορῶν τὰ ἐξωτερικά τῆς θελησεως.

Ἀλλ' ὅταν κατακτήσῃ ἂν δὲν ἔχει καὶ ψυχροδιανοητικὰ θελησεως, παλιν θὰ χασθῇ ψυχροκῶς τὴν «λείαν», καθὼς ὁ ἄνθρωπος εἶναι καταδικασμένος, ἐς αὐτὴν τούτων τῶν νόμων τῆς ἐξελίξεως, νὰ ὑποφερῇ ἐκ τοῦ σημειῖον ἐκείνου οὐοῦ εἶναι ἀνεπαρῆκεις.

Ὁ ἄνδρος καλλιέργει παντοιοτρόπως τὰ ἐλαττώματα τῶν γυναικῶν, οὐα νὰ ἐωφελησθῇ αὐτὴν κατευθύνω, δὲ τὸς κατηγυρεῖ οἱ τὰ ἐλαττώματα αὐτῆς. αἰτιῶν ἐξ ἄλλου ψυχροκῶς κατὰπίσεως καὶ διαπαιδαγωγίσεως ὑπερτείναν εἰς τὴν οημοιότητιαν τῶν. Ἀλλὰ εἰμὴθα ἡμεῖς οἱ ἄνδρες τούτων τελειοί, ὥστε νὰ ἐχωμεν τὴν δικαίωμα νὰ παρῶμεν τὸς ἐλαττώματα τῶν γυναικῶν, τῶν οημοιότητιαν εἰμὴθα οἱ αὐτὴν ἀπαντοιορῶν τὰ ἐξωτερικά.

Ἡ αὐσις τοῦ γυν. οὐα οὐα τῶν ἁρῶν τῶν οὐα τῶν ἁρῶν, δὲν δύναται νὰ γινῇ, εἰμὴ διὰ τῆς καλλιῆλου ψυχρολογικῆς διαπαιδαγωγίσεως ἀνδρός.

καὶ γυναικός. Εἰδικῶς αἱ μητέρες, ἂν ἐγνώριζον, θὰ ἠδύνατο νὰ ὠσοῦν εἰς τὰ παῖδια ἐκ μικρῆς ἡλικίας ἀληθείας γνῶσεως εἰς τὰ οὐσιώδη ζήτηματα τῆς ζωῆς καὶ θάλασσευν οὕτω πολλοὺς πονοὺς θλίψεως ἀποτυχίας, καὶ ψυχροκῶς δυστυχίας.

Ἀλλ' ἡ ἀγνοια, ἡ πλάνη, καὶ αἱ ἀδυναμίας μας, μᾶς κρατοῦν ἰσχυρῶς ἄνδρες καὶ γυναῖκες. καὶ μᾶς συνεθλίσουν μετὰ εἰς τὸς τρομερὰς ἀρῶντες λαβίδας τῶν μεχρὶς ὅτου θελήσωμεν νὰ ζητήσωμεν τὴν Γνῶσιν καὶ τὴν Ἀληθείαν.

ἌΘΑΝ. ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΗΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΓΑΛΕΡΑ

Βλὶν' ἡ ὁμορφιά σου σὰ γαλέρα
ποῦχ' ἀπλωμένα τὰ πανιά της.
Βλὶν' ἡ ὁμορφιά σου σὰ γαλέρα
ποῦ τη φύσιν δροσάτος μπᾶτης
καὶ πᾶσι στὸ περιγιάλι περᾶ.

Γιὰ πιά νοσταλγικά ἀκρογιάλια
γιὰ πιά νησιὰ φωτολοῦμένα,
γιὰ πιά νοσταλγικά ἀκρογιάλια
μὲς σ' ἀρχιπελάγα χορῆα
ἐκείνησε καὶ φεύγει ἀγάλια!

Γιὰ πειρατὴ τῆς καπετανίᾳς,
ἐχ' ἡ περήφανη ὁμορφιά σου,
γιὰ πειρατὴ τῆς καπετανίᾳς
ἐχ' ἡ γαλέρα τὴν καρδιά σου
σὸν πλέει νωθρὰ στὸ κύμ' ἐπάνω.

Ὡ, ἂς εἶταν σκλάβος τῆς ἀράπης
κ' ἐνὶ νῆμον, ἂς εἶταν μεσὰ,
ὦ ἂς εἶταν σκλάβος τῆς ἀράπης...
στὸ πλάγι σου—ἐγὼ μόλα, λέσσα!
τραγουδία, νὰ σοῦ λέω ἀγάπης.

Βλὶν', ἡ ὁμορφιά σου σὰ γαλέρα
ποῦχ' ἀπλωμένα τὰ πανιά της:

Εἴν' ἡ ὁμορφιά σου σὰ γαλέρα
ποῦ τη φύσιν δροσάτος μπᾶτης
καὶ πᾶσι στὸ περιγιάλι περᾶ...

ΣΩΤ. ΣΚΙΠΗΣ
«Κολχίδες»

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΣΟΥ ΓΡΑΜΜΑ

Τὸ τελευταῖο σου γραμματάκι
ποῦ σπαρταράει ἀκόμα ἐμπρὸς μου,
ἄχ, ἔχω φέρει τ' ἀχαιλάκι
νὰ τὸ φιλῶ, νὰ τὸ φιλῶ.

Χωρὶς πῶς θὰ ζήλοτυπήσῃς
νὰ φοβηθῶ, φῶς μου καὶ φῶς μου,
ἕνα χαρτί κι ὅταν γοιικήσῃς,
πῶς ἀντὶ σένα τοῦ μιλῶ.

Κ. ΒΑΡΝΑΝΗΣ

ΤΡΙΟΔΕΤΟ

Πάνω σὲ μιά βελούδινη ἐταξέρα
κεφ λι σὸν κορμίστι, ἀμύγδαλιά,
ὀλανθίζο ἀπὸ κάτασπρα φιλιὰ.
Πάνω σὲ μιά βελούδινη ἐταξέρα

ροδάκινο βυζί, λίγα μαλλιά,
ὄρτου ματωμένο, καὶ πιά πέρα,
στὴ σκοτεινὴ τῆς Μηνῆς ἐταξέρα
κάποια ποῦ τώρα ἐπέθαναν φιλιὰ...

Μ. Κασέλλης

ΝΕΙΟΤΗ

Μέσ' στὸν κήπον ὅπου ἡ μπόρα,
σκόρπισε ἄνθια καὶ καρπούς,
ποῦ ἄλλους κλόδους σπαίζει τώρα,
κι ἄλλους ἄφησε γυμνοὺς,

νᾶ, τὰ νείατα, ἀγκαλιασμένα
μπαινὶ βάλιων χαρῶν,
δίχως ἑσφονισμα κανένα,
στὴν καρδιά καὶ στὴ θωριά.

Ἵσος εἶσι πρέπει νᾶνε,
κ' ὅσοι πάσχουν ἀς σιωποῦν,
ὅπου δάκρυα, οἱ νεοὶ γελᾶνε,
κ' ὅπου πένθη, ἀδιαφοροῦν.

Μ. Μαλακάσης

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΗ

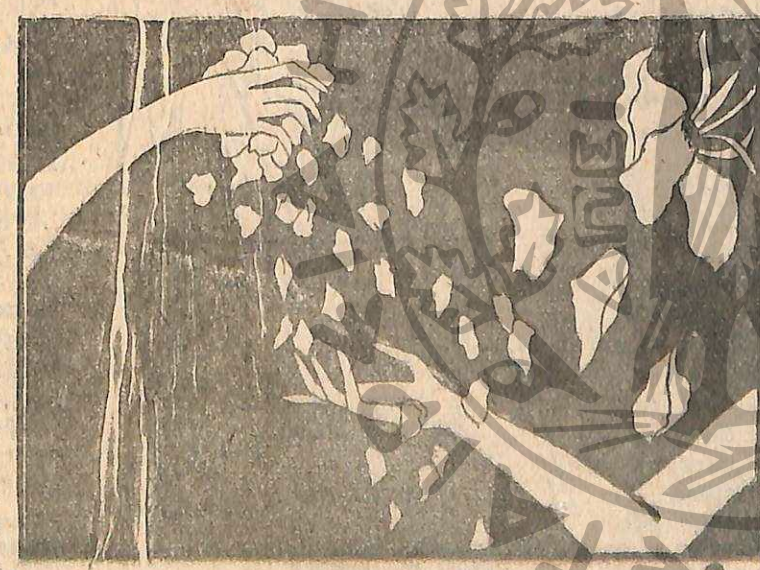
ΖΩΓΡΑΦΙΑ

Μιά θλιβερότατη ἐρημιά, καὶ πέρα
στὸ ἐξυμνητὸ οὐδὲν ἐναπομένει!
ἡ μόνη ποῦ νελήνευε τὴ μ' ἄρα
ψυχροκῶς μετὰ τέτοια εἶσι θολή,

Μὰ ἀλήθεια τὴν γαλήνευε, ἡ τάχα
τὴν ἔκανε πιά ἀνόμη θλιβερή;
ἕνα ποῦλι στὴν ἐρημία μόνᾳ
στὸ οὐδὲν μετὰ τὸ ἐξυμνητὸ καλῶ.

Μιά θλιβερὴ καρδιά, φωλιά μὴν ἐνᾶ
μέσῃ της, σὺ δὲ εἶμις τὸ ποῦλι;
ὅλα τὰ κἀντα, ἀχνὰ μισοχαμένα
κ' ἡ μέρα ἀπὸ τὴ νύκτα πιά θολή.

Μ. Μαλακάσης

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

λαιο μ έ
νες στο
γυναικο
νίτη, που
δεν διέ
φερε και
πολύ ά
π ο τ ά
τούρκικα
χαρέμι α
περνο ύ
σαν τον
κ α ι ρ ό
τους, έ
σος τους
έμενε ά
πό τον

στολισμό
σε κουρ
κουσουριά,
μοιρο
λογίες και φιλο
ποσίες ακόμα. Ο
Αριστοφάνης σα
τυρίζει ωραία την
κατάστα της Ατ
θίδος γυναίκας.
Καμμία ευγενική
φροντίδα δεν αόλα
κωνε το μέτωπό
της. Μόνη της σκέ

ψη πως να γαλάση τον άνδρα, πως
να κατηγορήσει τις γνωριμιές της,
πως να στολίσω το σώμα της. Μα
και τι άλλο μπορούσε να κάμει; Στις
φιλοσοφικές συζητήσεις των ανδρών
δεν είχε δικαίωμα να παρίσταται, τα
γυμνάσια κι' οι παλαιότερες ήταν
κλειστές γι' αυτήν, στην έκκλησία του
Δήμου δεν είχε θέση, στο θέατρο δεν
της επέτρεπετο η είσοδος. Μοναδικό
της βασίλειο και πεδίο δράσεως το
σπίτι μ' απόλυτη εξουσία σ' αυτό μα
μόνο σ' αυτό. Η Αθηναία κυρία ήταν
ή δεσποίνα του σπιτιού. Μόνο μέσα
σ' αυτόν σαν έμενε, ήταν τιμημένη.
Όσο ντροπή ήταν για τον άντρα να
βρίσκεται μέσα στο σπίτι, άλλο τόσο
είταν ντροπή για τη γυναίκα να βρί
σκεται έξω απ' αυτό. Η έξοδος μιας
γυναίκας γινόταν πάντα με άμαξα, με
συνοδεία υπαλλήλων, κι' ύστερα ά
πό την άδεια του γυναικονόμου. Ο
Ισκιός ο Περικλής στον περίφημο έπι
τάφιο λέγει: «Αξία επαίνου είναι η
γυναίκα εκείνη που ελάχιστα αναφέ
ρεται σ' όνομά της ανάμεσα στους

άνδρες είτε για έπαινο είτε για κατη
γορία». Οί Αθηναίες, εκτός των οικιακών
δεν είχαν δικαίωμα ν' ανακατωθούν σε
τίποτε άλλο. Μόλις έκαναν να ρωτή
σουν για πολιτικά ζητήματα ή για τί
ποτε άλλο ανώτερο, ή στερεότυπος ά
πάντησις των ανδρών «Γύναι γυναίξί
κόσμον ή σιγή φέρει» τους έκλεινε
το στόμα. Έτσι ένας πελώριος φρα
γμός χώριζε αναγκαστικά τους άνδρες
άπό τις γυναίκες, το περιβάλλον του
σπιτιού ήταν άνουσιο, ή γυναίκες, δη
μιουργημένες άπ' αυτούς τους ίδιους
ένοχλητικές, δεισιδαίμονες και μοιρο
λόγες, δεν ήταν ικανές να κρατήσουν
κοντά τους, και πολύ ελιγώτερο να έ
ξυψώσουν και να έλπνεύσουν, τον άν
δρα. Μα ή γυναικεία χάρις ήταν άπα
ραίτητη ν' απαλύνη με τη δροσιά της
τον τραχύ άγώνα του πολιτικού βίου
και να στολίσω τα συμπόσια των άν
δρων.

Αλλωστε ο νόμος. καμωμένος άπ'

Ο άστυς του Περικλή

αυτούς τους ίδιους και, βέβαια, π
προς όφελός τους, δεν τους όπο
νε να τηρούν συζυγική πίστη. Έ
έδιδε το δικαίωμα να έχουν έτα
σύντροφο, άχάριστον έξω του
Έτσι αναπτύχθηκε ο θεσμός τ
ταιριών και ή Ιωνία, ή εύφορο
εις πλούτον, ωραιότητα και χάρη
λαβε να στολίσω τας Αθήνας μ
λεπτοφυή και κομψή άγνη των γ
κών της. Αντιθέτως προς τας
νας, στην Ιωνία έπνεε αύρα έλε
ρίας και δικαιοσύνης, κι' ή γυν
έξ ίσου με τον άνδρα, χαίροντο
τα καλά της μορφώσεως και της
ξαρτησίας. Από μικρές, εκτός του
λυθαγγήτερου σώματος, ή Ιωνιά
μάθαιναν να περιποιούνται και
ψυχήν και το πνεύμα των, σκοπός
πως ν' άρέσουν, πως να έλκύουν
μέσαι το κάλλος, το τέλειον, ένα
νισμένον κάλλος που, κατά τον
κρέοντα, έχάρισεν ή φύσις ως έ
σείς γυναίκες. Μουσική, ποιησί
λοσοφία ήταν έξ ίσου γνώριμες
γυναίκες της Ιωνίας όσο και το
κινάδι και ο καθρέφτης, και ή Α
λατρεύσαν το ίδιο με τη χρυσή
φροδίτη. Προικισμένες επίσης μ
έμφυτη στους Ιωνες εὐθυμία, φ
σμένες από τη χαρά της ζωής, τ
το εύχάριστον και θελακτικόν
που μάταια λαχταρούσε να βρη
γυναίκα του ο κομψός και φιλόμ
Αθηναίος. Ιδιαίτερος κήπος τέ
επιχαρίτων λουλουδιών ήτο ή Μ
τος, το Παρίσι αυτό της Μικράς
σίας. Η Μιλησία Θαρρηλία
κατά τον Πλούταρχο, συγκινήσε
Πέρσας Διοικητάς και τέλος έ
σύζυγος του Βασιλέως των Θερσ
Αντιόχου, τον όποτον και διεβ
για λίγο, μετά το θάνατό του. Η
της Μιλήτου προικισμένη με δ
δώρα που ή φύσις έχάρισε ποτ
γυναίκα, πάνοπλη δυνατή, ικανή
κερδίση θρόνους και ν' ανατρέφ
λεις, κι' όμως φλογισμένης μόνο
τους πόθους μιας ανώτερης ψυ
κρατώντας φυλά και περιφρανα τ
μπάσα της ώμορφιάς και κλίνον
μεσα στην πλούσια ψυχή της τα
νέστερα των ιδανικών έφτασε μ
ρα του 455 π.σ. Αθήνας ή κόρη
χοι, ή Ασπασία ή Μιλησία

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)
Ελένη η. Είμαι δηλ προσοχή νουνέ
μου.
Σ υ ν) ρ χ η ς. Ένωρίσθηκα τώρα
που μουνα στο Παρίσι μ' ένα νέον, που
τι να σου πώ Ελένη μου, ήμφίλλω αν
θα εύρισκωνται άλλοι δύο τέτοιοι όμοιοι
σ' ελλήν την Εύρώπη.
Ελένη η. Βλέπετε νουνέ μου ή κα
λυσύνη σας είχε τόσο μεγάλη που σας
κάνει να βλέπετε ήλο τον κόσμο καλό.
Σ υ ν) ρ χ η ς. Δεν είναι αυτή, του
λάχιστον στην προκειμένην ύπόθεσιν.
Η καλυσύνη μου σήμεραν έχει αντικειμε
νικήν άφορητήν διά ή ανέκκληση σ' αυ
τον τον νέον ένα εξαιρετικόν άνθρωπον
που θα ήτο όνειρώδης ως σύζυγος.
Ελένη η. Χαίρω πολύ νουνέ μου
που σας δίδονται εύκαιρία να κάνετε
τόσον έστρεφτικόν σ' γνωριμίας.
Σ υ ν) ρ χ η ς. Αλήθεια. Πράγματι
εύχης συγκυρία ή γνωριμία μου με αυ
τον τον άνθρωπον.
Ελένη η. Μαζύ με την νουνά των
γνωρίζετε;
Σ υ ν) ρ χ η ς. Μαζύ βέβαια. Εκείνη
δά άκούη περισσότερον είνε κατανοητε
μένη. Αντελήφθηκα λοιπόν από κάτι βο
λυσσοκοπήσεις που του έμαθα ότι είνε
υπέρ του γάμου και μάλιστα γάμου Έλ
ληνικού.
Ελένη η. Αί μ' ά μπορούσε να μην
είνε υπέρ του γάμου άφου είνε έξαιρετι
κός άνθρωπος όπως λέγετε;
Σ υ ν) ρ χ η ς. Μάλιστα. Έλένη μου
Είνε υπέρ της ό γάμος δι' όλους του
έκγονους όδη. Την τελευταίαν ημεραν
λοιπόν που φεύγαμε, που των είχα κα
λέσει στο ξενοδοχείον μου διά τα του κά
μου ως ρωμής την μπενεάδα συντρό
γους, έτασαν σε μία εύθυμη σιγμή και
με το κουράγιο που μου έδωσε ή δύνα
μις της συμπαρίας που είχα τραβήξει
του είπα: Κύριε Περικλή, είσαι στρατι
ωτικός άνατορας είνε τον τραχύ και εὐ
θύ βίον του στρατώνος.
Τά κατά συνθήκην λοι
πον ψεύδη δεν μ' άρέ
σουν. Μ' άρέσουν τα νέ
τα σκέα λογία, τα τό
μπα και τίμια.
Ελένη η. Πράγματι
νουνέ μου. Είσθε ή προ
σώπο σιμνήνη λ κ ήλεια.
Σ υ ν) ρ χ η ς. Εὐχα
ριστώ, εύχαριστώ Έλένη
μου. Του προσθέτω λοι
πόν: «Φίλε μου Περικλή,
διότι Περικλή τον λέγα
νε. Σας άμολογώ ότι με
καταγοητεύσατε και θα
ήμουν εύτυχής την σιν
μήν που θα μπορούσα ο
ποτεδήποτε να συνιρέξω
και έγω είνε κάτι την εὐ
τυχίαν σας. Είσθε ένας
νέος εξαιρετικώτατος. Ε
όν θα εύρισκο μία Έλ
ληνοπούλα όσαύτως έξαι
ρετικώτατην, ή όποια να
μου άνέπνεε την απόλυ
τον ήτοιόθησιν ότι θα
σας έκανε εύχρη σύζυ
γον, που δίδετε το δικαί
ωμα να μεσολαβήσω προς

συζυγικήν σας ένωσην. Έμεδίασε το εὐ
νενύστατο άκείνο μεδίωμα και μου άπαν
τά: Έάν τώχει ή τύχη κ. Παύλε, ή ό
ποια ό: γνωρίζετε παίζει τον μεγάλτε
ρον όρόλον εις την σύνηθιν εύτυχών συ
νοικεσίαν... (και άπεσιώπησε άφου έ
καμε τον μορφασμόν της άπορίας).
Ελένη η. Ω αυτή ή τύχη! Τ' ν ρό
λον της βλέπω τον παραδέχονται όλοι
και αυτός ο έξευρηταίσμενος φίλος σας
Περικλής. Και όμως!... (με μορφασμόν
άπορίας).
Σ υ ν) ρ χ η ς. Και όμως είνε ασύλ
ληπτος από την λογικήν σκέψιν. Αί;
Ελένη η. Ακριβώς νουνέ μου.
Σ υ ν) ρ χ η ς. Τί να γίνη; έτσι είν
νε τα ανθρώπινα. σκετινά και άκαθό
ριστα διά τον όρλον που παίζει ούτ ή
κυρία τύχη στή ζωή μας. Εγώμια το
ποτήρι μου τότε συμπάντα, Έλένη μου,
και άλλα ρωμαίικα έσκαόντησαν με το
ιδιόν του και το άδειασα ως τον πύτο
άπό την εύχρηστίστην που αυτ έροξένη
σεν ή άπάντησίς του, ή τόση, εύνενικά
καταφατική. Διότι ο νους μου έπήγε ά
μέσως σε σέ. Έλένη μου, πού ή όθεός
έδιδε να πετύχετε ένα τέτοιο όνειρώδη
σύζυγο.
Έλένη η. Έσπνιζόμενη διακόπτονσα τον
νουνό της άποτόμως). Μα νουνέ μου μου
έπιτρέπεται...;
Σ υ ν) ρ χ η ς. Να συμπληρώσω μία
σιγαμή Έλένη μου, λοιπόν Έλενίσσα
μου εάν είνε τυχερό να γίνη αυτός ο
γάμος, όυτε έλκετό-ερος, όυτε τελειότε
ρος σύζυγος μπορούσι να βρεθ ή για σας
ποτέ. Σημείωσε δά ότι είνε και τόσο
τζέντλεμαν, όστε και εις τα άριστοκρα
τικώτερα σαλόνια των Έγγλέζων, να είνε
υπέρθετος καιτόν, ως γνωρίζετε ή αυ
στηρά εὐμοστική της Άνγκλικής Αρι
στοκρατίας, της τόσον επιφυλακτικής εις
το άνοιγμα των σπητιών της, δεν χα
ριτεύει.

Ελένη η. Νουνέ μου, νουνέ μου.
Δεν εύρίσκει λόγους να σας εύχαριστήσω
δι' ένα τόσον θερμόν και εύνενικόν έν
διαφέρον σας δι' έμέ, και διά την συ
ζυγικήν εύτυχίαν μου. Πόσον, πόσον, πό
σον θα σας είμαι εύγνώμων πάντοτε.
Αλλά λυπόμαι ότι δεν θα μπορούσα να
σας παρίσω την εύκαιρίαν να άπολαύ
σητε μία τέττα εύχαρίστη, όποια θα
ήτο εκείνη την όποιαν θα σας έδιδε ή
διά της μεσολαβήσεώς σας άποκατάστα
σις του έλκετού φίλου σας.
Σ υ ν) ρ χ η ς. (έκπληκτος σηκώνει
ται έπάνω, σηκώνεται άμέσως και ή Έ
λένη). Καλέ τί είπατε Έλένη μου; Μα
έσ έφθην ως περι τίνος ποδός; ή μή
πως ή γλώσσά σου ποσέρεσε της δια
νοίας; Η μήπως νύμισεσ αύτά που σου
είπα ύπεροβολικά; Αλλά με έξερεις νομί
ζω πόνον άυστηρός. Αλλά και έπακρι
βώς ζυγίζω τους ανθρώπους.
Ελένη η. Τίποτε άπλ όλα αυτά
νουνέ μου, δεν έσκάφηκα, αλλά σεβομέ
νη την έαυτήν μου ως άύτοτελή και ή
θικήν όντότητα, δεν θα δεχθώ ποτέ να
κάμω έμπορικόν γάμον.
Σ υ ν) ρ χ η ς. (με μορφασμόν κατα
πλήξεως άκείνον και ήψώνων τας χει
ρας του). Προς Θεόν Έλένη μου. Τί σου
είπα έγώ και τί μου άπαντάρ; Μήπως σου
ώμιλησα έγώ περί έμπορικού γάμου;
Μήπως σου ώμιλησα περί προικίς, χρη
μάτων κ ή τα τούτοις όμοια
Ελένη η. Αλλά και αυτά όλα άγα
πητέ νουνέ μου, περί των όποιων μου
ώμιλησατε περί του έλκετού φίλου σας
ή ύψηλή κοινωνική θέσις του, το λογι
κόν άξίωμά του, ή παρό τής Άνγκλικής
άριστοκρατίας έπιδαψιλευμένη ούτφ ευ
νοία, άποτελούν ύφαν όψιν του έμπορι
κού γάμου! Διότι όλα αυτά είνε έξωτε
ρικά στολίσματα και όχι έσωτερικά!
Σ υ ν) ρ χ η ς. Με έσπνιζον αι ιδέαι
σου Έλένη μου. Αλλά ή εύγένεια της
ψυχής του, ή καλή του
συμπεριφορά, το πνεύμα
του, ή μόρφωσίς του,
δεν ένεσώσωτερικά στολί
σματα;
Ελένη η. Βέβαιως.
νουνέ μου είνε. Αλλά
αυτά τα έβαθυλογήσατε
και έβαθυμολογήσατε
έως άοιστα σεί, δεν τα έβαθ
μολόγησα έώ.
Σ υ ν) ρ χ η ς. Αλλά
τότε δεν έμπιστεύεσαι εις
έμέ; εις την άντίληψίν
μου, εις την κρίσιν μου;
Ελένη η. Άπαγε
της βλασφημίας νουνέ
μου, σας να μην έμπι
στεύομαι; Αλλά έτερον
ή έτερον. Έκαστος άν
θρώπος έχει και τας άν
τιλήψεις του, και τας
προτιμήσεις του. κάποτε
δά ριζικώς διαφασετικάς
των άλλων ανθρώπων.
Σ υ ν) ρ χ η ς. Μα δε
λέγω το έναντίον.
(άκολουθεί)

Η ΡΗΓΟΠΟΜΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ.

ΕΝΑΣ ΕΡΩΣ ΠΟΥ ΒΓΗΚΕ ΑΠΟ ΒΕΖΟΥΒΙΕΣ ΦΛΟΓΕΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

«Τὰ μάτια δὲν καθοδηροῦν στὸ μάκρμα τοῦ τόπου μὰ πλεῖα μακρὰ καὶ πλεῖα καλὰ θωρεῖ ἡ καρδιά τάνθρωπου»

εἶπε ὁ Ἐρωτοκριτος ἀπαντώντας πάλι μὲ στίχους.

— Τὰ τραγούδια σου Ἐρωτοκριτε εἶνε κακοὶ σύμβουλοι γιατί ναι γεννημένα ἀπὸ τὸν ἴδιο σου πόθο καὶ δὲ σοῦ λένε παρὰ ὅσα πεθιμὰς νάκούσης. Ἀκουσε τὸν πιστό σου φίλο. Πήγαινε ὡς τὴν Ἐγριπο πού ἄλλοτε τόσο λαχταροῦσες νὰ τὴν γνωρίσης. Ἐκεῖ λένε πὼς ὁ θερμὸς ἥλιος χαρίζει τὴ φλογερώτερη ὡμορφιά στὴς γυναῖκες καὶ τὰ μάτια τους κοίττει πρὸ πολλοῦ ἀπὸ τὴς δικῆς του ἀκτίνες. Ἐκεῖ θὰ δῇς πὼς ὑπάρχουν κι ἄλλες γυναῖκες καὶ πὼς ἡ Ἀρετοῦσα σου δὲν κινεῖται τὰ στήθερα τῆς ὡμορφίας. Τὰ θερμὰ χόδια τους θὰ σὲ κάμουν νὰ ξεχάσης τὴ Ρηγοπόμα καὶ τὸ μυαλό σου ἐκστερωμένο θὰ βρεῖ τὴ λύτρωση. Τὴ σ' ὠφελεῖ νὰ καίγῃσαι σὲ μ' ἂν ἀγάπη πού δὲ σοῦ μέλλεται νὰ τὴν κερδίσης καὶ πού μόνο κακὸ θὰ σοῦ φέρῃ;

Ὁ Ρωτοκριτος δὲν ἔδωκε ἀμέσως ἀπάντησιν στὰ λόγια τοῦ φίλου τ. ν. τὰ μὲν τὰ του βυθισμένα στὴς ἀγνωστες μυστηριακές χώρες πού τοῦλεγε ὁ Πολύδωρος νὰ γνωρίσῃ ἀναζητοῦσε σὲ νύκτα τῆς φαντασίας τὰ θέλητρα τοῦ ἀγνώστου πού ἄλλοτε φλόγιζαν τόσο τὴ νεότητά του. Πῶς ταξείδεια σχεδίαζε νὰ κάμῃ πόσους τόπους νὰ περιδιαβάσῃ. Ἡ καρδιά του φτερωμένη ἀπὸ τὴν παμέργεια καὶ τὴ φλόγα τῆς νεότητος εὗρισκε τότε τὸν κόσμον μικρὸ μπρὸς σὲν ἀπέραντο πόθο του. Μὰ τώρα ἡ ἀγάπη τοῦ κάρφωσε τὰ πόδια σ' ἐτοῦτο τὸν τόπο πού κλειοῦσε τὴν καλὴ του καὶ πού ἦταν γι' αὐτὸν ὅλος ὁ κόσμος. Ἡ νύξ δὲν εἶχε πιά ἄλλες πολιτείες ἀπὸ τὴν Ἀθήνα κι' ἡ ζωὴ δὲν εἶχε ἄλλες ὡμορφίες ἀπὸ τὴν Ἀρετοῦσα. Κι' ὁ φίλος τοῦ εἶχε δίκιο. Θάπρεπε νὰ δοκιμάσῃ. Ἀλλ' ὅσοι μὲ τὸ σκάνταλο τὸ χθεσινὸ βαρύνον ἔδραμε νὰ μὴ βρεῖται πρὸς τὴν ἡ φλογερὴ ἀγάπη του θὰ τὸν πρὸς δίδε. Σηκώθηκε μὲ μίαν ἀπάνω καὶ τραβώντας τὸ φίλο του κοντὰ του τοῦ εἶπε:

— Φύγω Πολύδωρε γιὰ τὴν Ἐγριπο. Νίκησε μὴ φορὰ κι' ἡ λογικὴ τὴν κερδισί. Φύγω ὅμως μὲ μίαν συμφωνία. Θάρεθες μαζί μου.

— Καὶ μήπως σκέφτηκα νὰ σ' ἀφήσω μονόχο; εἶπε ὁ Πολύδωρος κι' ἀκούμπησε τρυφερὰ σὲν ὄμο τοῦ φίλου του πού τὸν νύκταζε μὲ τὰ μάτια γεμάτα ἐκγνωμοσύνη.

κὴ μὴν δὲν εἴς εὗρισκε ποτὲ ἀρετὴς κι' ἐπιτέλους ἡ ὥρα τοῦ μισμοῦ ἔφτασε. Ὁ Ἐρωτοκριτος μπερδεύει γιὰ τελευταία φορὰ στὸ ἰδιαίτερο παλατῆκι πού κτισμένο στὴ μέση τοῦ κήπου ἀνέμεσε σὲ μουσικὴ καὶ τριανταφυλλίδες καὶ χρωμένο σὲ πυκνὴς περικολάδες μακρὰ ἀπὸ τὰλλο σπιτικὸ ἦταν τὸ μοναχικὸ μελετητήρι τοῦ καὶ πού μόνον αὐτὸ ἔφερε τὴς ἀπελπισίας καὶ τὴν πόνο πού ἔνας ἀφθαστος πόθος γιόμει τὴν καρδιά του. Ἐκεῖ ἔγραφε τὰ τραγούδια τοῦ ἐκεῖ ζωγράφισε τὴς λαχτάρες τῆς ψυχῆς του. Κλείστηκε λίγη ὥρα μέσα στὴ ἰδιαίτερη κλισίᾳ τοῦ κήπου καὶ ἐκνακύνταξε τὰ χαρτιά του ὑστερὰ κλείνοντάς τὴν καλὰ μὲ τὸ κλειδί πῆρε τὴ μητέρα του περὶ μὲρα καὶ τὴν εἶπε:

— Τὸ κλειδί τοῦ κήπου μου, εἶνε τὸ πολυτιμώτερο πράγμα γιὰ μένα. Κάνενα μαζί δὲ θέλω νὰ δῇς, τὴν κρύβεται μὲς τὴν κάμαρή μου. Ἐκεῖ εἶναι ὁ θεσσαυρὸς μου, ἐκεῖ τὰ πλοῦτά μου. Δὲν ἔχω καλύτερο θησαυροφυλάκειο νὰ τὰποθέσω παρὰ τὰ στοργικὰ χεῖρά σου μπέρε. — Πάρε τὸ κλειδί καὶ μὴν τὸ δώσης σὲ ξένο χερὶ ποτέ.

— Οὔτε σὲν ἴδιο σου τὸν πατέρα παιδάκι μου δὲ θὰ τὸ δώσω. Νὰ μείνῃς ἡσυχοὺς ἐκεῖ πού θὰ πᾶς καὶ νὰ μὴ γνωρίσης ἄλλοτε πού εἶναι ἐντυχιμένοι ἀφίνοντας πρὸς τὴς ἐγνοίης πού βασανίζουν τὴν καρδιά σου.

Ὁ Ἐρωτοκριτος φίλησε θερμὰ τὴν πτέρω του, πῆρε ἀφθονὰ τὸ στοργικὸν φίλιό της πλημμυρισμένα ἀπὸ συγκίνησιν

καὶ φλογισμένα δάκρυα, κι' εἰς τὴν Ἐγριπο, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν φίλο του Πολύδωρο, τὴν πιστὴ σκιά του.

Κάτω στὴ μεγάλη σάλα τῆς ἀκολουθίας ἡ γυναῖκες τοῦ παλατιοῦ, καταγινόμενες στὴς ἰδιαίτερες σχολαίους τους συζητοῦσαν τὰ νέα. Πότε περῶσαν ἡ μὴ τὴν ἄλλη γιὰ τὴς κατακτήσεις τους πότε μινοῦσαν γιὰ τὰ μυστικὰ τῶν ἀφεντάδων πού πάντα κατὰφεραν νὰ φτάνουν σ' ὅτι αὐτοὺς.

Μ' αὐτὸ ὅλος τὸ σπουδαιότερον σημασία εἶχαν τὰ λόγια τῆς Αἰσιδῶνης τῆς ἰδιαίτης κι' ἐμπιστευτικῆς ἀκολουθίας τῆς Ρηγίσης. Ὁ λόγος ἐκείνης εἶχε πάντα μεγάλο κύρος κι' ἡ γνώμη της ἦταν ἀπόφασις.

Κεῖνη τὴ μέρα ὅμως ἡ ὡμορφὴ Ἀριάνη ἦταν γλαυκὴ καὶ σιωπηλὴ καὶ δὲ λάβαινε μέρος στὴς ὁμιλίαι τῶν φλενῶν της. Ὁ μισμός τοῦ Ἐρωτοκριτου τὴν εἶχε νεμῶσει μελαγχολία. Τάχα τὸ πούλο ἦταν ἡ κρυφὴ τὴν ἀγάπη ἀπὸ καὶ ὁ κι' ἡ καρδιά της σκιρτοῦσε γιὰ μὴ εὐτυχία αὐτοῦ. Κι' ὅπως σὺχ' οἷς συχνὰ στὸ πλάτι νιαὶ τὴν νύκτα τοῦ πρώτου συμβούλου κι' ἡ πόρτες τοῦ ἦσαν ὁρθάνοιχτες ἡ Ἀριάνη τὸν ἔβλεπε ταχτικά κι' ἡ ἀγάπη της πληθύνει μὲρα μὲ τὴ μέρα. Καὶ καθὼς ἦταν κι' αὐτὴ ἀρχοντοπούλα κι' εἶχε καὶ τὸ ἀξίωμα τῆς πρώτης ζωστῆς ἡ ἑλπίδες φτέρωναν μέσα της γιὰ τὸ ὄνειρό της ἀγάπης κι' ἡ φίλες της πού εἶχαν νιώσει τὸ μυστικὸν της δὲ τὸλμησαν νὰ τὴν ἀποπλάσουν ἀπὸ τὴς μελαγχολικῆς σκέψεως της.

— Ἡ Ἀρετοῦσα ὅλο καὶ γλαυμαίνει, εἶπε ἡ Ἐλπίδα, πού ἰδιαίτερα ἀγαποῦσε τὴ Ρηγοπόμα. Ποῦναι τὰ ρόδια πού στέλιζαν τὸ ὄρατο της πρόσωπον; Μοιάζει τώρα μ' ἕνα ὀλόλευκο πῆλο κρῖνον πού κάποιον κρυφὸ σκουλήκι τοῦ πιπιλίζει τὴν δερματίδα.

— Ὁ βασιλεὺς κι' ἡ βασίλισσα τῶχουν κρυφὸ κοῦμ' κι' ἡ ψυχὴ τους σπαράζει γιὰ τὴν ἀλλαγὴ τῆς μοναρχίης καὶ τὴν ἀκούσα μάλιστα τὸ Πάγα πού μιλοῖσε γιὰ κάποια νιορτὴ πού θὰ κάμῃ γιὰ χάρη της εἶπε ἡ Δανάη.

— Βασιλιάδες εἶνε σὲ χεῖρα της κοπῆς καὶ πλοῦτη καὶ δύναμη. Μήπως δὲν μποροῦν νὰ διασκεδάσουν τὴ λύπη τους μὲ γιορτὴς καὶ ταξείδια; Ἐμεῖς οἱ ἄλλοι δὲ κλαίμε πού ἄλλο βοτάνι δὲν ἔχουμε γιὰ τὸν πόνο μας, παρὰ τὸν ἴδιο τὸν πόνο καὶ τὴν παρηγορία πού χαρίζει ὁ χρόνος. Λέγοντας τὰ τελευταία αὐτὰ λόγια ἡ Κλειὼ γύρισε τὰ μαλλιά της μὲ στοργὴ στὴ μελαγχολικὴ Ἀριάνη. Κι' ἐκεῖνη νιώθοντας τὴν ὑπαινυγμὸ καὶ μὴ θέλοντας νὰ κεντὰ περισσότερο τὴν περιέργειαν τῶν φίλων της πῆγε κοντὰ τους κι' ἔλαβε μέρος στὴν ὁμιλίαν τους.

— Τὸ σχέδιο τοῦ βασιλεῖς ἐγὼ δὲν ἔχω λεπτομερῶς... εἶπε, θάναί μὴ νιορτὴ πού θάφῃ μεγάλη ἐντύπωση.

(Ἀκολουθεῖ)

Τὰ περίεργα τοῦ Πλανήτου μας

ΗΜΕΡΟΝΥΚΤΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑ ΤΟΥ 24ΩΡΟΥ

Εἶναι σ' ὅλον τὸν κόσμον γνωστὸν καὶ σὲ μικρὰ παιδάκια ἀκόμη ὅτι νὸ κάθε ἡμερονύκτιο εἶναι 24 ὥρ'ς!

Εἶναι ὅμως ἄνθρωποι ἔνα μερόνυχτο νὰ ἔχῃ 25 ὥρες ἔξωθεν ἢ 23 δηλαδὴ μὴ ὥρα περισσοτέρη ἢ μὴ ὥρα λιγώτερη;

Ὅποιον καὶ ἂν ρωτήσετε—ἐκεῖς ἀπὸ τοὺς ἰσχυροτάτους καὶ τοὺς νεωτεριστὰς—θὰ σὲ εἰπὺν μὲ βεβαιότητα ὅτι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀνεπὶ ἄδυνατον. Μπορεῖ μάλιστα ὁ πολὺς κόσμος νὰ θεωρήσῃ ἀφελὴ μὴ τέτοια ἐρώτησι καὶ ὅσοι ἔχουν τὴν εὐτυχία νὰ ἔχουν ὠλοῖ καλῆς υγείας, πού δὲν πᾶσι οὔτε μπροστὰ οὔτε πίσω θὰ σπεύσουν νὰ σὰς διαβεβαιώσουν ὅτι ἔχ' ὡς μόνον ἕνα περῶν—ὅπως ἀλλὰ καὶ ἐξ ἰδίας πείρεις ἀπὸ προσωπικῆς παρατηρήσεως τους, ξέρουν ὅτι τὰ μερόνυχτα εἶναι παντοῦ καὶ πάντοτε εἴκοσι τέσσαρες ὥρες. Γι' αὐτὸ ἄλλως τε, τὸ λέγουν καὶ 24 ὥραν!

Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶναι σωστό. Τὸ μερόνυχτο ἔχει πέντε 24 ὥρες, ἀλλὰ ὑπορεῖ εἰς ὁρισμένους περιπτώσεις καὶ ὁρισμένους συνηθισμένους ἔνα μερόνυχτο τῆς ζωῆς μας μὲ μόνον 23 ὥρας ἢ μὲ μόνον 22 καὶ ἀντίθετα, πάλι, μπορεῖ ἔνα μερόνυχτο τῆς ζωῆς μας νὰ σὰς τύχῃ νὰ ἔχῃ 25 ὥρες καὶ 26 ἢ ἀκόμη καὶ 30!

Μπορεῖ δηλαδὴ κάλλιστα, νὰ εἶναι μεγαλύτερο ἢ μικρότερο ἀπὸ τὸ συνειδητό μερόνυχτο τῶν 24 ὥρων.

Πότε ὅμως συμβαίνει αὐτό; Εἰς δύο περιπτώσεις.

Ἡ μία εἶναι ὅταν ταξιδεύεται μὲ ταχὺ συγκοινωνικὸ μέσο πρὸς ἀνατολὰς καὶ ἡ ἄλλη εἶναι ὅταν ταξιδεύεται μὲ νοήγορο ἐπίς σ' ἐκκοινωνικὸν μέσον πρὸς δυσμὰς. Στὴν πρώτη περίπτωση, ὅταν δηλαδὴ διευθύνῃς πρὸς ἀνατολὰς, τὸ μερόνυχτό σας θὰ εἶναι μικρότερον ἀπὸ 24 ὥρας καὶ ἀναλόγως μὲ τὴν ταχύτητα τὴν ὅποιαν ταξιδεύετε 23 1/2, 23, 22 1/2, 22 ἢ καὶ λιγώτερες ἀκόμη ὥρες.

Ἀντιθέτως, ὅταν ταξιδεύετε πρὸς δυσμὰς τότε τὰ μερόνυχτα γίνονται μεγαλύτερα. Δηλαδὴ ἀντὶ 24 ὥρες θὰ ἔχετε σὲ καθένα 24 1/2, 25, 26, ἢ καὶ περισ-

σότερες ἂν ἡ ταχύτης τοῦ μέσου μὲ τὸ ὅποιον ταξιδεύετε εἶναι μεγαλύτερη.

Ἄν ὑπὸ θέσιν ἔξωθεν ὅτι ἔνας ταξιδεύει μὲ γρήγορο βαπόρι, ἀπὸ τὴν Εὐρώπην γιὰ τὴν Ἀμερική, ὁ ταξιδιότης αὐτὸς σὲν βαπόρι του μέσα θὰ ἴδῃ ὅτι τὸ μερόνυχτό του δὲν ἔχει πιά 24 ὥρες, ὅπως συνήθως ὅταν ἔμενα πᾶντα σ' ἕνα μέρος, ἀλλὰ μεγαλύτερο κάμποσον χρονικὸ διάστημα, δηλαδὴ ξεπέρασαν τι 24 ὥρες καὶ εἶναι τώρα 24 καὶ μισή, ἢ 24 καὶ 3/4, ἢ 25 ὥρες καὶ π. Καὶ θὰ βεβαιωθῇ γι' αὐτὸ ἂν προσέξῃ τὴ ὥρα εἶναι τὴν ἡμέραν εἰς τὴν σινιμὴ τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἠλίου.

Τὸ ἀντίθετο θὰ τοῦ συμβῇ ἂν ταξιδεύει ἀπὸ τὴν Ἀμερική γιὰ τὴν Εὐρώπην. Τότε τὸ μερόνυχτο ἀπὸ τῆς 24 ὥρας θὰ καταβῇ σὲς 23 ὥρας καὶ 1/2, ἢ 23 ἢ καὶ 22 ἀκόμη, ὥστε θὰ ἀμφιβόληται πᾶντα ἂν πρὸς νὰ λὼγῃ μὲ βεβαιότητα ὅτι μὴ μέσα καὶ μὴ νύκτα ἔχουν καὶ οἱ δύο μέρη πάντα 24 ὥρες.

Ἄν μάλιστα, ἀντὶ νὰ ταξιδεύῃ μὲ γρήγορο ἀπὸ βαπόρι, ταξιδεύει μὲ τὸ ταχύτερον συγκοινωνικὸν μέσον, ὅπως ἔξωθεν μὲ ἀεροπλάνο—ὅπως συνέβη μὲ τοὺς ἀστροὺς τοῦ ἀέρος Αἰνιπεργκ, Κόστ καὶ Μπελλόν—τότε τὸ μερόνυχτο ἢ τὸ μίση καὶ ὅταν ἡμερονύκτιο θὰ εἶναι πολὺ πρὸς μέγαλο καὶ μπορεῖ νὰ φθάσῃ ἀντὶ ἕνα μερόνυχτο νὰ ἔχῃ 24 ὥρες!

Χάρης εἰς τὸ ἴδιο φαινόμενον, τὸ ὅποιον ἀγγίζει ὁ περισσοτέρος κόσμος εἰς τοὺς ναυτικὸς πρὸς διασχίζον τοὺς μεγάλους Ὠκεανούς, περιπλένεις τὴν νύκτα, συμβαίνει ἔνα πολὺ περιεργότερον πρᾶγμα.

Οἱ ναυτικοὶ πού φεύγουν ἔξωθεν ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν θὰ νὰ νύξ τὸν νύκτον τῆς γῆς πρὸς ἀνατολὰς, ἀκολουθοῦντες τὴν καθορισμένη γραμμὴ πρὸς τὴν Βραζιλίαν, Μισογέιαν, Σουτὴ, Ἐρυθρὰς θαλάσσης, Ἰνδικὸν Ὠκεανόν, Εἰρηναῖον Ὠκεανόν, Παναγὰ, Ἀτλαντικόν Ὠκεανόν, ὅταν ξαναγυρίζουν, ὑστερὰ ἀπὸ δύο-τρεις μῆνες πού θὰ διαρκέσῃ τὸ ταξιδιόν τους, στὴν Ἀγγλίαν, ἐνῶ καθε μέρη ἀλλάζουν φύλλα τοῦ ἡμερολογίου, περᾶντων μὲ

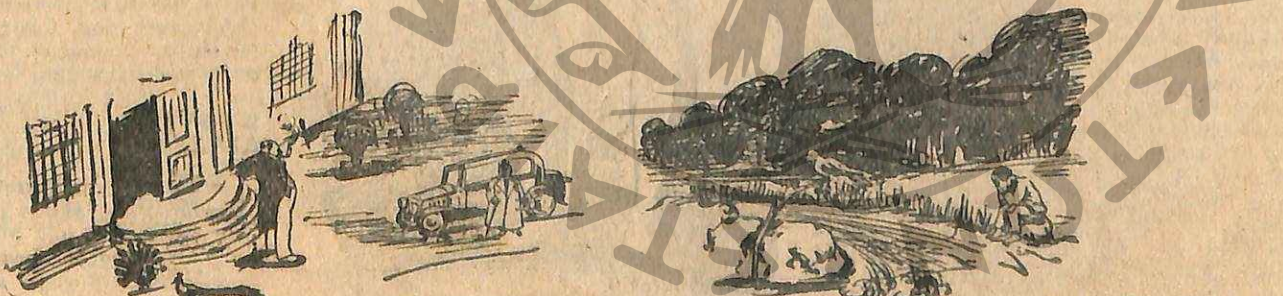
ἐκκληξιν(ῖσοι βέβαια γιὰ πρώτη φορὰ τὸ παθαίνουν αὐτὸ) ὅτι ἐνῶ αὐτοὶ ἔχουν σὲν καρόβι τους Κυριακή, ὁ ἄλλος κόσμος σὲν λιμάνι τοῦ θὰ φθάσουν ἔχει ἀκόμη... Σάββατο.

Τὴ σημαίνει αὐτό; Σημαίνει ἀλυσία. ὅτι ἐπειδὴ ἐταξιδεύαν πρὸς ἀνατολὰς, εἶχαν ἤδη ἡμερονύκτια μικρότερα τῶν 24 ὥρων, καὶ ἔως ὅτου κάμουν τὴν γύρον τῆς γῆς, ἐπρόχωρησαν κατὰ ἕνα ἡμερονύκτιον περισσοτέρο. Εἰσι, ἂν ὑπελάνυσαν ἔξωθεν νὰ φθάσουν τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα στὴν πατρίδα τους, ἐνῶ αὐτοὶ θὰ ἔχουν σὲν ἀράβι τους Πάσχα, ὅταν θὰ φθάσουν, θὰ βροῦν τοὺς συμπατριώτας των νὰ ἔχουν ἀκόμη... Μέγα Σάββατον, δηλαδὴ νὰ μὴ ἔχουν τελευτήσῃ τὴν σαρκὰ σὲ τούς.

Τὸ ἀντίθετο θὰ τοὺς συμβῇ ἂν κάμουν τὴν γύρον τοῦ κόσμου διαπλέοντες τοὺς Ὠκεανούς πρὸς δυσμὰς. Θὰ πλεύσουν μέσον τοῦ Ἀτλαντικοῦ, Παναγῆς, Εἰρηναίου Ὠκεανῶ, Ἀτλαντικοῦ, Ἐρυθρῆς θαλάσσης, Σουτῆς, Μεσογείου, Βραζιλίας καὶ θὰ φθῇ σὺν τὴν Ἀγγλίαν σύμφωνον μὲν μὲ τὸ δικὸν τους ἡμερονύκτιον τὸ Σάββατον. ἐνῶ θὰ βροῦν τοὺς συμπατριώτας των νὰ ἔχουν... Κυριακή, τὴν ἴδια ἀκριβὲς μέρα, χωρὶς ἐννοεῖται νὰ ἔχουν κάνει κανένα λάθος εἰς τὸ μετρημα τῶν ἡμερῶν!

Ἀλλὰ ποῖα εἶναι ἡ αἰτία τῶν δύο αὐτῶν παραδόξων φαινομένων, πού τὸσο περίεργα φαίνονται εἰς ὅσους δὲν τὸ ξέρουν σήμερον, καὶ σ' ὅλους τὸς ἀνθρώπους ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιστήμη δὲν εἶχε προῶς εἰς τὸ ἐξηγήσῃ; Ὅλα αὐτὰ τὰ παραδόξα φαινόμενα ὁφείλονται σὲ τὸ ἴδιο γινόμενον. Ἡ ἐξήγησις τῶν εἶναι πολὺ ἀπλὴ καὶ εὐκατανόητη.

Ξέρουμε ὅλοι μας ὅτι ἡ γῆ εἶναι μὴ μεγάλη σφαῖρα, πρὸς περιστροφὴν περὶ τὸν ἀξονα της μὲ διεύθυνσιν ἀπὸ δυ-

Ἡ εἰδησιμὸς ὁ Ἐρωτοκριτος θὰ πᾶν ταξιδεῖ γιμνασὴν γιὰ τὸν Πεζόστρατο καὶ τὴν Ἐριφύλη τοὺς στοργικὸς γονεῖς τοῦ πού εἶχαν κρυφὰ καὶ τοὺς τὸ μυστικὸν μαρὰζι, πού βασάνιζε τὸ μοναχικὸν παιδί τους.

Ἀρχίσαν τὴς ἐτοιμᾶσις πού ἡ στοργικὴ

συών προς ανατολὰς καὶ ἔτι εἰς τῆς κινήσεως αὐτῆς πρὸ εἰκοσιτετράωρου χωρίζεται σὲ μέρος καὶ νύχτα !

Οἱ ἀνατολικότεροι δὴ οὗτοι βλέπουν, φυσικὰ, πρὸ μπροστὰ τὸν ἥλιον ἀπὸ τοῦς δυτικῶν. Ἐξάφνα στὴ Μ. Ἀσία ἀνατέλλει ὁ ἥλιος ἐνωρίτερα ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, στὴν Ἑλλάδα ἐνωρίτερα ἀπὸ τὴν Ἰταλία στὴν Ἰταλία ἐνωρίτερα ἀπὸ τὴν Ἰσπανία κλπ. Ἐπίσης στὴν Περσία ἐνωρίτερα ἀπὸ τὴν Τυρκία, στὰς Ἰνδίας ἐνωρίτερα ἀπὸ τὴν Περσία, στὴν Ἰνδοκίνα ἀκόμη πρὶν ἐνωρίτερα καὶ στὰς Φιλιππίνης Νήσους ἐνωρίτερα ἀπὸ τὴν Ἰνδοκίνα.

Ἄν λοιπὸν εἶναι πολὺ γρήγορο βαπόρι φύγει σήμερα ἀπὸ τὸ Γιβραλτὶρ μόλις ἀνατελεῖ ὁ ἥλιος (ὁς ὑποθέσονται σὺς 8 πρῶτ), τὴν ἀπαυριον τοῦ θὰ ἔχη περὶχωρήσει πρὸς ἀνατολικώτερους, θὰ ἴδῃ τὸν ἥλιον ν' ἀνατέλλῃ πρὶν ἐνωρίτερα (στὰς 7 καὶ 30' π.χ.) ὁπότε ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τῆς πρώτης ἡμέρας (8 π. μ.) μέχρι τῆς ἀνατολῆς τῆς δευτέρας ἡμέρας τοῦ ταξιδίου (7 καὶ 30') δὲν μεσολαβῶν πρὶν 24 ὥρες, ἀλλὰ μόνον 23 καὶ 30'. Ἄν λοιπὸν τὸ ἴδιον βαπόρι συνεχίσῃ τὸν πλοῦν, τότε τὴν τρίτην ἡμέραν τοῦ θὰ ἔχη φθάσει ἐξάφνα στὴν Ἑλλάδα, θὰ ἔχῃ ἀνατολῇ σὺς 7 τὴν Τετάρτη, ἐνθὲ θὰ παραπλέῃ αὐτὴς τὴν Αἴγυπτον, θὰ ἔχῃ ἀνατολῇ εἰς τὰς 6 καὶ 30'. τὴν Πέμπτην ἀκόμη μισὴ ὥρα γρηγορώτερως καὶ ἔτσι, ὅσο θὰ προχωρῇ πρὸς ἀνατολὰς, θὰ βλέπῃ καὶ ἄλλὰ μέρα τὸν ἥλιον ν' ἀνατέλλῃ μισὴ ὥρα γρηγορώτερως.

Μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο, ἂν ἐξακολουθῇ τὸν πλοῦν ὥς ὅπου κάμῃ τὸν γύρον τῆς γῆς, ὅταν θὰ φθάσῃ πρὸς τὸν ἀπὸ τοῦ ἡμερολογίου τοῦ. Γιατί ἡ μισὴ ὥρα ποὺ εἶχε κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ταξιδίου καθε μέρα διαφορά, προσηθέμενε, θὰ κάμῃ σὲ τέλος ἕνα ὁλόκληρο εἰκοσιτετράωρον. Καὶ ἐνῶ τὸ ἡμερολόγιον τοῦ βαπορίου θὰ δείχνῃ Κυριακή, τὸ ἡμερολόγιον τοῦ Γιβραλτὶρ (κατὰ τὴν ἐπιστροφήν) θὰ δείχνῃ μόλις ... Σάββατον !

Τὸ ἀντίθετον φυσικὰ θὰ συμβῇ ἂν τὸ πλοῖον διευθύνεται ἀπὸ ἀνατολῶν πρὸς δυσμῶν, ὅποτε τὸ καθε μερόνυχτον εἶναι μεγαλύτερον ἀπὸ 24 ὥρες. Θὰ εἶναι 24 καὶ 30'.

Τὰ φαινόμενα αὐτὰ εἶναι ἀπὸ τὰς περιεργότατα φαινόμενα τῆς γῆς.

Ἀρχικῶς οἱ ἄνθρωποι, ὅταν παρετήρησαν εἰς χρονικὰς αὐτὰς ἀνωμαλίας, ἐνόμισαν ὅτι ὠφείλοντο εἰς λαθασμῶνους ὑπολογισμοῦ. τῶν, ἀλλ' ὅταν ἐξηγήθησαν ἀπὸ τὴν ἐπιστήμην τόσα πράγματα, ὅλα τὰ σχετικά μὲ τὰ φαινόμενα τῆς περιστροφῆς τῆς γῆς καὶ τὸ φαινόμενον τῆς μέρας καὶ τῆς νύχτας, τότε ἐκατάλαβαν νὰ ἀκριβῶς συνέβαινε, δηλαδὴ ὅτι τὸ μερόνυχτον γὰρ τοὺς τοξιδεύοντας ἐπὶ τῆς γῆς πρὸς τὰς δύο αὐτὰς ἀντιθέτους διευθύνσεις ἀπὸ ἀνατολῶν πρὸς δυσμῶν ἢ ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς δὲν εἶναι καὶ δὲν ἔχει ποτὲ 24 ἀκριβῶς ὥρες. Ἄλλοτε εἶναι μεγαλύτερον καὶ ἄλλοτε μικρότερον !

Οἱ πρῶτοι θαλασσοπόροι φυσικὰ καὶ

μεταξὺ αὐτῶν καὶ ὁ Κολόμβος τοῦ ἀνεκάλυψε τὴν Ἀμερικὴν, δὲν εἶχαν παρατηρήσει ἢ μᾶλλον δὲν εἶχαν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐξηγήσων τὸ παράδοξον αὐτό.

Ὑπῆρξαν αὐτῶν πολλοὶ τοῦ ἀνησῆχσαν καὶ ἐνόμιζαν πρὸς σιγήν δει μεταβλλονται καὶ οἱ ... φυσικοὶ νόμοι εἰς τοὺς διαφόρους ὠκεανούς.

Εἶναι γνωστὸν ἕνα παρόμοιον πρὸς συνῆβη εἰς τὸν Κολόμβον ὁ ὁποῖός δὲ μῆνες σφειδὸν ταξιδεύοντας σὶν ὠκεανὸν παρετήρησε παρακλίσεις τῆς ναυτικῆς πυξίδος, ἀντὶ τῆς καὶ ἀπέκρυψε ἀπὸ τοὺς συντρόφους του τὸ πρᾶγμα αὐτὸ διὰ νὰ μὴ ἐξενοηθοῦν. Ἀλλὰ πόσα ἄλλα παρόμοια δὲν ἔχουν συμβῇ !

Ἐν γὰρ ὁ κόσμος ἦταν καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι πάντα νεώτερος μυστήριον καὶ αἰνίγματα. Ἀπὸ τὴν ἐκδοχὴ τοῦ ὁ ἄνθρωπος βρισκότανε στὴν ἐπιφανείᾳ τῆς σάν ἕνα ζῶον μέσα σὰ ἄλλα εἶδη τῶν ζῶων, πόσα τέτοια αἰνίγματα δὲν ἔχουν ἐξηγηθῇ σήμερον !

Ἔνα ἀπὸ τὰ ἐλάχιστα εἶναι καὶ τὸ παράδοξον τοῦ μικροτέρου καὶ μεγαλείτερου ἡμερονυχτίου τῶν ταξιδευόντων, κοῦ δὲν ἔχουν βέβαια καμμιά σχέση μὲ τὴν ἀτελείωτην πολικὴν μέρα καὶ νύχτα τῶν πολλῶν μηνῶν. πρὶν εἶναι ἐπίσης ἕνα ἀπὸ τὰ πρὶν παρὰδοξὰ φαινόμενα τοῦ πλανήτου μας.

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓ

ΕΠΡΟΤΙΜΗΣΗ ΝΑ ΑΥΤΟΚΤΟΝΗΣΗ

Αἱ ἀγγλικά ἐφημερίδες ἀναγράφουν τὴν ἐξῆς παρόδοξον ἱστορίαν :

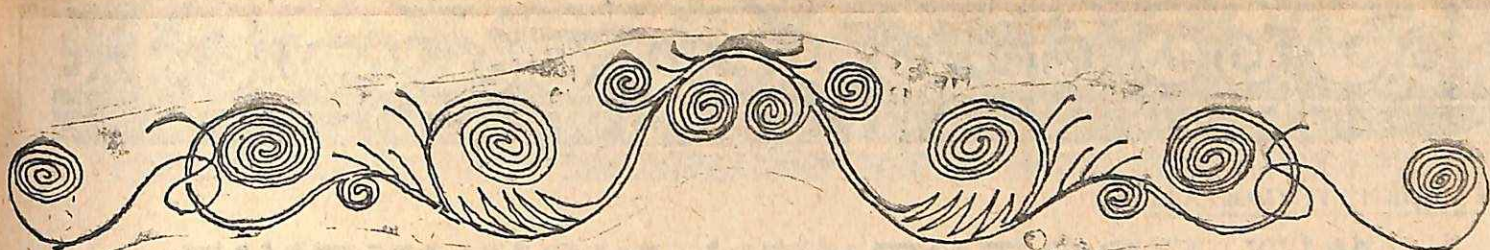
Πρὸ δεκαπενταετίας ἕνος ὀνόματι Τσάπελ ἐγκατέλειψε τὴν σύζυγόν του διότι ἡ χαρακτηριστικὴ τὸν δὲν συνεβίβησαν. Ὁ Τσάπελ ἐπὶ τινος μῆνας ἐπλήρωσεν τὴν διατροφήν, ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ 1917 ἐξηφανίσθη. Ἡ σύζυγός του εἶχε ἀπελπισθῇ διὰ τὸν ἐπανεβλεπε ποτὲ ὅτε τὴν παρελθόντα Δεκεμβρίου τὴν εἶδε, ἐξερχόμενον ἀπὸ τὴν θύραν μιᾶς οἰκίας κειμένης ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ἐπὶ τῆς οἰκίας καὶ ἡ οἰκία ὅπου ἔμενε ἡ ἴδια. Ἐπλησάσεν ἀμέσως πρὸς αὐτὴν καὶ τοῦ ἐξήγησε ... τὰ ὀφειλόμενα. Ὁ Τσάπελ, ὁ ὁποῖός εἶχε ἔντ καφενεῖον εἰς τὸ Στρέντ, εἶδεν ὅτι θὰ κατεστρέφετο ἐὰν ἡ σύζυγός του τοῦτο ἐξῆγε διὰ τῶν δικαιοτήτων τὴν καθυστέρησιν δαταροφῆ. Ἐδωκε μίαν ἀδύνατον ὑπόθεσιν ἄνθρωπον τοῦ ἀσυνόμου ποῦ ἡ σύζυγός του τὸν ὥδησεν καὶ μετέβη εἰς τὴν ἐργασίαν του. Ἐκεῖ συγκεντρώσας ὅσα γράμματα εἶχε τὰ διένειμεν εἰς τοὺς ὑπηρετάς καὶ τοὺς φίλους καὶ ἐπιστρέψας τὴν ἐσπέρην εἰς τὴν οἰκίαν του ἠυτοκτονήσεν. Ὡς ἀπεδείχθη ἔζη πλοσίον τῆς συζύγου του ἐπὶ πέντε ἔτη χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ !

ΕΣΚΟΤΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΤΕΡΑ ΤΟΥ

Εἰς τὸ Μιλάνον ἕνας πυγμῆχος, ὀνόματι Ρινάλντο, ἐσκότωσε μὲ γροθίς τὸν πατέρα του, διότι ἐπέστρεψε τὴν νύχτα εἰς τὴν οἰκίαν τ.ν μεθύσιμος. Ὁ Ρινάλντο, εὐθὺς ὡς ἀντέλθθη διὰ τὸ πατήρ του εἰσελθὼν μεθύσιμος ἤρρισε νὰ ὑβρίξῃ τὴν μητέρα του καὶ μίαν ἀδελφὴν του, ἐπήδησεν εἰς τῆς κλίνης του καὶ κατέφερε δύο τρομεροὺς γρόνθους εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ πατρὸς του. Μὲ τὸν ἕνα γρόνθον τοῦ ἔσπασε τὴν μύτην καὶ μὲ τὸν ἄλλον τοῦ ἐπέβαλε ὅσα δόντια ὑπῆρχον ἀόμῃ εἰς τὰς σιαγόνες του. Μὴ ἀνεκθεῖς εἰς αὐτὸ τοῦ κατέφερε ἕνα γρόνθον εἰς τὸν στήμαχον καὶ δεύτερον εἰς τὸ στήθος. Ὁ πρῶτος ἐπέφερε διόρηξιν τοῦ στομάχου καὶ ὁ δεύτερος ἔθραυσε τρεῖς πλευρὰς τοῦ πατρὸς του ὅστις μετεφέρθη ἐκπνέων εἰς τὸ νοσοκομεῖον. Ὁ πατροκτόνος συνεληφθῇ τὴν ἐπομένην.

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΔΟΓΟΙ

- Μανιά! σὰς ἀφίσουνε οἱ ἱστορίες
- Μάλιστα, χρυσό μου
- Θέλετε νὰ σὰς πῶ μίαν;
- Ἄν περὶς. Ἐγγελοῦδὶ μου
- Ἦταν μὴ φορὰ μὴ καρέφα τὴν ὁποία ἔσπασα...
- !!!

ΠΩΣ ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΕΤΑΙ ΜΙΑ ΚΑΛΗ ΣΙΛΟΥΕΤΤΑ

Ἡ τουαλέτες τῆς μόδας πρέπει νὰ ἀκολουθοῦν τὰς γραμμὰς τοῦ σώματος. Ἡ παχυσαρφία καὶ ἰθία περι τοὺς γοφούς εἶναι ἀπολύτως καταδικαστέα.

Ἰδοὺ μερικὰ ζητήματα χάρις εἰς τὰ ὁποῖα ἡ γυναῖκα ἀπαλάσσει ἀπὸ τὸ λίπος, τὸ ὁποῖον εἰς μὲν τὴν ὑγείαν εἶναι τελείως περιττόν, ἐκτὸς δὲ τοῦτου καταστρέφει τὰς ὥριμους γραμμὰς τοῦ σώματος, ἀνευ τῶν ὁποίων δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐννοηθῇ μοντέρνα σιλουέτα.

Ἰὸν γύμνασμα. Λάβετε μίαν σιάσιν καθετον, μὲ τοὺς πόδας ἀποκεχωρισμένους ἀπ' ἀλλήλους καὶ τοὺς βραχίονας ὑψωμένους ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς. Κλίνετε κατόπιν τὸν κορμόν, μὲ κινήσεις ἀργὰς πρὸς τὰ ἀριστερά, μέχρις ὅτου οἱ βραχίονες ὑψωμένοι ἐγγίσουν τὸ ἔδαφος πρὸ τοῦ ἀριστεροῦ σας ποδός, τῆς κεφαλῆς παρακολουθοῦσας τὴν κίνησιν αὐτῆν.

Ἀναλάβετε τὴν πρώτην σας σιάσιν καὶ ἐπαναλάβετε τὸ γύμνασμα πρὸς τὰ δεξιὰ. Καὶ τοῦτο ἐπὶ δέκα συνεχεῖς φορὰς ἐνυλάξ.

2ον γύμνασμα. Ἐπλωθῆτε ὑπὲρ εἰς τοῦ ἔδαφους μὲ τὰς κνήμας ἡνωμένας καὶ τοὺς βραχίονας ὀριζοντίως ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς μὲ τὰς παλάμας ἐνωμένας. Πάρετε μίαν βυθίαν εἰσπύην καὶ συνενώσατε τοὺς ὤμους καὶ τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ ἔδαφους, ἐκπνεύσατε καὶ λάβετε ἐκ νέου τὴν ἀρχικὴν σιάσιν.

Ἐκπνεύσατε ἐκ νέου καὶ σηκώσατε τὴν φυρὸν αὐτὴν τοὺς πόδας καὶ τὰς κνήμας ἀπὸ τοῦ ἔδαφους, ἐκπνεύσατε καὶ καταβιβάσατε αὐτοὺς εἰς τὴν ἀρχικὴν θέσιν.

Τὸ γύ α το ο

δέκα ἀ μὲ πολὺ ἀργὰς πάντοτε κινήσεις.

3ον γύμνασμα. Λάβετε ἐκ νέου κάθετον σιάσιν μὲ τοὺς πόδας ἀποκεχωρισμένους καὶ τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς ἰσχύος καὶ διαγρῖψατε διὰ τοῦ κορμοῦ μίαν κυκλικὴν κίνησιν τῆς κεφαλῆς, ὁ ολουθούσης τελείως ἀκινήτως τὴν κίνησιν αὐτήν. Ἐπαναλάβετε τὸ γύμνασμα ἑξ φορὰς, ἀναπνεύσατε εἰς καθε κυκλικὴν κίνησιν.

4ον γύμνασμα. Ἐπλωθῆτε καὶ πάλιν ὑπὲρ εἰς κνήμας ἢ ψήφους καὶ τοὺς βραχίονας κατὰ μήκος τοῦ σώματος. Κλίνετε ἀποτόμως τὸ δεξιὸν νόνατον πρὸς τὴν κοιλίαν καὶ συγχρόνως ἀνατείνετε τὸν ἀριστερόν βραχίονα ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς. Ἐπανελθετε εἰς τὴν ἀρχικὴν σας θέσιν ἐνῶ συγχρόνως ἐπαναλαμβάνετε τὸ γύμνασμα διὰ τοῦ ἀριστεροῦ ποδός καὶ τοῦ δεξιοῦ βραχίονος.

Τὸ γύμνασμα αὐτὸ ἐπαναλαμβάνετε δεκάκις.

5ον γύμνασμα. Καθῆσατε ἐπὶ τῶν πτερυγῶν σας μὲ τὰ γόνατα ἐπὶ τοῦ ἔδαφους, ἐκτείνετε τοὺς βραχίονας καὶ ἀκουμβήσατε τὰ χεῖρα μὲ τὴν παλάμην ἐπὶ τοῦ ἔδαφους καὶ εἰς ἱκανὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν γονάτων.

Σηκώσατε τὸ σῶμα σας καὶ φεράτε το πρὸς τὰ ἑμπρός, ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον, λαμβάνουσα στάσιν ὀριζοντίαν, κατὰ τὸ δυνατόν, χωρὶς ὅμως νὰ κινήσῃ τὰ γόνατα καὶ αἱ παλάμαι σας.

Ἐπανελθετε εἰς τὴν προτέραν σιάσιν καὶ ἐπαναλάβετε τὸ γύμνασμα πέντε φορὰς.

Τὰ γύμνασματα αὐτὰ πρέπει νὰ ἐτελοῦνται καθημερινῶς πρὸ τοῦ πρωϊνοῦ γεύματος.

ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ

Ὁ Σαίντ ἐβρεμὸν γράφει:

«Εἰτε διότι αἱ γυναῖκες εἶνε φυσικὰ εὐγενέστεραι, καὶ διότι διὰ τὰ εἶνε ἀρεσται εἰς αὐτὰς τὸ πνεῦμα ὑψοῦται καὶ ἐξοραῖται, κυρίως πλησίον αὐτῶν ἐκμανθάνεται ἡ εὐγένεια.»

Ὁ Βολταῖρος ἐξ ἄλλου θεωρεῖ τὴν καλωσύνην ἐμφυτον εἰς τὴν γυναῖκα γράφει:

«Ἡ καλωσύνη εἶνε νόμισμα διὰ τοῦ ὁποῖου οἱ ἄλλοι ἔμπιστον, ἐλλειψος χρημάτων, νὰ πληρώσῃ τὸν ὀφειλόμενον μεγάλιον εἰς τὴν κοινωνίαν.»

ΕΞΑΛΕΙΨΗΣ ΠΗΓΙΔΩΝ

Ἀπόσταγμα ῥόδων 30 δράμα
Γάλα ἀμυγδαλῶν 7
Θεϊκὸν ἀλουμένιον 1 1/2 δραμίου.
Πλάσις πρωϊαν καὶ ἑσπέραν

ΕΠΡΟΣΧΥΣΜΑΤΑ ΧΕΙΡΩΝ

Πέταλα ῥόδων βράζονται ἐν ὕδατος καὶ ἀναμιγνύονται μετ' ὕλης ποσότητος μέλιτος. διὰ τῆς ἀλοιφῆς ἀλειφόνται αἱ χεῖρες καθ' ἑσπέραν πρὸ τῆς καταικλίσεως.

ΣΥΝΤΑΞΙΣ ΚΑΛΛΟΝΗΣ

[Δοτεῖν διὰ τὴν διατήρησιν τῆς δερματικῆς τοῦ δερμάτος τοῦ πρὸς ὅπου τὴν περὶφύλαξιν τοῦ ἀπὸ τῶν προσβολῶν τοῦ ὑγρῶν]
Ἐν ἁσπεράδι ἀγροῦ. Γάλα γλυκομυδάλεον 20 γραμ. Ἀνθόερον 100 γραμ. Οἰνόνεισμα καθ' ἑσπέραν 200 γραμ.

Ἡ Παναγία τῶν Παρισίων κατὰ σχεδίασμα τοῦ Βικτωρ Οὐγγῆ.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΙΑ

ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Με μιὰ ρουφηξιά ο καπετάνιος άδει-
ασε το ποτήρι του και μου είπε :

— Δοιπον, σας ένοχλει τόσο πολύ, ή
φοβερή άβεραιοτης στην όποια βρίσκε-
σθε ;

— Ποιά φοβερή άβεραιοτης, καπετά-
νιε ;

— Μα για την τυχη των παιδιών φεγ-
γαριών.

— Σας βεραιώ, καπετάνιε, ότι τα πα-
λτα φεγγαρια είναι έλευσεμα να πάν ο-
που ουλουν.

Σαν να μην ήξε ακουσει την απάν-
τησή μου, λουθησε

— Και τα χιόνια, καυμενε μου φίλε !
Σας ήρωει να μάλα να μαυρετε τι γί-
νεται και, καλο υγιει ;

— Η ο χιων χιωνων με νιαζει, όσου
νιαζει, να ψαζ, για ένα μιλιο.

Ο καπετάνιος, χωρίς να πρυσοληθη
απο τον τρυλο με τον οποίο πρυσολη-
θουσα να εφωγα την αναπνυση κανονος

μεταπειρ και σχολιου επεμενε :

— Κα ο καλο ο χαρτοπλεμος, τι
να αλουνε ι αμας ;

Αυτή τη φορα μπλεποντας ότι δε θα
μπορουσα να γλυτωω, αποφάσισα να
κανω πως ενδωφερωμαι για τα πολυ-
χρωμα χαλκια και παιζουνουν και οινουν
τις αλκυηδες.

— Δοιπον, γω να σας πω που πη-
γαινει και τι γινεται ο χαρτοπλεμος,
επει ο καπετάνιος Απ' αυτη τη σιχη, η
παλιος χαρτοπλεμος οέν υφισταται.

— Και τι γινεται ;

— Εχει ανακαψει την βιομηχανοποι-
ηση του η «Νεα Εταιρια» προς χρησιμο-
ποιησιν του χαρτοπλεμου της οποιας
είμαι διευθυνων συμβουλος.

— Καλε τι μου λετε ;

— Ο μηχανισμος της, εργασίας μας
είναι πολυ ενωσιφω. Ερχομαι απο τα
εργασια μου και είμαι κατενθουσι-
σμενος, απο τα αχουσε της επιχειρη-
σεως.

— Δώστε μου μερικες λεπτομερειες, ι

— Να, με λίγα λόγια ! Την ενομένη
της τελευταιας Κυριακης της Απριλη, η
επαλληλολ της εταιρίας μας, με ια οχε-
τικα ευταλεια, μαγευσεν ολο το χαρτο-
πλεμο που βρισκεται στους οχυρους

της πολως και τον φερνον στην εδρα
της εταιρίας, εκει γινεται η πρωτη πε-
σις, «η διαλυση» η οποία συνισται εις

το χωρισμα του στεγνου χαρτοπλεμου
απο τον υγρο. Ο στεγνος χαρτοπλεμος
απο τον υγρο, αυτω λεγεται «αυκονι-
σμος».

— Μπαρβό !

— Ο υγρος και βρεγμένος υλόκει-
κείται εις «άπυρκακωτο», αυτη η ερ-
γασία συνισται εις τό :

— Να τα αποτελεσματα :

— Ακριβως ! με την βοηθειαν ενός
μικρου σιδηρου, σιδερεφματου υφους 66
σπου, Ο σιδερωμένος χαρτοπλεμος σι-
βαζεται σε αποξημαντημας και ετσι ε-
χουμε την «αυκονισμω». Αφου σκε-
γνωσει καλα, τον μεχουν με συσμη ο

ένα κίβωτο μέσος από μια μικροσκο-
πική, από όπου περνά ο χαρτοπλε-
μος ένας ένας. Βγαίνοντας από το κίβω-
το, τον αρπάζει μια τσιμπαδα και μια

μικροσκοπική μηχανή βουρτσίζει τον

χαρτοπλεμο με μια βουρτσίδα που

είναι εφοδιασμένη με μια βουρτσίδα

που είναι εφοδιασμένη με μια βουρτσίδα

που είναι εφοδιασμένη με μια βουρτσίδα

που είναι εφοδιασμένη με μια βουρτσίδα

που είναι εφοδιασμένη με μια βουρτσίδα

βουρτσίζει.

— Αυτό είναι το «βούρτσισμα» !

— Σωστότατα ! Ύστερα ερχεται μιὰ
άλλη διαδικασία. Μέσα στον δοκο αυτό υ-

πάρχει και λιγανι λερωμένος χαρτοπό-
λεμος από την έπαφη του με διαφορες

άκαθαρσίες. Γά λερωμενα χαρτακια τα
χωρίζουμε.

— Αυτό θα ονομάζεται «χώρισμα»

— Υαέρχα ! Τον λερωμενο χαρτο-
πόλεμο τον βυθίζουμε σε μια διάλυσι

άνθρακικού καλίου το οποίο διαλύει τις
άκαθαρσίες. Δέν μας μένει πλιν να πα-
ρα να πλυνουμε τον ούτω καθυρσισμενα

χαρτοπολεμον. Τον ξαναβαζουμε σιόν
κκρσντήρα και τον σιδερώουμε.

— Κι έτσι τελειώνει !

— Νομίζετε πως είναι όλο ;

— Μα ...

— Ε, λοιπον, κάνετε λάθος ; Μόλις
άργισαμε ακόμα.

— Δεν αγείετε, βέβαια, εξακολου-
θησεν ο καπετάνιος, τι άπαισία είναι να

δεχθίτε χαρτοπλεμον σιο σιόμα ή στα
ματια ; Λοιπόν από τώρα αυτο τι μαρ-

τυρι θα λειψη. Ο χαρτοπλεμος, βυ-
θίζεται σε διαφωρα υγρὰ και έτσι απο-
κατα διάφωρα ειδικα βιρη. Ο βυρσινος

διειδυεται στο σιόμα, ο έλαφρώτερος
στα μάτια (πρέπει να σημειωσετε ότι οι

χαρτοπλεμοι οι οποίοι έχρησάθησαν ύ-

πάρξαν άρκετά πολυπλοκοι.

— Το πιστεύω.

— Ο χαρτοπλεμος ο οποίος προο-
ρίζεται για τα σιόματα βυθίζεται σ' ένα

διαλυμα φαρμάκου καταπραυντικού των
ερευνικών του φερνυγος.

— Κι εκείνος που προορίζεται για
τα ματια θα περιλαχει χωρίς αμφιβολία

συστατικά έναντιον της φλογώσεως των ;

— Ακριβως.

Ο καπετάνιος παρατήρησε ότι είχα

απυλινωσει εντελως. Ιού φανηκε ότι

βρήκε την καταλληλη ευκαιρία.

— Απυλινωσει, ειναις φίλος μου και

θελω να σας φανω χρησιμος. Εχω ά-
κομα μερικες μετοχες της εταιρίας αυ-
της. Σας σιδερώω να τις παρτε.

Εβλεπε μεσα μου λιγη δύναμη για να

το ραλλω στα ποδια.

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ύπολογισμοι οι οποίοι έχρησάθησαν ύ-

πάρξαν άρκετά πολυπλοκοι.

— Το πιστεύω.

— Ο χαρτοπλεμος ο οποίος προο-
ρίζεται για τα σιόματα βυθίζεται σ' ένα

διαλυμα φαρμάκου καταπραυντικού των
ερευνικών του φερνυγος.

— Κι εκείνος που προορίζεται για
τα ματια θα περιλαχει χωρίς αμφιβολία

συστατικά έναντιον της φλογώσεως των ;

— Ακριβως.

Ο καπετάνιος παρατήρησε ότι είχα

απυλινωσει εντελως. Ιού φανηκε ότι

βρήκε την καταλληλη ευκαιρία.

— Απυλινωσει, ειναις φίλος μου και

θελω να σας φανω χρησιμος. Εχω ά-
κομα μερικες μετοχες της εταιρίας αυ-
της. Σας σιδερώω να τις παρτε.

Εβλεπε μεσα μου λιγη δύναμη για να

το ραλλω στα ποδια.

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΛΦΟΝΣ ΗΛΛΑΙ

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟ ΧΑΡΤΟΠΛΕΜΙΣΜΑ

Το αρχαιότερο χαρτοπλεμισμα είναι κι-
νέζικο. Βρέθηκε κοντα στη Καντώνη μεσα
σ ένα χειρογράφο. Εχει πανω του χρο-
νολογια εκδοσης 2670 χρονια π. Χ. το
όνομα της Τραπεζας που το έβγαλε, τον
αυτονα αυτισμο, την αξία του με αριθ-
μους και ολογραφως. Επιστης φαινονται
η υπογραφε των ο ευθυνων και το άλφ-
σπαρτα του νομου που τιμωρει τους π-
στυ μαφους. Εχει κι αυτη τη σκεψη:
«Καλυτερα να μην ερευνουμε άρκετι, πο-
ρα να ερευνουμε πολλως».

ΨΑΡΙΑ ΜΕΣ ΤΗΝ ΕΡΗΜΟ

Μερικοί ταξεδιωτες εκάψανε την άμ-
μο στη Σαχαρα και βρήκαν νερό. Όλου
κυλινδρικού. Ψαρια που συναντώνται τη
Μεσογειο. Μας βρεθήκαν αυτα τα ψαρια
μεσ' στην ερημο ! Τα αυγα τους μεταφερ-
θηκαν μηπως απο παλια ; Απαώ, απί-
θανο. Επιστης είναι απίθανη ή θεωρία
ότι είναι υλοχθονα, γιατι συνηως τα
ψαρια των υλοχθωνων νερων είναι τυφλά
ένφ τα ματια αυτών των περιεργων ψα-
ριων λειτουργουν. Ο επιστημονικος κο-
σμος μεμνεται με ανυπομονησια την εξή-
γηση αυτου του μυστηριου.

ΤΙ ΕΚΟΣΤΙΖΕ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΟΥΣ ΣΙΜΜΑΧΟΥΣ

Ο φοβερος πόλεμος 1914-1918 εινε ο
πιο καταστροφικος απ' όσους αναφερει
ή ιστορια. Η Γαλλία χασε ολυτωμενους
και ανωληρους 2.112.000, οηλ. το 1/18
ολου του πληθυσμου. η Αγγλια 1.082.442
δηλαδή το 1/42. η Γερμανια 715.000 δηλ.
το 1/48, το Βελγιο 62.400 δηλ. το 1/120
και η Αμερικη 91.200 οηλ. μονο το
1/1022 όλου του πληθυσμου της.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΕΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΤΖΟΓΙΑΣ
ΙΑΤΡΟΣ
ΑΜΠΤΕΡ 147 ΕΝ ΚΙΩΝΙ ΔΑΝΕΙΟΝΤΕΣ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΜΙΑΣ ΖΩΗΣ

Μια κοινή και χωρίς ενδιαφέρον βιογραφία — Τό ημερολόγιον του
'Αμιέλ — 'Η μοναδική και χωρίς συνέχειαν «πλώσις»
του — 'Ο άνθρωπος που όνειρευθηκε την
ζωήν του — Ιχώς άγάπη. —

νέβη τίποτα». Μπραγματικά το ημερολόγιο αυτό θα
μās δώση το μέτρο της έσωτερικής άνη-
συχίας και του ψυχικού μαρτυρίου του
άνθρωπου αυτού του όποιου ή ζωή εκύ-
λησε τόσον ήρεμα και τόσον κοινά. 'Ο
'Αμιέλ υπήρξεν ίσως ένας άναποφάσι-
στος, ένας διστακτικός, ένας δειλός μπρος
στην σκληρή πραγματικότητα της ζωής.
'Αλλά πειο πολύ απ' όλ' αυτά υπήρξεν
ο άνθρωπος που όνειρευθηκε την ζωή
του, θαρραλέα κι όρμητικα δίχως κα-
ταναγκασμο κα δίχως εμπόδιο. Τάχι θα-
ταν καλύτερο να ζήση έπειτα τ' όνειρό
του ; 'Οχι γιατί θαταν άπραγματοποίητο.
Πόσοι φορές μέσα στην ζωή δέν συναν-
τάμε παρομοίους ανθρώπους τους όποι-
ους ή σκληραμένη απο την βιοπάλη ψυχή
μος αποσιρεφεται ή μηκηρζει ενστικτω-
δως ; Οι άνθρωποι, αυτοι δεν είναι οι
άνανδροι, είναι οι δειλοι. Δέν τολμουν
ν' αποδυθουν στόν άγωνα, άν όμως έτι-
χαινε να βρεθουν μέσα σ' αυτόν εινε βέ-
βαια πως δεν θα υπ'αρχουσαν.

γραψε επίσης μερικά ποιήματα, τα όποια
δέν είχαν καμιά επιτυχία. 'Εδίδαξε καθ' όλη
την ζωή του δίχως καμιά ξεχωρι-
στή λάμψη, άρρεσε πολλοί στίς γυναίκες,
δέν παντρεύτηκε καμιά και πέθανε το
1881 εις ηλικίαν εξήντα ετών.

Σας προλαμβάνουμε για να σας πούμε
πως ή βιογραφία αυτή δέν παρουσιάζει
κανένα ενδιαφέρον. 'Αλλ' όπως είπαμε
στην αρχήν ο 'Αμιέλ άρχισε τα Χριστού-
γεννα του 1847 να γράφη το 'Ημερολό-
γιό του που θα μās αποκαλύψη έναν έ-
σωτερικόν άνθρωπο εντελώς διαφορετι-
κόν από κανον που είναι φυσικό να
φαντασθούμε διαβάζοντας τις λίγες γραμ-
μες της βιογραφίας του. 'Όπως παρατή-
ρησε κάποιος «ή ζωή του 'Αμιέλ υπήρξε
κατά το φαινόμενο από τις παιδ κοινος
κι' όμως στην πραγματικότητα ήταν από
τις παιδ α μέν έσωτερικά γιατί κα-
νείς δέν όπληξε παιδ βασανισμένους απ'
αυτό τον 'Αμιέλ στόν όποιο ποτέ δέν συ-

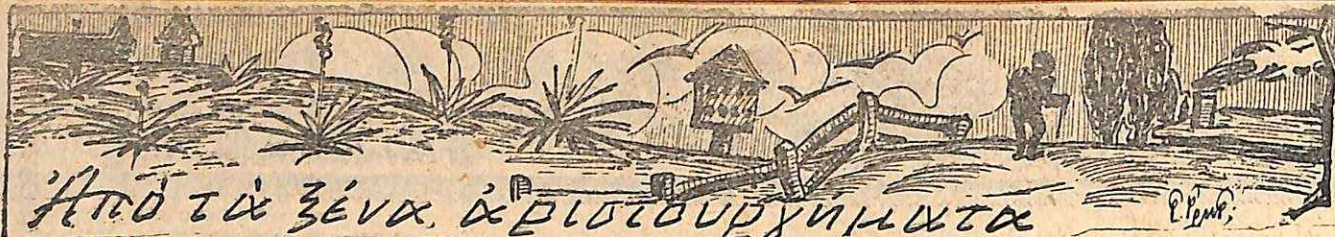

παρό του: Μια γαλήνια μέρα του 'Οκτω-
βριου κυλώντας απ' τα πλά μια πορφυ-
ρογάλαξη δύσι. Μια μέρα τρεπτα κλεινει
την ανάπαυση της ψυχής, την άμνηση
του μυαλου, το μαλθακό εδάφωμα του
κορμιού. 'Ο διστακτικός φαντάζει τότε σαν
έξοθρονη πληρώματα, ή αμφιβολία σιν
απαντεχη τελειότητα. Τότες δέν εινε
όπο φορέτ και όλτα εινε κατὰ και προ-
φιλη.

Ο 'Αμιέλ δέν θάλησε κι' αυτε ειναι-
σε την άνάγκη να βγη από τον κόσμον
αυτόν του όνειρου.

Η πραγματικότητα τον άγγιζε τότε
λίγο. Καθόλου καλύτερα από με την
μαρδόχωνη αυτή επανάληψ. των αναγ-
κίων έπαφών είχε πασάσειναι ιωόθητην
ε-σας και την ανέστασι τους. Δέν κα-
τόρθωσε ποτέ να ζήση την ζωή του, την
είχε όμως, άναρρυθ ή όταν πάλαινα δέν
έπαρε μαζί του καμιά λύση οδτα καμ-
ιά χαρά. Τ' όνειρό του είχε κλεισεί
φωρητικά μέσα στό νεκρό σώμα του.

ΜΠΛΑΣΚΟ ΙΜΠΟΝΙΕΟ

ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΑ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ

Καθισμένος στην εξώθυρα του καπηλείου, ο υπάλληλος Μπεζερόλης ντ' Αμπράγια έκαιπνε ήρεμα την πίππα του, παρατηρώντας λοξά τους συγχωριανούς του που έκουτσόπιναν καθισμένοι ο' ένα γειτονικό τραπέζι.

Κάθε μέρα έβγαίνει από το σπίτι του με την προθεση να πάει να έργασθω στα χωράφια, αλλά κάθε μέρα ο διάβολος τόν έκανε να συναντήσει κάποιον φίλο στο καπηλειό του Ρατά και, από ποτήρι σε ποτήρι, έξεχνιόταν εκεί μέχρι το μεσημέρι και όχι σπάνια, μέχρι το βράδυ.

Εκατότασαν πάντοτε στην ίδια γωνία, με την άνεση παλιού πελάτη και επέσχιζε να ανοίξη κουδέντα με τους ξένους, έλπιζοντας πως θα του προσέφεραν κανένα ποτηράκι, χωρίς φυσικά να μπορεί να υπολογίσει να άλλα που πιθανόν θα έπακολουθούσαν.

Εκτός της δκνηρίας του και του πραγματικού έρωτος τόν έποινε έτρεφε προς το καπηλειό ο υπάλληλος Μπεζερόλης δεν έστερείτο άξιας. "Ηξευρε τόσα πράγματα!... Σωστό ρεπερτόριο ιστοριών, που τις έξεφούριζε στην πρώτη ευκαιρία. Δεν έπεφτε κομματάκι έφημερίδα στα χέρια του, χωρίς να το διαβάσει από την αρχή ως το τέλος, συλλαβίζοντας τις λέξεις, γράμμα προς γράμμα.

Οι πελάτες του καπηλειού έεκαρδίζονταν στα γέλια ακούγοντάς τον. Και ο Ρατά ήταν κατευχαριστημένος γιατί η εύθυμία αυτή είχε άμεση σχέση με τα θαρέλια του κρασιού.

Μιά μέρα, μιά συντροφιά, τον είχε περάσει επανειλημμένως κι' αυτός έζητούσε να ανταποδώσει τα κέρασμάτά τους με μια ωραία ιστορία, όταν άκουσαν έναν από αυτούς να μιλάει για καλογήρους. "Έσπευσε άμέσως να πη.

"Α! τους κατεργαράιους!... Πουθενά δεν μπορείς να τους πιάσεις. Ένας τους κάποτε κατάφερε να εξαπατήσει ως κι' αυτόν τον άγιο Πέτρο.

Και, μέσα στην γή.

νική σιωπή, ο μπέρμπα Μπεζερόλης άρχισε την αφήγησή του.

"Ήταν γνωστότατο κάποτε στην περιοχή, ο πάτερ Σαλβέρ, ο ευρύς στερως και πειδ πρόσχαρος καλόγερος που γνώρισε πότε μο' αστήρι.

"Εγώ οεν τόν εγνώρισα, μα ο παπούλης μου θυμωταν να το είδε πολλές φορές καθώ, επήγαινε σίης προκουρούας μου για να παρη την σκολάτα το. "Αντρας μιά φορά! "Εξύγιζε περισσότερο από εκατό κιλά. Για να φκειάζη ένα ράσσο ήθελε δλόκληρο τοπι ύφασματος. "Έκανε λαθυμερινώς έπισκεψι σε δέκα ή δώδεκα σπιτία και σε καθένα έπινε από μιά μεγάλη κούπα σοκολάτα. "Όταν η προκουρούλα τον ρωτούσε:

— Τι προτιμάτε, πάτερ Σαλβέρ; Αύγά με παιάτες ή λουκάνικα;

"Απαντούσε πάντοτε με την βραχνη φωνή του.

— Λίγο από όλα! Λίγο από όλα!

"Ήταν ωραίος άνδρας και πάντοτε κατακόκκινος. Παντοου όπου περνούσε έσκορπίζε την υγεία κι' τη χαρά. "Απόδειξι τα μικρά του χωριού που όλα είχαν το ροδοκόκκινο χρώμα του, το καταστρόγγυλο πρόσωπό του και το τεράστιο προγόνι του από το οποίο θα έβγαζες τουλάχιστον τρείς λίθρες λίπου.

Αλλά στον κοσμο αυτό όλα είνε ματαιότης, είτε πεθίνη της πείνας, είτε τρώ, σάν βασιλιάς. "Έτσι ένα βράδυ ο πάτερ Σαλβέρ έφαγε και ήπιε τόσο γεμάτα στο θαφείο ενός

μικρού, που το έμοιαζε σάν νάταν παιδί του, που δεν άργησε καθόλου να καταήφθη από έναν άπαισιο ρόγχο και να σκάσει, μέσα σε λίγες ώρες, σάν άσκι.

"Έτσι ο πάτερ Σαλβέρ έστέναζεν άμέσως προς τόν ουρανό γιατί δεν είχε κμμια άμφισβόλια, πως εκεί ήταν η θέσι ενός μοναχού.

"Εφθασε έμπρός σε μιά μεγάλη δλόχρυση περτα με τειρές από μαργαριτάρια και μπριγιάντια.

— Τόκ, τόκ, τόκ!

Ποιός είνε; έφώναζεν από μέσα μιά φωνή γέροντος.

"Ανοίχτε μου άγιο Πέτρο.

— Ποιός είσαι;

"Ο Πάτερ Σαλβέρ, της μονής του άγιου Μιχαήλ.

Το μικρό παραθύρακι άνοιξε, έφύγοντας να προβάλλη το κεφάλι του μάκαρος. "Αλλά άστραψεν άμέσως από θυμό και το μάτια του επέταξαν άστριπές άμέσα από τα ματογυάλια γιατί πρέπει να ξέρετε πως ο άγιος απόστολος είνε μύωψ.

— Ξεδιάντροπε! έφώναζε μαινόμενος ο άγιος. Τι έρχεσαι να κάμης έδω; Τσακίσου γρήγορα. "Η θέσις σου δεν είνε ιδω.

— "Ελξ άγιο μου Πέτρε άνοιξε κι' είνε νύκτα. Πάντα σ' άρέσουνε τα χωρατά!

— Χωρατά!.. Ν' άρπάξω τα κλειδιά μου να ιδής έναίχοντε! Μήπως νομίζεις πως οέν σε ξέρω, διάβολε με κουκούλα;

Σε παρακαλώ άγιο μου Πέτρο. Δείξου καλός απέναντί μου! "Όσο κι' αν είμαι άμαρτωλός δεν μπορεί παρά να υπάρχει μιά θέση ελεύθερη και για μένα, έστω και στο καμαράκι του θυρωρού.

— Φύγε!... "Εγώ να σ' άφσω να περάσεις! "Αν σε άφηνα, θα κατεβρόχθιδες μέσα σε μιά μέρα την προμήθειά μας από μελοπηρούρες και θ' άφινες νηστικούς τους άγίους και τους μίτρες άγι.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΑΠΑΡΧΟΡΩΤΙΚΟΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΝ
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΟΝ
Διαχειριστής:
ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ Ν. ΓΟΥΛΙΟΣ

ΕΡΕΠ
LON
ΙΔΡΥΘΗ ΕΝ
ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ
1912
ΙΔΡΥΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΔΟΥΤΕΙΑΚΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ - ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ
ΚΟΛΛΗΟΥ 13

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'. ΕΤΟΣ Ιον ΑΡΙΘ. 6
ΑΘΗΝΑΙ 17 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1932

λους. Κι' έπειτα έχουμε έδω τόσας άγιες που δεν είνε καθόλου άσχημες και, καταλαβαίνεις, πως άλλο δεν θα μου χρειαζότανε στην ηλικία μου παρά να τρέχω το κατόπιν σου για να σε έπιβλέπω... Πήγαινε στην κόλασι ή κοιμήσου στο φρέσκο, επάνω σε κανένα σύννεφο είπα!

"Ο άγιος έκλεισε θυμωμένος το παραθύρακι και ο πάτερ Σαλβέρ έμεινε στο σκοτάδι, ακούγοντας μακριά τις κιθάρες και τους αύλους των άγγέλων που έκαναν αυτό το βράδυ σερενάδες στις ωραιότερες άγιες.

"Η ώρες περνούσαν και ο καλόγερος σκεπτόταν ήδη παρά τόν δρόμο της κολάσεως, έλπίζοντας πως θα γινόταν καλύτερα δεκτός εκεί, όταν είδε να προβάλλη ανάμεσα από τα σύννεφα και να πλησιάζη άργά μιά γυναικα που δεν του ύστερούσε καθόλου εις πάχος. "Επροχωρούσε κλονιζομενη, ενώ η κοιλιά της έμπρός έφάνταζε σάν μπαλόκι.

"Ήταν μιά νέα καλογρή, που έπέθανεν από ένα κολικόπονο.

γιατί είχε φάει με τρυφερότητα,

— Πάτεο είπε με τρυφερότητα, εις τόν μοναχόν. Πως δεν άνοίγουν έτοιμα ώρη;

— Περίμενε και θα τα καταφέρουμε να μπορούμε!

Πόσαι πονηρίες ήξερε αυτός ο άν-

θρωπος! Σ' ένα λεπτό μέσα, έσοφίστηκε μιά από τις καλύτερες.

Ξέρετε πως οι στρατιώναι που σκοτώνονται στον πόλεμο γίνονται δεκτοί στον ουρανό χωρίς καμιά διατύπωσι. Τα δυστυχισμένα παιτά μπαίνουν μέσα, δπω, φάσουν, με τις μπόττες και τα σπηρούνια των.

"Η άτυχια τους άξίζει δέβαια κάποιον προνόμιον.

— Σήκωσε τα φουστάνια σου στο κεφάλι σου! διατάξεν ο μοναχός.

— "Αλλά πάτερ μου, άπήντησεν η μοναχή σκανδαλισθείσα.

— "Ελα και γρήγορα! έφώναζεν ο πάτερ Σαλβέρ. Θέλεις να συζητήσης με έναν σοφόν όπως εγώ; Τι μπορείς να ξέρη, για τόν τρόπο μέ τόν όποιον μπαίνει κανείς στιν παράδεισο;

"Η μοναχή ύπήκουσε, κατακόκκινη, και έσπευσε να έπιτελέση την διαταγήν του πάτερ Σαλβατό.

— "Όρα με τα τέσσερα! και κρατήσου καλά!

Μ' ένα πήδημα ο πάτερ Σαλβέρ έκαβαλλέκυσε επάνω στην ράχη της συντροφου του.

— Πάτερ μου! Πόσον είσαστε θαρύς! εγόγγυζεν η δυστυχισμένη.

— Κρατήσου καλά! Θα ιδής πως θα περάσουμε άμέσως.

"Ο άγιος Πέτρος, ενώ έμάζεψε τα κλειδιά του, για να πάει να κοιμηθώ άκουσε πάλι να κτυπούν στην πόρτα.

— Ποιός είνε;

— "Ένας δυστυχισμένος στρατιώτης του ίππικού! άπήντησε μιά λυπητερή φωνή. "Εσκοτώθηκε σε μιά μάχη εναντίον των άτίστων, των έχθρών του θεού και έρχομαι έδω επάνω στ' αλόγό μου.

— Πέρασε, τέκνον μου, πέρασε άπήντησεν ο άγιος μισανόγοντας την πόρτα.

Είδε μέσα στο σκοτάδι τόν στρατιώτη να σπηρευιζή το άλογό του, που δεν στεκόταν καθόλου ήσυχον. Τι παραξένο άλογό στ' αλήθεια!

Πολλές φορές ο σεράσμιος θυωρός επροσπάθησε να του πιάση το κεφάλι. "Αδύνατον! Το ζώον έχοροπηδούσε ιδιόκαπα, παρουσιάζοντας πάντα τα δπισθια. Είς το τέλος, ο άγιος φοβούμενος μήπως του δώση καμιά κλωστού, το έχάθεισε άπαλά επάνω στα έλοστρόγγυλα ίσχύα του.

— Πέρασε τέκνον μου!

Προχώρει και' εόθαίαν έμπρός

και προσπάθησε να ήρεμώσης το ζώον σου.

Και ενώ ο πάτερ Σαλβατόρ έχωγετο εις τόν παράδεισον, καβαλλέκυμένος επάνω στην ωραία μοναχή, ο άγιος Πέτρος έκλεισε την πόρτα εις υπόλοιπον της νύκτας ψιθυρίζοντας πλήρης θαυμασμού:

— Θεέ μου, τι πόλεμος γίνεται κάτω στην γή. Τι τρομοκρατικά κτυπήματα! Δυστυχισμένο ζώον! Τους έκοψαν ως και την ουρά.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΜΕΓΑΛΩΝ
ΑΝΔΡΩΝ

Μπετόδεν: Μιλώντας σ' όλη του την άγωνία για τη μουσική του Φάουστ που θέλε να δάλη σε νότες, ξεψύχησε μ' αυτά του τα λόγια:

"Πολύ άργά! Πολύ άργά!"
Γρηγόριος Ζ (Πάπας) "Αγάπησα τη Δικαιοσύνη κι' αποστράφηκα την άδικία. Γι' αυτό πεθαίνω στην έξορία."

Μαζαρίνος: "Έρριξε μιά ματιά στους θησαυρούς του και στενάζοντας είπε:

"Και θα τ' άφήσω αυτά όλα..."

ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΚΕΠΤΕΤΑΙ ΓΕΩΡΓΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Του γεωπόνου κ. Έμμ. Σ. Ανάση

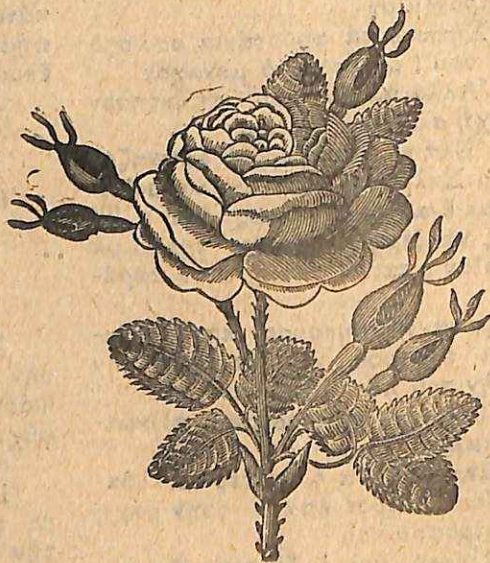
Ἡ μονοκαλλιέργεια εἰς τὴν ὑπαί-
θρο εἶνε καταστροφή. Εἶνε ἀκόμη
μυστήριον ἀκατανόητον. Ὁ γεωργός,
ἐὰν ρίψῃ ὁ καθείς μας ἓνα δλέμμα εἰς
τοὺς καλλιεργουμένους ἀγροὺς θὰ ἀν-
τιληφθῇ ὅτι, πάντοτε ἐπιθυμεῖ νὰ ἐ-
ξαρτᾶται ἀπὸ μίαν μόνην καλλιέργει-
αν τὸ σιτάρι, τὸ καλαμπόκι, τὸν κα-
πνὺν, τὴν σταφίδα, τὸ λάδι, τέλος
πάντων ἀπὸ ἓνα τὸ πολὺ δύο ἕως
τέσσαρα εἶδη.

Ὡς φαίνεται δὲν κατάλαβεν ἀκό-
μη, οἱ παρὰ τὴν δασυχίαν ποῦ πρα-
τεῖ τὸν κόσμον δὲν εἶνε ἡ Ἑλλάς
οὔτε Ἀμερικὴ οὔτε Βραζυλία, οὔτε
Ρωσία με τὰς ἀχαιεῖς ἐκτάσεις καὶ
τὸν ἀραιὸν γεωργικὸν πληθυσμόν,
ὥστε νὰ ἐπιβάλλεται ἡ μονοκαλλιέρ-
γεια.

Πρέπει ἐν τούτοις νὰ ἐννοήσῃ ὅτι
ὁ γεωργικὸς κλῆρος κατήντησε τόσον
μικρὸς ὥστε νὰ ἔχῃ καθαρῶς οἰκογε-
νειακὴν σημασίαν καὶ ἀντὶ νὰ σπέρνῃ
εἶναι μόνον εἶδος. θὰ ἔπρεπε νὰ πα-
ράγῃ πρῶτα τὰ προϊόντα, τῶν ὁποί-
ων ἔχει ἀνάγκην ἡ οἰκογένεια τοῦ διὰ
τὴν ζήσιν π. χ. λαχανικά, πατάτες,
σιτάρι, καλαμπόκι, κρασί, αὐγά, μέλι,
τυρὶν, βοῦνρον κτλ. καὶ ἔπειτα νὰ
σπερῇ διὰ μεγάλης καλλιεργείας
ἐνὸς εἶδους.

Πρέπει νὰ ἐννοήσῃ ὅτι, ἡ ποι-
κίλλη καλλιέργεια καὶ μόνον θὰ τὸν
σώσῃ. Διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον,
τὸ καλλάρι τοῦ θὰ εἶνε πάντοτε γε-

μάτο καὶ δὲν θὰ ἀναγκάζεται νὰ τρέ-
χῃ εἰς τὸν μπακάλην νὰ χρεώνεται
καὶ τέλος νὰ πεινᾷ. Ἐκτὸς τοῦτου
ποτέ ἡ μονοκαλλιέργεια, εἰς τὰς ση-
μερινὰς περιστάσεις δὲν θὰ τοῖ δώσῃ
τόσα χρήματα, ὅσα ἀκριβῶς χρειάζο-
νται, διὰ νὰ ἐκτρέψῃ τὰ προϊόντα
ποῦ θέλει διὰ νὰ τραφῇ. Διότι αἱ τι-

μαὶ ἐξέπεσαν καὶ πολλάκις δὲν κα-
λύπτουν οὔτε τὰ ἐξόδα τῆς καλλιερ-
γείας, ὅπως συμβαίνει μόνον με τὸν
καπνὸν, τὸ λάδι, τὴν σταφίδα, τὸ
καλαμπόκι κτλ.

Τὶ θὰ χάσῃ ὁ γεωργὸς ὁ ἔχων
20 στρέμματα ἐὰν καλλιεργήσῃ τὰ
5-10 σιτάρι, τὰ 3-4 καλαμπόκι,
τὸ 1 κρομμύδια καὶ λαχανικά τὸ ἄλ-
λο πατάτες, τὰ 2 κτηνοτροφικὰ προί-
οντα διὰ τὰ ζῖα τοῦ ἐὰν τρέφῃ με-
ρικὰς ὀρνίθους ἐὰν ἔχῃ 2 κυψέλας
διὰ τὸ μέλι τοῦ, συντηρεῖ μίαν αἰγα-
καὶ οὕτω καθέξῃς; ἀπεντίας ἔχει νὰ
ὑπεληθῇ διότι ἐὰν τοῦ περισσεύουν
εἴμπορεῖ νὰ τὰ πούλῃ καὶ νὰ ἀγο-
ράσῃ λάδι ὅπου δὲν ἔχει κρέας, ρίζι
κτλ.

Ἰσως μερικοὶ εἴπουν ὅτι ὅλοι οἱ
τόποι δὲν κάμνουν ἀπ' ὅλα, διότι ἄλ-
λοι εἶνε ξηροὶ ἄλλοι τὸ κλίμα οὐκ
ἐὐνοεῖ καὶ ὅλοι οἱ γεωργοὶ δὲν γνω-
ρίζουν ἐξ ἄλλου τὰς διαφορὰς καλ-
λιέργειας.

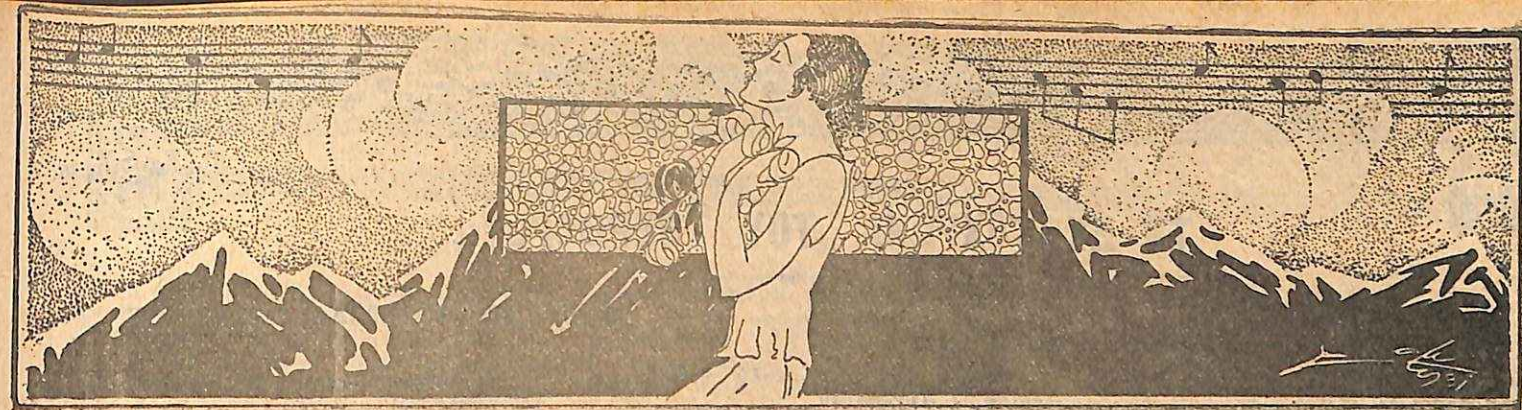
Ἐκτὸς σπανίων ἐξαιρέσεων, ἀπαν-
τῶ ὅτι, καὶ καὶ ἡ ἐδαφολογικὴ μας
κατάστασις καὶ τὸ κλίμα τῆς Ἑλλά-
δος προσφέρονται διὰ ποικίλην καλ-
λίεργειαν. Μὴ λησμονεῖτε δὲ ὅτι εἰς

πλεῖστα χωρία τῆς ἀγροτικῆς Ἑλ-
λάδος οἱ γεωργοὶ μας ἀλλάζουν τὴν
προϊντα τῶν. Καὶ βλέπομεν νὰ δίδουν
σιτάρι καὶ νὰ παίρνουν πατάτες, νὰ
δίδουν αὐγά, κόττες, γάλα, βοῦτυρον
καὶ νὰ πέρνουν δημητριακὰ μέχρι ση-
μεῖου μάλιστα, ὥστε οἱ περιερχόμενοι
γυρολόγοι τὰ χωριά καὶ φυλικατζί-
ες νὰ προτιμοῦν πρῶτον παρὰ χρῆμα,
διὰ νὰ δώσουν πανὰ καρούλα καὶ
ἄλλα οἰκιακὰ χορήματα ἀντικείμενα.
Αἱ ἐξαιρέσεις ἡμποροῦν νὰ ὑπάρ-
χουν εἰς μερικὰς ἐπαρχίας, αἱ ὅποιαι
εἶνε προσφορὸι διὰ τὴν καλλέργειαν
καπνοῦ, δάμνακος ἑλαίου κτλ.

Εἰς τὰς ἄλλας δὲ ὡς εἶπω εἰς τὴν
Πελοπόννησον, Κρήτην, Θεσσαλίαν,
Μακεδονίαν καὶ Θρακίην, χωρὶς νὰ ἐ-
ξαιρέσωμεν καὶ τὰς μερικὰς ἐπαρχίας
δουτὴν δυστυχίαν καὶ νὰ μὴν πει-
νώμεν, δίδει ὅπως γνωρίζω μόνον
ἡ καλλιέργεια ἡμπορεῖ νὰ
περιτριβῇ, τὰ χωράφια εὐνοοῦν τὴν
ποικιλίαν. Αὐτὸ ἀπαιτεῖ καὶ τὸ ἐδα-
φος ἀγαπᾷ τὴν ἀλλαγὴν. Ἀρκεῖ μί-
νον νὰ εἴμεθα πρόθυμοι, νὰ χρησιμο-
ποιῶμεν κόπριες ἢ λιπάσματα καὶ
τέλος νὰ ἐκώμεν τι, σ μῆουλὰς τῶν
εἰδικῶν, τέλος εἰς νὰ καλλιεργοῦμεν
βαθειὰ καὶ πάντοτε τὴν γῆν.

Μόνον δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου θὰ
ἀποφύγωμεν ὅλοι μας, ἡ μονοκαλλιέρ-
γεια ἐνέχει σοβαροὺς κινδύνους διότι
αὐτὴν ἀκολουθοῦν μερικὰ κρᾶτη με-
γαλύτερα πολὺ ἀπὸ τὸ δικό μας, διότι
ἔχουν συμφέρον.

ΕΜΜ. Σ. ΑΝΑΣΗΣ

Εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀφρικανικῆς Ζούγκλας

τῆς ἐξερευνητρίδος Λαίδης Μύλλερ

ΕΝΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΕΣ ΤΑΞΕΙΔΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟΝ ΤΩΝ ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΩΝ

Ἡ δασήμοις ἀγγλίσ ἐξερευνητρία Λαίδη Δωροθέα Μύλλερ ἐφημοσίει
τὰς ἀκολούθους ἐτυπασε τὴν ἀπὸ τὰ ταξείδιά της εἰς τὴν
Νιγηρίαν καὶ εἰς τὴν Κεντρώαν Ἀφρικὴν.

Ὁλόκληρος ἡ χώρα διασχίζεται ἀπὸ
τὸν ποταμὸν Νίγηρ, ποῦ ὅρει με πολλοὺς
ἐλιγμούς καὶ μακροὺς καὶ χύνεται εἰς
τὸν ἀτλαντικὸν ὠκεανὸν εἰς ἓνα σημεῖον
κεκμενὸν ἐπὶ τῆς δυτικῆς ἀκτῆς τῆς Ἀ-
φρικῆς.

Πηγαίνει ἀπὸ τὴν περιφέρειαν τοῦ
Φοντα Νιγηλον ευρισκομένη εἰς τὰ ἀνα-
τολικά ὅρια τῆς χώρας καὶ πρὸς τὴν δι-
εθνικὴν τῆς Λίβυας Ἀραβίας. Ἡ δὲ τοῦ
ποταμοῦ δίνει πολὺν ὠφελὴν ἐντυπωσίαν.
Αἱ ὄχθαι τοῦ εἰς διαστήματα πολλῶν μί-
λιων πρὸς τὸ Κολί υἱοῦ εἶναι ἀκατοσα-
σμεναι καὶ πλησιάζονται ἀπὸ λοφους,
ποῦ ἀνιψοῦνται ἀμφιθεατρικῶς πρὸς τὸν
ὀρίζοντα. Ἐγγὺς ὅμως, ἐξαφανίζονται
οἱ πρῶτοι καὶ οἱ δεύτεροι ὁρατοὶ ἀσπί-
δες μίαν ἐπίπεδον ἐπιφανείαν ἔχουσαν καὶ
κροιστικὴν. Μολὺ μακρὰ ἀπὸ τὰς ὀχ-
θας τὸ ἐδαφος καλυπτεῖται ἀπὸ θάμνους
καὶ βαθιπρασινὸν χλωματισμὸν, ὁλοκλη-
ρος δὲ ἐκταίσις πυρροῦ καὶ τὴν ὄψιν
ἐχον. Ἄν καὶ βρισκομαστε σὴν καρ-
δία τῶν τροπικῶν, ἡ βλαστάνουσα εἶναι ἀ-
τροφικὴ καὶ μόνον ὁ ἀνυποφύτος καυ-
σὼν καὶ ὁ κατασηρὸς λίβας κυριαρχοῦν
κατὰ τὴν μεγαλειότητα περιούσιον τοῦ
εὐρώ.

Ἄνεπ εἰσαν τὸν ποταμὸν αὐτὸν πο-
οὶ ἰθαγενεῖς ὀνομαζοῦν «Ρεμμα τῶν Κροκο-
δειλων» κατ' ὅσον αὐτοὶ τὸ μῆκος. Εἰς
τὰς ὀχθὰς τοῦ εἶναι ἐγκατεστημένοι πο-
λυαριθμοὶ χωρὰ μαζῶν ἰθαγενῶν καὶ
οὐκ ἐννοῦν μεταξὺ τῶν με ποταμο-
πλοία καὶ ἀπὸ πλωτῶνα μονοξυλῶν. Τὸ
ποταμοπλοῖον ποῦ ἐκρησμοποιεῖται γὰρ
τοῦ εἶδους μὲν εἶναι μὲν ἀπὸ πλοῦ καὶ
ἔχουν ἀπεριγματοῦς βρωμικὸν καὶ
τιωτικὴν μυστῶν.

Ἦσαν γεματὴ τροφίμα καὶ κατὰ πα-
ράδειον κλουβία ποῦ εἶχαν μέσα αὐτίκο-
πες, καὶ κρηνηνομοῦσες. Τα σιωποῦν-
ον ἀκούει σκατωματῶν καὶ τὰς διαταγὰς
δυσάκουστοι. Ἡ διαμονὴ μου στο
πλοῖον ἡν ἀνυποφύτος μέσα εἰς τὸν συ-
ννοσημέν τῶν μαζῶν εἰς τὰς ὀχθὰς, κα-
ταρσῶσα ὅς ὡς νὰ ἐξέρω ἐνὸς σοβαροῦ
διαμερίσματος, οὐ τὸ ἔλανα καὶ ὡς ἀνέτο
με τὴν βῆσιν τοῦ ἰθαγενεῖς ὑπηρε-
τοῦ μου.

Ἡ ἀγνοία καὶ ἀπορητικὴ ἐργασί-
α τοῦ διαχωρῆσαι ἐγκαταμένη ἀπὸ τοῦ εὐρώ
καὶ τοῦ ποταμοῦ ποῦ ἀπὸ μακρῶν συ-
νοχῶν με τὸν ποταμὸν καὶ ἔλαμνεν
ἀπὸ τὸ ἀκτινοβολεῖν τοῦ τοῦ ἡλίου.

Ἐν τῇ ὥρᾳ τῶν ἰθαγενῶν κατωμάτων τῆς
χώρας, μαζῶν ὄλων, κανονίζονται σὺν-

φωνα πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ζωῆς τῶν
καὶ τῆς ὑπαρξέως τῶν.

Ὅσαι αἱ πράξεις τῶν καὶ αἱ ἐνέργει-
αι τῶν ὡς κυρίον γνωρίσμα ἔχουν τὸν
συμφεροντολογικὸν ὑπολογισμόν. Καὶ ἡ
γυνὴ ἀκομὴ διὰ τὸν ἰθαγενῆ ἀντιπρο-
σωπεύει ἓνα κεφάλαιον Κάποτε, κάποτε
νυμφεύεται αἱ ἀπὸ αἰσθημα, ἀλλὰ πε-
ρισσότερον ἀπὸ πρᾶκτικὴ ὑπολογι-
σμένου συμφέρον.

Μοῦ διηγήθησαν, ὅτι πρὸ ὀλίγων
χρόνων ἡ γυνὴ ἐνὸς ἰθαγενεῖς τὸν
ἐγκατελειπε καὶ εἰσέσε με ἄλλον ἄνδρα
εἰς τὸ γειτονικὸ χωριό. Ὁ πρῶτος τῆς
ἄδρας δὲν ἐνέργησε καὶ ὅλου νὰ τὴν ἐ-
παναφέρῃ στὸ σπίτι τοῦ. Ὅταν ὅμως ἐ-
μαθε μετὰ πάροδον οὗτο ἔτων, ὅτι ἐγεν-
νησεν ἓνα ἄγριον ἀπὸ τὸν δεύτερον ἄνδρα,
παύσθη ἡ γυνὴ στὸ γειτονικὸ χωριό
καὶ τὴν ἐπανέφερε στὸ σπίτι τοῦ με τὸ
παιδί.

Ἀλλὰ καὶ ἡ κόρη δὲν θεωρεῖται ὡς
βάρος γιὰ τοὺς γονεῖς της γὰρ ἐὰν ὁ
πανδοθεὶς καλῶς, ὁ νόμιμος πληρώνει
εἰς τοὺς γονεῖς τῆς ἑαυτοῦ χρηματικὸν πο-
σὸν καὶ εἰς ὁ πατέρα κερδίζει, που-
λώντας τὴν κόρη. Προτιμᾶται ὅμως τὰ
ἄρματα τῆς, γὰρ, ὅταν ἀρχίσουν νὰ
ἐργάζωνται φέρουν τὰ κέρδη τῶν στὸ
σπίτι πληρώνονται ἐπὶ τὰ ἐξόδα τῆς ὁ-
ατροφῆς τῶν.

Ἡ συζυγικὴ πίστις εἶναι τελείως ἀ-
γνωστὸ μεταξὺ τῶν ἰθαγενῶν. Ἰδίως αἱ
γυνὴ εἶναι ἔχουν πολὺ μεγάλη καρδιά. Ἄν
καὶ ὑπερῶν νόμοι ἐπιβάλλονται τὸν

νῶριμόν, οὐδέποτε ἐφαρμόζονται. Ὁ
προσβληθεὶς σύζυγος ἀρκεῖται μόνον εἰς
τὸ νὰ δειγῇ τὴν οὐκαὶδαν γυναῖκα του.
Ἄν γίνῃ καταγγελία ἐπὶ παρὰ βάσει τῆς
συζυγικῆς πίστεως, ὅπως συμβαίνει σπα-
νωτάτα, ἡ πράξις αὕτη ἔχει τὴν ἐννοίαν
καὶ τὴν διατυπώσιν κλοπῆς. Ἡ κλοπὴ
θεωρεῖται ἀπὸ οὐδὲς μαύρους ὡς τὸ πλέον
ἀποτρόπαιον ἔγκλημα καὶ τιμωρεῖται ὁ
στην ὥστα. Ἐν μηνυτῇ ἐνὸς μοινός,
ἐπε δὴ τὸ ἔγκλημα τοῦ ἐξαπείλει πρὸς
μὲν ὀπὴν, θὰ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ πλη-
ρῇ εἰς τὸ νόμιμον συζυγὸν τῆς μοι-
χαλίδος τοῦ ποσὸν ἀνδρῶν, πρὸς ἐπλήρω-
σιν αὐτοῦ πρὸς τοὺς γονεῖς της, γὰρ νὰ
τοῦ τὴν δώσουν ὡς γυναῖκα τοῦ. Ἐὰν
ἀρνηθῇ τὸ ποσὸν αὐτὸ θὰ ὑποβληθῇ εἰς
τὴν τιμωρίαν τῆς φυλάσεως καὶ τοῦ
ἐλασμοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν ὑποβάλλονται
οἱ κλέπται.

Τὸ πλοῖον εἰς τὸν ποταμὸν εἶναι
πολὺ ἐκινδύνον, γὰρ μέσα εἰς τὰ νερά
τοῦ εἶναι πολλοὶ κροκοδείλοι. Στὸ
Κουακουρού ἐπιχειροῦν νὰ κολυμβήσω,
ἀπὸ ἀνέμερα εἰς μερικὸς μαύρους νὰ
κτυποῦν γύρω μου τὸ νερό, ὥστε νὰ μὴ
με πλησιάζουν τὰ θηρία. Ἐνὰς μικρὸς
κροκοδαίλος κατάρθωσε νὰ με πλησιάσῃ
καὶ με δυσκολία μπόρεσα νὰ σωθῶ στήν
ὄχθη.

Τὴν ἐπομένην ὁ ὑπηρετὴς μου Σίγ-
καὶ εἰς ἓνα ποῦ δὲν ὑπάρχει ἐκείσε το
τὸ ὅποιον μοῦ ἐστοίχεν εἰς λίγα ἀκριβὰ.
Ἦσαν ἓνας ἡσυχῶς νῆες, πολλὴ ταχυκὴς
στὴ δουλειά του. Ἀλλὰ τὴ νύκτα ἐν ἡν
το ἔσκασα κρυφὰ καὶ ἐπῆγε στο χωριό
ἐγγύς ὅμως τὸ πρῶτον ἐγκαίρως, ὥστε
νὰ μοῦ παραστήσῃ τὸν καφέ μου τὴν ὀρι-
σμένην ὥραν. Μετὰ δὲνα λεπτὰ εἶδα νὰ
με ἐπιστρέφεται ἓνα ξυνοῦν γηραιῶν
μαζῶν, ἀκολουθουμένων ἀπὸ τὸ κροῖσι
τῶν, μίαν νέαν με κομὰ χαρμηλοῖσι-
κά. Ἐμείνετο ἀπὸ ἀγανάκησιν καὶ μοῦ
κατήγγειλεν ὅτι ὁ ὑπηρετὴς μου εἶχε
περάσει καθ' ὅλην τὴν νύκτα με τὴν κό-
σιν τῶν, καὶ εἶται κατασπλίωσι τὴν τιμὴν
τῶν, ποῦ ἦτο ὡς τότε λευκωτέρως χιονῶς
γὰρ νὰ τοὺς ἐφαρμόσῃ τοῦτο ἔδοσα μὲν
κατοῖκα καὶ λίγα κοκοῦρα. Ἦσαν ἰθα-
γενεῖς μετὰ τὸ ἀντίτρον τῆς πρῶ-
τῆς βληθείσης τιμῆς τῶν, τοῦτο ὅπως ἀπε-
δείκνυν ὅτι ἡ ὑπόληψις μίαν μαύρη
νῆα εἶναι πολὺ μικρότερον ἀπὸ τὴν εἰ-
μὴν μίαν κατόικον. Ἐνὰς πολὺ ἀσθη-
ρὸς παρατηρήσας εἰς τὸν ὑπηρετὴν μου
καὶ τὸν ἐφοβήσθη ὅτι ἐὰν ἄλλοις θὰ
συνέβαινε κατὰ παρόμοιον ὁ μὲν ἀποδοῦν
ἀπὸ τὴν ἀμοιβήν ποῦ ἔλαβαν τὴν ὀρίαν

ΤΑ ΕΚΑΤΟΧΡΩΝΑ ΤΟΥ "ΒΕΡΘΕΡΟΥ",

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΝΙΣΤΟΛΑΙ ΤΟΥ ΓΚΑΙΤΕ

Με την ευκαιρία της εκατοετηρίδας από το θάνατον του Γκαίτε, τη: οποίας ο θορρασμός ετοιμάζει, τι μεγαλοπρεπείς στασεις εις την Ευρώπην και τον κοσμον καταληγον, κείμεν σκοπόμενοι να παραθέσωμεν τας κατωτέρω επιστολάς, εγγραφείσας εις ημερολόγιον του μεγάλου ποιητού και αν: προσωποποιήσας προφανώς τας πρώτας σκευαίς του δια την συγγραφήν του πολυκρότου έργου του, του «Βερθέρου». Είς τας επιστολάς αυτές αναβλύζει όλη η απαισιοδοξία του μεγάλου ποιητού ό οποίος δεν είχεν άκόμη φθάσει εις την όλυμπίαν έκείνην γαλήνην, η οποία εμφανίζεται εις τα μεταγλυπτότερα έργα του, τα όποια τον κατέστρεσαν τόσο ένδοξον.

του πράγματος που θα έπρεπε να δώσω ως αποζημίωσιν. Ο Σαγγαίρ όμως έρριξε το άδικο στην νύαν και μου είπεν ό: αυτή έπληγε και τον έζητησε. Έταξίδευα επί πέντε ημέρας ήδη τον ποταμόν και είχα επισκεφθή πολλά γωρία, εις το Γουσσκού γως απεβιβάσθηκα, γιατί είχα σκοπό από εκεί να διασχίσω πεζή την χώραν.

Μια ημέρα είχα βγή περίπατο έξω από το χωριό ολόμοναχη. Είχα άπομακουνθή ως ένα ή δύο μίλια, όταν παρουσιάσθη έμπρός μου ένας ύψηλός ύδαγενής σκεπασμένος με δέγμα. Είχε δόντια πολύ μιστερά και είχα ακούσει από πολλούς, ότι οι καννιβάλιοι συνηθίζουν να κάμουν τα δόντια τους σκληρά. Τον έταίρησα, άλλ' εκείνος με κύταζε άμίλητος και μ' ύπομονή. Έφοβήθη και κύταζε γύρω μου με άνησυχία αλλά δεν έφαινετο ούτε ψυχή.

Είχε στο δεξί του χέρι τη λαβή του μαχαίρου του και ο φοβός μου έμεγάλωνε. Εκείνος έπροχώρησε προς έμέ με άργά βήματα, ύστερα δέγραψε ένα τόξο γύρω μου και έπαυσε να φθάση πίσω μου. Ενόμιζα ότι ήθελε να μου επιτεθή εκ των άνω, και άμέσως έστρεψα και έγώ, διά να παρακολουθήσω τας κινήσεις του. Με κατέλαβε οίγος φρικτός, αν και έσκεπτόμουν, ότι το άδύνατο και ξεραγγιανό στόμα μου δεν ήτο δυνατόν να προηάλεση την δρεξί ενός καννιβάλου. Ήνοιμισαν ότι είχαν παρήλθει αιώνες. Τόν είδα όμως κατόπι να άπομακρύνεται και να εξαφανίζεται μέσα στοές θάμνους. Άνέπνευσα και άρχισα να τρέχω όσον γρηγορότερα μπορούσα, αλλά σε λίγο άκουσα το θόρυβο, που έκαμαν τα γυνά του πόδια βαδίζοντας επάνω στις πέτρες να με λάσπη. Έγύρισά άμεσως και έστάθηκα έμπρός του θαρραλέα. Όποιοι άντικρύσει τον χάρο κατά πρόσωπο μία φορά, παύσει πλέον να φοβάται. Ο φοβός που είχα έφυγε με μιάς. Όταν με έφθασε στάθηκα έμπρός μου σιωπηλός και μου έδωκε μια χούφτα καννιβία. Τάβαλα στο χέρι μου, άφίνοντας μια χαρούμενη άναστροφή που έκανε τα μιστερά δόντια να κινούν παραθέτω και χωρίς να ηή λήην, έξηρανίσθη μέσα υψοίς θάμνους όπως είχα έλθει.

Ίδού η πρώτη επιστολή υπό χρονολογίαν 21 Αυγούστου.

«Μάταια άπλώνω προς αυτήν τα χέρια μου το πρωί όταν ξυπνήσω από βαρεία όνειρο, μάταια την άναήτω την νύκτα στο κρεββάτι μου, όταν είμαι θυτισμένος σε κανένα ώραιον, άβδον δύσινον πώς τάχα κάθμαι σή λειβίδι κοντά της και κρατώ το χέρι της, και το γμιζω χίλια φιλή! Άλλ' όταν τότε, χαλισμένος άκόμη από τον πόνο ψηλαφώ να την εύρω, και εκεί επάνω έπνω — χείμαρρος δάκρυα ξεσπών από την καρδιά μου, που είναι βαρεία, και κλαίω άπαρηγόρητα σκεπτόμενος το σκοτεινό μέλλον...»

Σε τέτοια άπελπισία παρήσθη τον Βέρθερον το έρωτικόν πύθος. Ένα αισθήματόσον τυραννικό, ήσαν φυσικόν ν' άρχισή να έπληρξέ επ της ύβρις του. επί του σώματος και της ψυχής του. Και τρομαγμένος από την διαπιστώσιν αυτήν, γράφει ό ίδιος εις τον φίλο του:

«Δυστυχία μου! Γουλιέλμε, αι ένεργοί δύναμεις μου έγαλαρώθησαν, τος διεδέχθη μία άνήσυχος άδράνεια, δεν μπορώ να μείνω άργός. και όμως είμαι άνίκανος να κ'ίνω ό, τι δήποτε. Είνε ός να έσκηώθη η φαντασία μου, η αύσις δεν με συγκινεί, και τα βιβλία με άηδία σον. Όταν μάς λείπη ό έαυτός μας, μάς λείπουν όλα. Πίστευσέ με σου το ορκίζομαι, πολλές φορές θα ήθελα να ήμουν ένας ήμερομίσθιος εργάτης, ναζώ ήμέρα με την ήμέρα. Συχνά ζηλεύω τον Άλβέρτο—τόν μνηστήρα της άγαπημένης μου—που τον βλέπω έως τα αυτιά χαμένον μέσα εις τα έγγραφα, και φαντάζομαι πώς θα ήμουν εύτυχισμένος εις της θέσιν του...»

Είς άλλην επιστολήν υπό χρονολογίαν 30 Αυγούστου γράφει:

Δυστυχισμένα! Δεν είσαι ένας τρελός; Δεν μοροΐδους ό ίδιος τον έαυτό σου; Γιατί άφίνεις να σε τυρρανή αυτή το άέλειωτο, παρόφορον πάθος; Δεν έχω άλλην προσευχήν παρ' προς έκείνην. Είς την φαντασίαν μου καμμή άλλη μορφή δεν παρουσιάζεται παρ' η δική της, και όλα εις τον κόσμον γύρω μου τα βλέπω μόνον σχετικώς με αυήν.

Όταν κάθμαι κοντά της δυό, τρεις ώρες και γοητεύομαι από την μορφήν της, από τον τρόπον της, από την ούσαν έκφρασιν της φωνής της: και σιγά σιγά έντεινόνται όλα μου οι οίσθήσεις, θαμβάνουν τα μάτια μου, μόλις άκούω, και κάτι σαν δολοφόνος, μου σφίγει το λαιμό, τότε η καρδιά μου με όγρίσους σπλμούς ζητεεί να δώση άερα στις στενωχωρημένες αισθήσεις μου, και το μόνο που κατορθώνει εις να δυναμώσ ην τυραχήν των—Γουλιέλμε, πολλές φορές δεν ξευρω, αν εύρίσκωμαι εις αυτήν την γήν. Άλλος πάλι φορές, όταν δεν με κυριεύ η μελαγχολία και η Λόττε μου έπιτρέπει την φτωχιά παραγορία να κλάψω επάνω στο χέρι της τον καυμό μου—άναγκάζομαι να φεύγω, να φεύγω έξω και να γυρίσω μόνος, μικρά στους άγρούς. Η μόνη μου εύχαρίστησις εις τότε ν' άνεβαίνω εις το βουνό. ν' άνοιγω άνόμερα εις τα παρθένα δίση μονοπάτια, άνάμεσα από βάτους που με πληγώνουν από ακάθια, που με κε-τοΐν. Έτσι αισθάνομαι κάπως κολλίτερος. Κάπως! Κι' όταν κάποτε από κουρασιν η από δίψα, σταματώ στη μέση του δρόμου, κάποτε άργά μέσα στη νύκτα, ήταν ή πασιέληνος στεκεται από πάνω μου, όταν σ' έρημο δάσος κάθωμαι να ξεποστάσω και κατ' τα ήμερώματα με παίρνει λίγος ύπνος ό Γουλιέλμε, η έρημική ζωή μέσα σ' ένα καλλι, ό τρίχινος γιτών και η άκάνθινη ζώνη θα ήσαν τότε για μένα η άνάπαυσις που λαχταίρ ή ψυχή μου. Έχε γεια! Το μόνον τέλος που βλέπω για την δυστυχία μου, εις ό τέλος...»

Ο φίλος του δεν έπυσε να τον συμβουλευή ότι έπρεπε να βάλ ην δύναμι να θέσ η ένα τέλος εις τον άπελπιν αυτόν έρωτα και ό Βέρθερος του γράφει για να τον εύχαριστήση:

«Πρέπει να φ.γω! Σ' εύχαριστώ Γουλιέλμε, που μου έστέρωσες την κληνίζομένην άπόφυσίν μου. Επί δέκα πάντες τώρα ήμέρες γυρίσω με την ύπεροχη έκείνη ψυχή δεν εις προτιμότερο από όλα: η ώραίς, γλυκειά, χαρούμενη και πάντοτε άνακαμπωμένη γυναικα! Ο Θεός έδωκε τους θρήνης μου, συχνά έγονάτισα κλαίνοντας στο κρεββάτι μου για να του άπευθύνω την προσευχήν μου: Μακάρι να εύδοκούσε να με κάμ ημοία της!

Ίδού και μία τρίτη επιστολή υπό χρονολογίαν 10 Σεπτεμβρίου.

Τι νύκτα! Τώρα είμαι έτοιμος για όλα! Δεν θα την ξαναδώ. Ω, να μη ριφώ να πέσω στο λαιμό σου, με χίλια ψιδάκρυα, με χίλιες παραφορές να σου έκοφώ, καλέ μου φίλε, τα αισθήματα που πολιορκούν την καρδιά μου! Κάθωμαι έδω και προσπαθώ ν' άναπνέω, προσπαθώ να ήσυχάσω τον έαυτόν μου περιμένω το πρωί—και μόλις άνατείλ η ήος, τα άλογα θα εις έτοιμα. Αι ή

κείνη κοιμείται ήτχα και δεν συλλογίζεται πώς δεν θα με ξαναδ η ποτέ πλέον. Είχα άρκετή δόναμι και παρ' ότι δυό ώρες μείναμε μαζί και κουβαντιάσαμε, δεν πρόδωσα τα αγέδια μου! Και τί λέγουμε Θεέ μου! Ο Άλβέρτος μου είχε ύποσχεθή άμέσως μετά το δείπνον να εις με την Λόττε εις τον κήπον. Στεκόμουν έκάνω στην τράτσα, κάτω από τα ψηλά δένδρα και κύταξα τον ήλιο που για μένα έδωε για τελευταία φορά επάνω από την χαριτωμένη κοιλάδα και τον ήρενο ποταμό. Πήσες φορές δέ στάθηκα μαζί της στην θέσιν αυτήν για ν' άπολαύσω με το ύπεροχο θέαμα. Και τώρα...

Πηγαίνοντάς μου εις την δενδροστονίαν, που τόσον μου ήτο άναπητή. Κάποια μυσθησιώδης συμπάθεια με κάωφ' ηνε στο σημειόν έκείνο, πριν γνωρίσω την Λόττε και πόσο είχαμε χαρή και οι δύο, όταν άνεκαλίψαμεν εις την άρχήν της γνωριμίας μας την κοινήν μας προσηλυτιστήν την τοποθεσίαν αυτήν, που άληθινά εις μία από τας πλέον ορμαντικές που έχω δη σε ένα ζωγράφον.

Άηλκυσα επί μισήν σκεδόν ώρα, τις περιπόθητες γλυκειές κήψεις του γωρισμού και της συναντήσεως όταν τους άκούσα σ' άνεβαίνον εις την τράτσα. Έπρεξε να τους προηπαντήσω. Έπιασα άνατριγιάζοντας το χέρι της και το φίλησα. Μόλις είχαμε άνεβή και το πονγάρι άνέβαινε στον οδρανό, πίσω από έναν τυτάρουν λόφον.

Είπαμε πολλά πράγματα και βοδίζοντες φθάσαμε σε μια ώρισμένη θέσι, κλειστή από όλες της μεριές, νιομάτι από της τρομάρες της μοναξιάς. Η Λόττε προχώρησε και κάθ' σε ό Άλβέρτος κοντά της κ' έγώ, Η άνησυχία μου δεν με άφωσε όμως να καθίσω πολλή ώρα. Σηκώθηκα, πήνα μπροστά της, έκανα βήτες, έπαναθήσα. Αισθανόμουν στενωχώρα. Εκείνη μ' έλεγε να προσέξω με φειδώ, που στο βάθος της δενδροστονίας εφώτιζεν όλη την τράτσα—ύπεροχο θέαμα που φάνταζε τόσο περισσότερο, όσον γύρω μας ήταν βαθύ σκοτάδι. Στεκόμαστε σιωπηλά και η Λόττε σε λίγο άρχισε να λέ η: Είνε άδύνατον να βγώ περίπατο με το πονγάρι, χωρίς ν' νύς μου να πά η στις προσφιλείς μου νεκρούς, χωρίς να μου έρθ η το αίσθημα του θανάτου, του μέλ.

λαντος. Πιστεύω στην άλλη ζωή, εις πάλι με την φωνή γεμάτη από τρυφερόν αίσθημα. Άλλ' άραγε, Βέρθερε, θα ξανασυναντηθώμε; Ο' άνανωρίσους ό ένας τον άλλο; Τί προαισθάνεσαι; ι σταθείς έσύ;

—Λόττε, είπα καθώς της έδινα το χέρι και τα μάτια μου πλημμύριζαν δάκρυα, θα ξαναϊδωθώμε, θα ξαναϊδωθώμε κ' έδω κάτω, κ' έκει ψηλά.

Δεν μπορώ να πω περισσότερα. Γουλιέλμε, έπρεπε, λοιπόν να με ρωτήση τέτοιο πείγμα όταν έγω είχα στην καρδιά μου τον τρομερό αυτόν χωρισμό!

Και οι προσφιλείς μας νεκροί—είπε πάλιν η Λόττε—έξερουν άραγε τι γινόμεθα, αισθάνονται πότε έίμεθα εύτυχείς, ότι τους θυμόμαστε με θερμήν αγάπην. Ω! η μοφή της μητέρας μου εις πάντοτε μπροστά στα μάτια μου, όταν τα ήσυχα βρόδρα κάθωμαι άνάμεσα σε παιδικία της, σε παιδικία μου, κι' αυτά με περιβάλλον όπως περιβάλλον κ' έκείνη. Σε τέτοιες στιγμές κυτάζω μ' ένα νοσταλγικό δάκρυ σε μάτις, κατ' τον οδρανό και θα ήθ' λα να μπορούσε κ' έκείνη για μια στιγμή να έβλεπε πώς κρέτση τον λόν: που της έδωσα όταν έψιχόσε: Να νίνω η η τέρα των παιδιών της. Μά πόση δ' νοση θα ήθελα σε τέτοιες στιγμές να ωανάξω: Συγχωρέσε με μαννούλα μου, αν δεν είμαι για τα άδελφάκια σου, το παιδιά σου, τα όρφανά σου, ότι τους ήσουν εσύ! Ο' άνών ό,τι μπορώ, φροντίζω να τα ντύω, να μη τους λείπει τίποτε, και ίδιος να μη αισθάνωνται την έλλειψη φροντίδας και αγάπης. Αν μπορούσε να ή η πόσον εύμισσε αγαπημένα, έμέις τα παιδιά σου, ω αγία, Θεό, τον όποιον με τα τελευταία, μικρά δάκρυά σου παρακαλούσε για την εύτυχία μας.

Αυτά είπα, Γουλιέλμε, ποις μπορεί να ταπει ή ό,τι είπα! Πως μπορούν να νεκρά γράμματα, να παρουσιάσουν αυτά τα όσια άνθη του πνεύματος; Ο Άλβέρτος την διένοψε γλυκά: Ο Άλβέρτος αυτές της σκέψεις, αγάπη της Λόττε; Το έρω, η ψυχή σου συμπταθεί αυτές της ιδέες, άλλ' σε παρακαλώ...

Ο Άλβέρτος! είπεν έκείνη έρω δεν έχωάς της βοάδης που καθόμαστε μαζί στο μικρό στρογγυλό τραπέζι, όταν ό πατέρας μου έλειπε ταξείδι, και τα παιδιά, τα είχαμε βάλει να κοιμηθούν. Είχε συχνά ένα καλό βιβλίο, σπανίως όμως καθόρθωνες να διβής κάτι. Η συναναστροφή με την ύπεροχη έκείνη ψυχή δεν εις προτιμότερο από όλα: η ώραίς, γλυκειά, χαρούμενη και πάντοτε άνακαμπωμένη γυναικα! Ο Θεός έδωκε τους θρήνης μου, συχνά έγονάτισα κλαίνοντας στο κρεββάτι μου για να του άπευθύνω την προσευχήν μου: Μακάρι να εύδοκούσε να με κάμ ημοία της!

—Λόττε, φώναξα, γονατίζοντας μπροστά της, παίρνοντας το χέρι της και βροχοντάς το με χίλια δάκρυα. Λόττε η εύλοία του Θεού εις έπάνω σου, και η εύχή της μητέρας σου σε συνοδεύει.

Συννικήθηκα. Έγώ συγκινημένος και παραγμένος έκαλονόουσα τα κάθε και της κρατούσα το χέρι. —Πρέπει να σηγαινωμαι! είπα. Είμαι άργά. Είλεως να τρεβή η το χέρι της κ' έγω

της το κράτησα σφιχτέτερα. —Θά ξαναϊδωθώ με πάλι, ξεφώνισα, θα ξαναμείξω και θα άναγνωρισθώμε υπό οίανδήποτε μορφήν. Φεύγω είπα σε λίγο, φεύγω με την θείη μου και όμως αν έπρεπε να μισθώσω για πάντα δεν θα είχα την δύναμι να το πώ. Χαίρε Λόττε!

Έχε γεια, Άλβέρτο θα ξαναϊδωθώ με...

—Αύριο, ύποθέτω, προσέθεσεν άκείνη χαριτολογούσα.

Εκείνο το αύριο το αισθάνθηκα σαν μια μαχαίρα στην καρδιά. Αχ! Όταν τραβούσε το χέρι της μέσα από το δικό μου δεν ήξευρε τίποτε άκόμη.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

—Τι θα κάνατε αν γινόμουν αυτοκράτωρ; ρώτησε μια μέρα ό περίγλυψ Ναπολέων τον περίφημο δημοκράτη Αιμίλιο Ζεραντέν.

—Υψηλότατε θα πήγαινα στο Βέλγιο, όπου θα έμενα όλο τον καιρό της βασιλείας σας.

—Όλο τον καιρό της; βασιλείας μου; —Α! είπε χαμογελώντας ό Ζεραντέν, θα ήταν τόσο λίγος ό καιρός αυτός!

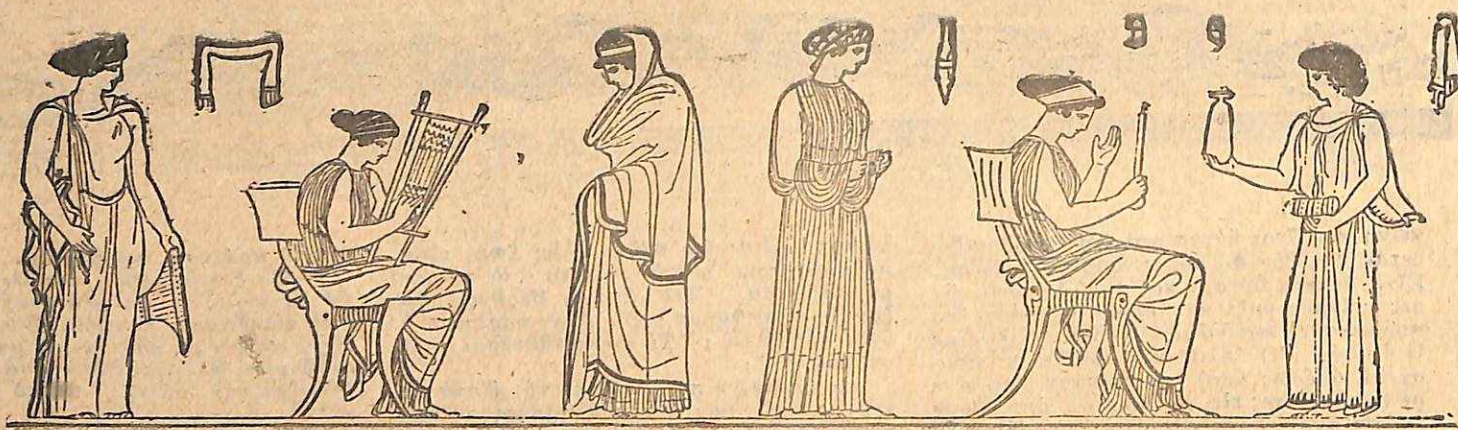
Οί βουλευται της Μουσουλίας για να δέξουν πλουμάρια κάποτε στον Έρρίκο Α' που ήγνε να επισκεφθή την πόλι τους, άρτισαν το λόγο τους με της έξης: «Ο Άννίβας ξεκινώντας απ' την Καρχηδόνα. Ο Άννίβς ξεκινώντας απ' την Καρχηδόνα. τοις διέκοψε ό βασιληάς, είχε φαν, και έννοω να κάμω κι' έγω το ίδιο.

ΑΙ ΤΕΥΓΑΙΑΙ ΛΕΞΕΙΣ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Μόχαρι: Αφήσε με ν' άκούσω μου σική για τελευταία φορά. Και πέθανε ένφ ή κόρη του τραγοδόουσε το Requiem.

Ναπολέον Α' έσφιγώσας στην Άγία Ελένη φησίζου: Το κεφάλι του σιγά του...

Τὰ ἐκλεκτότερα διηγήματα

ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΕΙΚΟΣΙ ΧΡΟΝΙΑ

Τοῦ ΖΩΡΖ ΚΑΣΤΡΙ

Ἡ κυρία Λουίζα Λαμέτ καθόταν μονή στὴ σάλα τοῦ σπιτιοῦ της καὶ συλλογίζετο τὰ χρόνια της ποὺ διαβήκαν.

Εἶχε γεννηθῇ στὴ Χάβρη, ὅπου πέ-
ρασε τόσο εὐχάριστα τὴν παιδική της ἡ-
λικία. Θυνοῦσαν πῶς ἦταν πρὸ ξανθοκα-
λὴ καὶ ἀμέριμνη παιδοῦλα, πῶς ἐμεγάλω-
σε σιγά-σιγά καὶ πῶς σὲ τέλος ἐγεννε
μεγάλη κοπέλλα καὶ σοβαρὴ τέρας. Τώρα
ἦταν σαράντα χρονῶν, ναι, σαράντα καὶ
ἴσα καὶ κάτι παραπάνω...

Ἐκείνη τὴ στιγμή ἀνοίξε ἑσπινάκι ἡ
πόρτα καὶ μπήκε δρομητικὰ ἡ κόρη της ἡ
Ἐριέττα φωνάζοντας εὐθυσια.

— Μαμά, τὰ δωμάτια εἶναι καὶ τὰ
δύο ἑτοιμα. Τὸ καράβι ὅπου νάσαι θὰ
φεύγει.

Σὲ λίγο μπήκε μέσα καὶ ὁ σύζυγός της
ὁ κ. Λαμέτ, ἕνας καλοκάγαθος καὶ παχυ-
σαρκος ἄνθρωπος.

Νά τοι! Νά τοι! φώναξε μὲ συγκί-
νησι ἀνοίγοντας τὸ παράθυρο καὶ κοιτά-
ζοντας μὲ τὰ μάτια. Ἐργονταί.

Καὶ πραγματικὰ ἕνα μεγάλο ὑπερω-
κεδνεῖο εἶχε φανῇ στὸ βάθος τῆς θάλασ-
σας, ποὺ προχωροῦσε πρὸς τὸ λιμάνι τῆς
Χάβρης, ἀφίνοντας πίσω του ἀτέλειωτο
καπνὸ.

Ὅταν ὁ κύριος Λαμέτ ἐγύρισε νὰ κυ-
τᾶξῃ τὴ γυναίκα του, εἶδε πῶς ἦταν χλω-
μή καὶ σοβαρή. Ἐξοκολουδοῦσε ὅμως νὰ
χαμογελά ἐλαφρὰ μὲ τὰ μάτια της καρφω-
μένα στὸ πλοῖο ποὺ πλησιάζε.

Ἡ κόρη της ἡ Ἐριέττα χτυποῦσε τὰ
χέρια της ἀπὸ χαρὰ καὶ αἰσθανόταν ἀπε-
ρίγραπτη χαρὰ ποὺ θάβλεπε τοὺς ἀγνώ-
στους οἰκονομικοὺς φίλους.

— Ἐγὼ σὰς ἀφίνω, εἶπε σὲ λίγο ὁ κ.
Λαμέτ. Θέλω νὰ τοὺς ἀγκαλιάσω μόλις
πατήσουν τὴ στερεὰ.

Καὶ φορτώντας τὸ καπέλλο του, βγήκε
γρήγορα τρεχάτος.

Ἡ μητέρα καὶ ἡ κόρη ἔμειναν τώρα
μοναχές. Ἡ Ἐριέττα, ἀκουμπισμένη στὸ
παράθυρο, παρακολοῦθοῦσε προσεχτικὰ
μὲ τὸ βλέμμα της τὸ δρόμο τοῦ ὁπρω-
κεανείου μετ' αὐτὰ ἡσυχία νερά, ἐνῶ ἡ
Λουίζα ποὺ σκετόταν πίσω της παρατη-
ροῦσε τὴν κόρη της σὲ κάθε λεπτομέρεια
τοῦ σώματός της. Βυθισμένη στὴν ὄνειρο-
πόλση.

Ἐβλεπε σ' αὐτὴ τὴν ἴδια τὴν εἰκόνα
της, ὅταν ἦταν ἀκόμα δεκαοκτὼ χρονῶν.
Εἶχε καὶ αὐτὴ τὸ ἴδιο πρόσωπο, τὸ ἴδιο
βλέμμα, τὸ ἴδιο κορμί, τὴν ἴδια αἰσιοδο-
ξία.

Τέτοια ἦταν καὶ αὐτὴ ἄλλοτε, πρὶν
παντρευτῇ τὸν Ἰωάννη Λαμέτ. Τὸν ἄν-
δρα της τὸν εἶχε πῆρε κοίτης γιὰ νὰ μὴ
χαλᾷ τὸ γαμήλιο καὶ καλὸς ὡς τὸ πα-
ραπάνω, αὐτὴ δὲς ἀγαπᾷ τὸν ἄλλον,
τὸν Ἰάκωβο. Ὁ Ἰάκωβος Κορνιὴ ἀνι-
ποκρινόταν καὶ αὐτὸς στὸν ἐρωτὰ της, καὶ

εἶχε μεγάλους φιλίες μὲ τὸν ἄνδρα της.
Τὴν παραμονὴ τοῦ γάμου της ὅμως ἔφυ-
γε γιὰ τὴν Αὐστρία, χωρὶς νὰ εἰπῇ σὲ
κανέναν τίποτε, σπείγοντας μόνο τὴν
καρδιά του νὰ νὰ ἦν προδοθῇ... Ἀλ-
λὰ καὶ αὐτὴ τὸν ἔκλαψε, τὸν ἔκλαψε πι-
κρὰ καὶ τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου της καὶ
τὴν ἐπομένη, χωρὶς ἔννοια νὰ ἀντιλη-
φθῇ κανεὶς τὴν αἰτία τῆς λύπης της. Ἀρ-
γότερα, ὅσοι ἀπὸ δεκά ὁλόκληρα χρό-
νια, σὲ μὴ σιγὰ τὰ φινέρισμα δὲς ἴσα
σὺζυγός της, ἐπειδὴ δὲν τὴν ἡμπούσε
πειὰ τίποτε νὰ τοῦ τὰ κρύψῃ...

— Ἀ, ναι, εἶπε ὁ κ. Λαμέτ ἀκούων-
τας τὴν ἔρμολόγισσιν τῆς γυναίκας του.
Ὁ Ἰάκωβος ἦταν ὥραϊς νέος καὶ εἶχε
χρυσὴ καρδιά. Ἀ! Σπάνιο παιδί, μὰ τὴν
ἀλήθεια, ἀεὶ ἀγαπᾷτο ἄνθρωπος... Νὰ
σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, καὶ ἔγω τὸν ἀγα-
ποῦσα πολὺ. Ἐ, πᾶνε πρὸς τὸν πατέρα
Λουίζα, ὅς τὰ ξεγᾶσανε τώρα... Χρυ-
σὴ μου γυναίκα, ἔλα νὰ σὲ φιλήσω.

Ὑστερα λοιπὸν ἀπὸ εἰκοσι χρόνια ὁ
Ἰάκωβος ξαναγύριζε πλοῦτος πᾶ, ἀφοῦ
εἶχε κοπιᾶ ἀντιθέτως ἀπὸ τὸ μακρὸν ὅς ἄ-
γνωστος τόπους... Ἐργονταί μὲ τὴν
καὶ ἕνα γυῖο τὸ Ροβέρτο, ποὺ ἡ μητέρα
του εἶχε πεθάνει ἐκεῖ πρὸς τὸν ἀπὸ τοῦ
γο καὶ ὁ γυῖός του ἦταν ἴσως μὲ τὴν
Ἐριέττα τὴν ἡλικία.

Τώρα περιέμεναν τοὺς ξένους καὶ γι'
αὐτὸ εἶχαν σιγῶναι τὰ δύο δωμάτια καὶ
τὰ εἶχαν στολίσει μὲ λουλούδια. Ὁ κ.
Λαμέτ αἰσθανόταν χαρὰ γιὰ τὸ νυγισμὸ
τῶν δύο φίλων του ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ
μεγαλύτερος ἦταν ἀνιδυνος πρὸς τὴν
συζυγικὴν του γαλήνη καὶ ὁ μικρότερος
μποροῦσε ἀξιοδόξα νὰ ἀποτελέσῃ μέλος
τῆς οἰκονομίας του. Ἡ Λουίζα ὅμως ἡ-
τον σκυθρωπὴ καὶ ἔννοιωθε καὶ νὰ τὴν
πνίγῃ στὸ λαιμό...

Τὰ παιδιά ἔχουν καὶ αὐτὰ τὶς ἀγάπες
καὶ τὰ μίση των, τὶς προτιμήσεις των καὶ
τὶς ἀντιπάθειάς των. Στὸν τοῖχο τῆς αἰ-
θουσας τοῦ σπιτιοῦ τοῦ κ. Λαμέτ ἦταν
κοσμημένη μὲ φωτογραφία τοῦ Ἰακώ-
βου Κορνιὴ χροσμένη ἀπὸ καιρὸ στὸ
φίλο του Ἰωάννη καὶ ποὺ ἐξακολοῦθοῦ-

σε νὰ μὴν πᾶν ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἴ-
δια θέσι καὶ μετὰ τὴ γνωστὴ ἐμνηστεύ-
ση τῆς Λουίζας.

Ἡ Ἐριέττα, ἀπὸ τὰ μικρὰ της χρόνια
εἶχε ἀγαπήσει παραπολὺ αὐτὴ τὴν εἰκό-
να, ἀνυστο γιὰ τὴν ἴσως ἐπειδὴ ἔθετο
στὴν τὴν Ἰάκωβο συγγενὴ της. Τὴν ἀγα-
ποῦσε τόσο γιὰ τὴ χρυσὴ της κορούνια,
ὅσα καὶ γιὰ τὴν ὡροφία τοῦ πατρῷου
πρὸ εἰκονίζετο ἐκεῖ. Καὶ ἡ ἀγάπη της
αὐτὴ μέγα μὲ τὴν ἡμέρα μεγάλωνε, γινό-
ταν κυρίαρχη καὶ τυραννική.

Ὅσο προχωροῦσε ἡ ἡλικία της ἡ Ἐ-
ριέττα σηκίετο τὴν περὶ τὴν πᾶς ὁ
ἀνυστος ἐκείνος ἦταν ὁ ἴσως τὸς
τῆς ἀδελφῆς καλλιπῆς καὶ δυνάμως. Γι'
αὐτὴ ἀγάπησε μὲ πᾶς ποσιναιτικὸν τὸν
ὥραϊο καὶ δυνατὸ φίλο τῆς μητέρας της
καὶ τοῦ πατρῷου καὶ ποὺ δὲν τὴν εἶχε
οὔτε μὴ φορὰ στὴ ζωὴ της καὶ ἀπὸ τὸν
ἀπὸ τὸν οἶνον οἶνον τῆς ἐπαισιαν ταχυτικὰ
γρᾶμμα καὶ ἡμῶν.

Καθὼς ἐκείνητε ἔξω, εἶδε στὸν δρό-
μο τὸν πατέρα της ἀνύσας σὲ δύο κυ-
ρίους ἀρκετὰ ὑψηλοσώμους. Ἀνέσας κυ-
ριεύετο ἀπὸ συγκίνηση καὶ δείχνοντας
μὲ τὸ δάχτυλο ἐφώνησε.

— Μαμά! Μαμά! Γιὰ ἴδω ἐκεῖ!...

Ἡ Λουίζα γύρισε τὸ πρόσωπό της καὶ
ἐγεννε ἀνέσας κατὰ νῆλον. Ἡ καρδιά της
χτυποῦσε δυνατὰ μέσα στὴ στήθῃ της. Ἐ-
τοίμη νὰ σπάσῃ...

— Ἐμπρὸς φίλοι μου κοπιᾶστε μ' ἄσας,
ἀκούετε σὲ λίγο ἡ φωνὴ τοῦ κ. Λαμέτ
κάτω ἀπὸ τὴ σκάλα.

Οἱ ξένοι καὶ εἶπαν καὶ μπήκαν. Ὁ κ.
ἐμοιαζε ὅμως ἡ Ἐριέττα μὲ τὴν μητέρα
της ὅταν ἦταν νέα, ἄλλο τόσο ἐμοιαζε
καὶ ὁ γυῖός τοῦ Ἰακώβου μὲ τὸν πατέρα
του, ὅπως ἦταν πρὸς εἰκόνα ἐῶν.

Καὶ τότε μὲ ἀλλόκοτη σκηνὴ διαδρα-
ματίστηκε...

Ὁ Ἰάκωβος ποὺ τὰ μαλλιά του εἶ-
χαν ἀρχίσῃ ν' ἀσπρίζουν ἔτρεξε μὲ λυ-
γμούς στὴν Ἐριέττα καὶ ἔπεσε μορσοστὰ
τῆς γονατιστός. Ἡ Λουίζα, ποὺ εἶχε ἀρ-
κετὲς ῥιτίες τώρα σὲ μέτωπό της, διὰ
θύνη καὶ αὐτὴ πρὸς τὸ Ροβέρτο μ'
ὁλόανοιτὰ χέρι.

Οἱ δύο νέοι τᾶχσαν, γιὰ δὲν ἔξε-
ραν πῶς νὰ ἐξηγήσουν τὸ σφῆγμα αἰ-
τὸ τὴν γυναικα. Ὑστερα ὁ κ. Λαμέτ
ἐπὶ τὴν γυναικα τὸν προσώπων τῶν ἡλικιών καὶ
τῶν αἰσθημάτων ἐπακολοῦθησε μὲ βαρὺ
παροτρυντικὴν σιγῇ. Τότε ὁ καλοκάγαθος
κ. Λαμέτ, νελόντας ἀκόμα γιὰ τὸ πάθη-
μα τῆς αἰσχρίας του καὶ τοῦ φίλου του, ἐ-
πῆρε τὸ χεῖρ της. Ἐριέττα καὶ τῶρα μὲ
σὴν παλάμη τοῦ Ροβέρτου ψιθυρί-
ζοντας

Μὲ τίς χαρὲς σας παιδιά μου! Ἐσεῖς
δὲν ἐγεράσατε ἀκόμα!...

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ο ΝΕΟΦΩ ΙΣ ΟΣ Ι ΕΟΛΟΓΟΣ

— Ἀγαθοί μοι προγόντοι - ἔλεγε ὁ
νεαρός Ἰδὸν κυττώντας τίς μεγάλες
ἐλαιογραφημένες εἰκόνας - Πόσο σὰς
οἰκίρω. Περᾶσαμε τόση περιτρι-
σμένη ζωὴ! Καλέ μου παππούλη, ἦθε-
λα νὰ ξέρω δὲν θαρῆθες σ' ὅλη σου
τὴ ζωὴ νὰ βλέπης τὰ δύο μικρὰ γα-
λανὰ μάτια τῆς γιαιγιάς σου. Δὲν ἔ-
νοιωσες ἐσὺ κακομοίρη μου τὴν φω-
τὴ τῶν μικρῶν ματιῶν. Ἦσουν εὐ-
χαριστημένος ἀπ' τὸ μικρὸ, ἄσπρο μου-
τράκι τῆς Σόνιας σου. Ἀμ' αὐτὴ
πάλι ἡ καυμένη; εἶχε κλειστὰ τὰ μά-
τια της γιὰ ὅλο τὸν κόσμον καὶ ἀνοι-
κτὰ γιὰ νὰ βλέπῃ μονάχα τὸν Δημή-
τριόν της. Δὲν μοιραζόντανε μὲ κανέναν
τὸς θησαυροὺς τῆς καρδιάς της.

Ὅλα, ὅλα τὰ φύλαγε γιὰ τὸν ἄνδρα
της. Καὶ σὲν θυμᾶμαι τὰ λόγια καὶ
τὰς συμβουλὰς της; Τὴν ἀστεία πράγ-
ματα.

Ἀκούς ἐκεῖ; νηστετεὲς προσευχῆς,
κόλασις παράδεισος συγγενῆς ἐξάδελ-
φος καὶ ἕνα σωρὸν προλήψεις καὶ κο-
λοκυθία ποὺ σὲν θαρῆς ἀλυσίδες δε-
σμεῖναν τὴν ἐλευθερία τῶν ἀτόμων.
Καὶ ἐγὼ ὁ κομποὺς τὰ πιστεύω τότε!
ἤμουν καὶ καμπόσοι! Ἀλλ' εὐτυχῶς ἐβύ-
πησε ὁ κόσμος! Μὰ οἱ παπποῦληδες
μας δὲν ἔχουν διαβάσῃ τὸν Μάρξ, μή-
τε τίς θεωρίες τοῦ Ἀϊνστάιν. Αὐτοὶ ἀ-
νοήτως τὰ μάτια τους
διαβάζοντας συγγράμ-
ματα παλαιῶν σοφῶν
καὶ τὸ εὐαγγέλιο δηλ.
σκοριασμένους ἰδέας.

Τὴν ὥραια ποὺ εἶνε ἡ
ζωὴ ὅταν κανεὶς ἔχῃ ἐ-
λευθερία ἀπὸ θρησκευ-
τικὰ καὶ κοινωνικὰ
προλήψεις! Ὅλος ὁ κό-
σμος μὲ ἀγαπημένη οἰ-
κογένεια! Ὅλοι μας ἀ-
δέλφια!

Γιὰ ποῖο λόγο τάχα
ἡ καλὴ μας γιαιγιά εἶχε
τόσα πλούτη τόσους
δούλους καὶ ὁ πτωχὸς
μουζίκος δὲν εἶχε οὔτε
ψωμί;

Γιὰτὶ ἐγὼ νὰ σπου-
δάσω σὲ ἀριστοκρατικὸ

σχολεῖο καὶ ἄλλοι νὰ μείνουν ὅλως
διόλου ἀγράμματοι! Ἀλλὰ γιὰ ὅλους!
Κάθε ἄτομο ἀποτελεῖ καὶ ἕνα κοίκο
τῆς μεγάλης ἀλυσίδος ποὺ λέγεται
ἀνθρωπότη. Γιατὶ ἄλλοι νὰ ἔχουνε πε-
ρισσότερα πρὸνόμενα. Ποιὸς τοὺς τὰ
ἔδωσε;

Αὐτὰ ἔλεγε μονολογῶντα μετ' ἐσὺ
δωμάτιό του ὁ Ἰδὸν Θεοφύλιος.
νέος τριάντα χρονῶν ὡμορφος ἀνιψμα-
τικός.

Ὅπαδὸς θερμὸς τοῦ μπ. λ. πεδινιστοῦ
εἶχε παλὴν σπουδαῖο ῥέλο στὴν ἐκ-
νάστασι. Τώρα, ἦτον ποὺ ὁ ἄνθρωπος
μὲνος καὶ ἐνέμιζε ὅτι ἡ γῆ εἶχε μετε-
δληθῇ σὲ παράδεισο, ἐπειδὴ αὐτὸς
χάρης στὴν ἐξυπανάδα του, στὴν ὡμορ-
φία του, στὴν ἡρότητα του κατεῖχε
λαμπρὰ θέσι καὶ περιουσία θαυμάσια.

Ἀπολάμβανε ὅλα τὰ καλὰ σχεδὸν
δίχως κόπο. Σιγνότερα ἀπὸ τίς ἄλ-
λους τοῦ ἀλλοτὸς γυναικα. Γιὰ ὅτι;
Ποῖα δὲν θὰ λαχταροῦσε τὴν ἑβεν-
τοκομο ἀξιοματικό, ποὺ περιουσία
καβάλλα ἐπάνω σὲ περήφανο ἄλογο
καὶ γυαλίζανε τὰ πομπῆς του στὸν
ἥλιο;

Μποροῦσε αὐτὸς νὰ γένῃ ὁ δ' ἐς τίς
χαρὲς τοῦ κόσμου! Ἦταν, ὅταν νὰ λέ-
με ὁ ἄνθρωπος τῆς πυγμῆς, καὶ γι'

αὐτοὺς ἡ εὐτυχία εἶνε προσιτὴ ὁποιο-
δήποτε καὶ ἂν εἶνε τὸ κοινωνικὸ συγ-
κρότημα.

Οἱ νόμοι τῆς φύσεως εἶνε ἀμελι-
κτοί. Ἐνας δὲ ἀπ' αὐτοὺς εἶνε νὰ μὴ
διαρκῇ ἡ εὐτυχία. Ἐ! λοιπόν! δὲν
μποροῦσε νὰ γίνῃ ἐξαίρεσις στὸν Ἰδὸν.

Πέφτει δ' ὁρρεῖα ἀρρωστος ὁ ζηλειέ-
νος νέος καὶ σηκώνεται ὕστερα ἀπὸ
τρεῖς μῆνες σακατεμένος καὶ μὲ πρό-
σωπο ποὺ ἔρερε βαθεῖα τὰ ἴχνη τῆς
φ. βερᾶς ἀρρώστειας. Ἐπειδὴ δὲ ἦταν
καὶ πολὺ ἰδύωντες στηριζόντανε σὲ
μὴ μαγκοῦρα σέρνοντας λίγο τὸ δεξιὸ
τοῦ πόδι. Μὲ πόση λύπη τὴν βλέπανε
στὴν ἰσχὴ οἱ φίλοι καὶ γνωστοὶ του.

— Κρίμα τὸ ὥραιο παιδί! — λέγα-
νε. — Κρίμα τὴν λεβεντιά του! Κρίμα
στὴν νεότητά του. Σιγὰ σ' γὰ ὁ οἶκος
αὐτοῦς ἔγινε ἀφιαφρία καὶ σὲ τέλος
περιφρόνησι.

Πολὺ γρήγορα ἡ ξανθοὺς καὶ με-
λαχροινὲς καλλὸνες γύρισαν τὴν πλάτη.

Κανεὶς δὲν τὸν ἀγαποῦσε πειὰ,
κανεὶς δὲν ἐνδιαφερότανε γι' αὐτόν.
Πόσο ἦταν δυστυχισμένος!

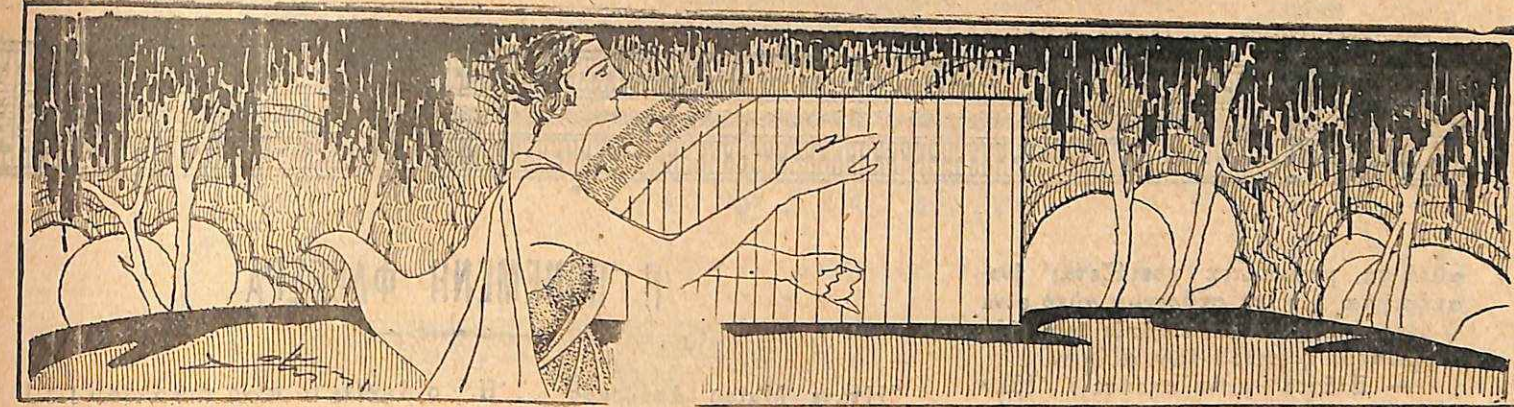
Τὰ βράδια πολὺ ὥρ' ἄς μαζεῦον-
τανε στὸ ἐρημικὸν δωμάτιό του, ὅπου
κανεὶς δὲν τὸν περιέμενε. Πόσο ἦταν
φαρμακωμὲ!

— Τὴν θέλω πειὰ
τὴν ζωὴ; Τὴν θέλω
τᾶται σ' αὐτόν; Ποιὸς
ἐνδιαφέρεται γιὰ μένα;
Πεῖς μ' ἀγαπᾷ; Κα-
νεὶς, κανεὶς! Ἀς πεθᾶ-
νω, ἄς πεθᾶνω — ἔλεγε
κάθε τόσο.

Τώρα ἡ φωτογραφία
τοῦ παπποῦ του, τοῦ
πατῆρος του, ποὺ τὸν προ-
σβλέπει μὲ οἰκτο, σὲν
νὰ τοῦ λέγῃ:

— Ἰδὸν παιδί μου,
ὁ βίος δὲν εἶνε κῆπος
ἀνθρωπαρταί. ὁπάρ-
χουνε καὶ μονοπάτια μὲ
ἀγκάθια, καὶ αὐτὰ εἶνε
δυστυχῶς τὰ περισ-
σότερα.

Γιὰ νὰ διαβῇ λοιπὸν

αὐτὰ τὰ μονοπάτια χροιάζεται ἕνα στήριγμα, καὶ τὸ στήριγμα αὐτὸ εἶνε ἡ οἰκογένεια! Αὐτὸ ἐδίδαξε εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἡ πείρα τῶν αἰώνων.

— Βίβλια — μονολογοῦσε ὁ Ἰβάν ὁ παπποῦς μου ἔχει δίκαιο. Δὲν πρέπει νὰ θεωροῦμε τοὺς προγόνους μας γιὰ ἀνοήτους.

Θυμᾶμαι τὸν καιρὸ ποὺ εἶχε πέσει ἀρρωτὸς γιὰ νὰ μὴ σηκωθῇ πειὰ. Τί μέρις ἦσαν ἐκεῖνες; Ἡ εὐτυχία κυλοῦσε σὺν καθαρῷ ποτάμι μεσ' στὸ σπίτι μας.

Τί ἔλεγα; Ὅτι εἶχε ἀρρωστήσει ὁ παπποῦς μου, εἶχε χάσει καὶ τὸ φῶς τοῦ δὲν ἔβλεπε καὶ ὁμοῦ δὲν ἦταν καθόλου δυστυχισμένος. Τὴν εὐτυχία δὲν τὴν βλέπουμε μονάχα μετὰ τὰ μάτι τὴν αἰσθάνονται πολλές φορές δίχως νὰ τὴν βλέπουμε.

Θυμᾶμαι πῶς τριγυρνάσαμε τότε μετὰ τὰ ἐξελθόντα μου καὶ ἐξαδελφάκια γύρω ἀπ' τὸ κρεββάτι του; Πῶς τὰ μικρά μου χερὰκια χαϊδεύανε κάθε ἴγρο τὸ φιλιακρὸ τοῦ κεφάλι πῶς τὸν ζαλιζάμε μετὰ χίλιες δυὸ ἐρωτήσεις Παιπποῦ θέλεις τοῦτο; Παιπποῦ, θέλεις καίνο; Θέλεις παππούλη νὰ σοῦ διαβάσω μιὰ ἱστορία; Νὰ πᾶρε, ἕνα γλυκὸ ἀπ' τὰ χέρια μου; Νὰ σοῦ τρῖψω μετὰ πῆχρα σου παππούλη; Καὶ πῶς ἄλλα λόγια τρυφερά δὲν τοῦ λέγαμε; Πέθανε μετὰ τὸ χαμῆ-γέλο στὰ χεῖλη...

Πῶς ἦτολ νὰ ζῶ στὰ χρόνια ἐκεῖνα!...

Ὑστερὰ ἀπ' αὐτές, τίς μαῦρες σκέψεις ποὺ γέμισαν πικρία τὴ ψυχὴ του, τέλειο ἐρείπιο σωματικὸ καὶ ψυχικὸ πετιέται ἔξω ἀπ' τὸ ἐρημικὸ καὶ ἀχαρὸ δωμάτιο του. Ἡ ἀμέσφαιρα ἐκεῖ τὸν ἐπνίγε.

Χωρὶς κανένα σκοπὸ ἄρχισε νὰ περιπλανᾶται στοὺς δρόμους μὴ γνωρίζοντας ποῦ πῆγαινε. Ἐτσι δρέθηκε ἔξω ἀπ' τὴν πόλη.

Ἦταν τσούρουπο γλυκὸ. Ἀπαλὸ ἀεράκι ἐδρόμισε τὸ φλογισμένο του μέτωπο. Τὰ δέντρα καταπράσινα ἔσαν τὰ κλωνία τους, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Τὰ πικρία κελαῖδοιαν γλυκὰ, ὥσάν νὰ λένε τὴ βροχυνὴ τους προσευχὴ στὸν Ἀγιοουργὸ των.

Ὁλα αὐτὰ τὰ μεγαλειώδη πράγματα τοῦ φάνησαν σὺν νὰ μιλοῦνε στὴ ψυχὴ του καὶ νὰ τοῦ λένε:

— Ἰβάν Θεοδώραδης, γιατί εἶσαι τόσο λυπημένος; Ἐλα γύρε τοὺς κόλπους μας, ξεκουράσου. Ἐμεῖς σ' ἀγαπάμε πάντα.

Ἐκείνη τὴν στιγμὴ τὰ τελευταῖα ἀκτίνες τοῦ ἡλίου ποὺ ἔδω ἔχαιδαν φάνε τὸ παραμορφωμένο πρόσωπό του, γλυκὰ, ἀπαλά, στοργικά... Ὁ! ἀσφαλῶς μῆτε τὸ χέρι τῆς πειδ

Η ΤΟΝΕΜΕΝΗ ΦΛΟΓΕΡΑ

Ἦτανε Μαῖου ἀπόβραδο... Ἡ μυροδόλος φύσις στολισμένη μετὰ τὴν πανώρηα τῆς φρεσινὰ προσκαλοῦσε σὲ προσκύνῃσε μετὰ τὰ πλάνα τῆς μάτια τὸν κάθε θαυμαστή τῆς. Γλυκὸ ἀγεράκι φυσῶσε κουνώντας σιγανὰ σιγανὰ τίς ἀνθισμένες κορυφὰς τῶν δένδρων, λές καὶ φιλοῦσε τ' ἄλκυα πέταλα τῶν λουλουδιῶν μ' ἕνα ἀτέλειωτο τρελλὸ φιλή...

Ἀκούεται τὸ πάφλασμα ποὺ κάνουν τὰ γάργαρα νερὰ πέφτοντας ἐπὶ ψηλὰ ἀπ' τὴν κρυσταλλένια βρύση τοῦ χωριοῦ.

Τὰ πουλιὰ ζευγαρωμένα κελαδοῦνε μετὰ τῆς γλυκεῖας φωνῆς τους, θαρρεῖς πῶς καὶ αὐτὰ νοιώτουνε τὴ μαγεία τῆς Φύσεως. Ἀχολογοῦν οἱ ρεματιῆς καὶ οἱ πλαγιῆς τῶν βουνῶν ἀπὸ τὰ κουδουνίσματα τῶν κοπιδιῶν καὶ ἀπὸ τὰ σφυρίγματα τῶν πιθήκων. Ὁ ξανθὸς βασιλεὺς λίγο ἀκόμη καὶ θε νὰ χαθῇ πίσω ἀπὸ τ' ἀπόκρημνα βουνά. Ἡ ὠμορφιὰ τῆς φύσεως θαμπώνει τὸν κάθε λάτρη τοῦ καλοῦ! Τί μαγεία! Τί γοητεία! Τὸ ἀνοιξιὰτικο δειλὶ μετὰ τίς τόσες ὠμορφιῆς του, ξετρελλαίνει! Ἐνα τρίρι ἀηδονιῶν καθισμένο ἀπάνω σὲ ἀρωματικὰ ἄνθη ψάλλει σὲ τόνους καθαρούς, κρυσταλλώδεις μεθυστικούς, γλυκεῖς, ποὺ διεισδύουν μεσ' ἐπ' τὰ βῆθη τῶν καρδιῶν τὸ ἱερότερο τῶν ἀσμάτων! Ἐλαφρὰ ἀπόγειος αὖρα φυσᾷ ἀγαπητὸς σύντροφος στὸ τραγοῦδι τῶν ἀηδονιῶν.

Μὰ ἑξάρνου τὴ μαγεία τῆς φύσεως παύει ἀπτόμα ὁ ἦχος φλογέρας βοσκοῦ! Σκορπιῶνται ἔδω καὶ ἐκεῖ οἱ ἦχοι τῆς γλυκεῖας φλογέρας γιοματοῦ ἀπὸ τρελλὸ νόνο ποὺ καὶ τοὺς πειδ ἀκκροτέρους θε νὰ συγκινοῦν. Ἀκούεται τὸ λυπηρὸ τραγοῦδι μεσ' τὴν πνευματικὰ ἐκείνη, καὶ τὰ ἡδονάκια παύουν τὸ ἐρωτικὸ τραγοῦδι τους, νομίζεις πῶς καὶ αὐτὰ νοιώθουνε νὰ

τρυφερῆς ἐρωμένης δὲν θὰ τὸν ἀνακούφιζε τόσο πολὺ!

— Θεέ μου! ψιθύρισε ὁ Ἰβάν, δίχως νὰ τὸ καταλάβῃ ὑστερὰ ἀπὸ τόσων χρόνων ἂν εἶχα λίγη πίστι ἵσως δὲν θάμυρνα τόσο δυστυχισμένος.

ΕΥΡΥΑΝ. ΤΣΙΑΙΔΟΥ

σιβονται τὸ πόνο τοῦ ἄλλου!!!

Τὴ μεγάλη λύπη νάχη τάχα μεσ' τὴν εὐγενική καρδιά του ὁ δὲ σκὸς; τὸν ἀπόρρυπο τοῦ νόνο ποῦ μπορεῖ νὰ νοιώσῃ;

Θλίψι παντοτινὴ, ποὺ σὺν σκὸν λήχι τρώει τὰ νειάτα του, ἔχει μετὰ τὴν καρδιά του ὁ Τάσος...

Δυὶ χρόνια τώρα ἀγάπαγε τὴν Φρόσω, τὴν Φρόσω τὴν ὠμορφὴν τὴν λιγχοπούλα ποὺ ὠμοίαζε στὴν ὠμορφιὰ τῆς ρηγοπούλες καὶ νεράιδες τῶν παραμυθιῶν. Δυὶ χρόνια ὄνειρευόταν μιὰ χρυσὴ ζωὴ γιομάτη γέλια καὶ χαρὲς ποὺ θὰ περνοῦσε μαζί της, χτίζε μετὰ τὴν ἀπλοὴ τῆς φαντασίας παλᾶτια ὄνειρεμένης ζωῆς. Μὰ τὸ κάκου! Τὰ ὄνειρα σβυστήκανε...

Ὁ ἀκαρδὸς χαρὸς μετὰ τὴν παγερόνη τοῦ ἄρπαξε ἀπ' τὴν ζωὴ τὴν Φρόσω, λές ζήλευε καὶ αὐτὸς γιὰ τὴν μελῶσα εὐτυχία... Καὶ τὴν κρεῖται πρὸς τὴν κορφοβλα τοῦ βουνοῦ κοίτεται στὸ μνημα τὸ πλαστικὸ κορμὶ τῆς Φρόσως. Ἐνας σταυρὸς πέτρινος καὶ λουλούδι ριγμένα ἀπάνω δείχνουν ποῖο εἶν' τὸ μνημα τῆς! Ἀχ! Ἀχ! δτου σβύσανε τὰ δυὸ ἐκεῖνα μάτια τὰ γεμάτα ζωὴ καὶ μέθη ἔσθουσε καὶ γιὰ τὸν καυμένο δισκὸ κάθε χαρ...

Ὁ Τάσος τὸ ὄρατο παλληκάρι, ἔγει ἀγνώριστος... Κατὰχλωμος ἀπὸ τὸν πόνο καὶ πάντα ἀφρημένους ἔρχεται κατὰ βραδὺ στὸ μνημα τῆς Φρόσως, καὶ σκορπάει μετὰ τὴν φλογέρα τὰ μοιρολόγια ἐκεῖνα ποὺ μόνον δὲ ἔχασαν ἀληθινὴ ἀγάπη, μπορεῖ νὰ νοιώσουν...

Ἡ φλογέρα του δγάζει θλιβεροὺς τόνους, θαρρεῖς πῶς δὲν παίζει φλογέρα, παρὶ ἡ ἴδια τοῦ καρδιὰ ἐκεῖνες τῆς μυστηριώδεις χορδὲς καὶ κλαῖνε τίς χαμένες ἀγάπες.

Φυλάει ὁ Τάσος τὴ γῆ, τὸ μνημὸ ποὺ κλεῖει μέσα μιὰ χαμένη ἐλπίδα. Θέλει νὰ δώσῃ ζωὴ σ' ἄψυχο μνημα. Μὰ τοῦ κάκου. Οἱ πεθισμένοι ἔσαν αὐτοῦ. Ὁ Δίσκος τοῦ ἡλίου βαλεφε καὶ τὸ μνημα τῆς Φρόσως ἴσως. Φοδῆθηκε ὁ Τάσος ξεπᾶσαι καὶ ἔφυγε.

Μὰ πάντα κατὰ βραδὺς θε νὰρται ὁ Τάσος στὸ μνημα τῆς Φρόσως γιὰ νὰ σκορπᾷ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ μετὰ τὴν φλογέρα τοῦ τὸ θλιβερὸ τραγοῦδι πεθαμένης ἀγάπης.

ΕΑΡΙΝΟΝ ΟΝΕΙΡΟΝ

(Ἀπὸ τὸ Ἐγερτήριο τοῦ 1911)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

— Ἀλλοίμονοι! Σίγῃ οὔτε ὁ χρυσὸς οὔτε τὸ μαόνι κἀμνῶν τὸν ἀνθρώπον εὐτυχί, δπως εἶπαι κάποιος ἀρχαῖος. Ἐξῆλ-λου ἐγὼ, δὲν ὑποσέρω τὸ μαόνι γιὰτὶ εἶνα, ἔδω πολὺ περιστοχὸ, ὅλος ὁ κόσμος ἔχει μαόνι.

— Μὰ, τέλος πάντων κύριε, θὰ ἔχετε μερὶ καὶ ἐπιπλά οἱ ἱήποτες.

— Ὅχι, πιάσουν πᾶσα πολὺ χωρὸν δὲν ἔχει κανεὶς καρέκλες δὲν ἔχει ποῦ νὰ καθίσῃ.

— Ἀλλὰ θὰ ἔχετε τοῦλάχιστον ἕνα κρεβάτι; ποῦ ἀναπαύσθε;

— Ἀναπαύομαι ἐπὶ τῆς θείας Προνοίας, κύριε!

Συγγνώμην, μιὰν ἐρώτησιν ἀκόμη, λέγει ὁ κύριος Βερνάρδος. Τὸ ἐπαγγελμα-σας, παρακαλῶ;

Ἐκείνην ἀκριβῶς; τὴν στιγμὴν, ὁ ἀχθοφίλος τοῦ νέου, ἐπέσπερσεν καὶ εἰσῆ-ρχετο εἰς τὴν αὐλήν. Μεταξὺ ὧν ἀντικει-μένον τὰ ὁποῖα ἐφίε, διεκρίνετο καὶ ἕνα τριπλὸ ζωνι σφιγμένη.

— Ἀχ! κύριε, ἰφώνησε ὁ μπάρμπα Δουμάνδος ἐνθουσιᾶς ἐνθ' ἔδειχνε σπὸν ἰδιοκτητὴν τὸ τρίποδο. Ζωγράφος εἶναι!

— Ἀ, καλλιτέχνη! ἦμουν βέβαιος! ἀ-νέκραξεν ὁ κύριος Βερνάρδος, καὶ τῆς περ-ρούκας του αἱ τρίξις ἠνωρθώθησαν ἐκ φρίκης.

Καλλιτέχνης!! Καὶ καλὰ, δὲν ζήτησε πληροφωρίαν γιὰ τὸν κύριον; ἐπανελάβε ἀποκρινόμενος πρὸς τὸν θυρωρὸν. Δὲν ἦ-ξερε; εἰ ἐργασίαν ἔκανε;

Γιανγαῖα μου! ἀνέκραξε ὁ δυστυχὴς θυρωρὸς, ποῦ εἶχε δόσει ἀρραβῶνα πέντε φράγκα. Μποροῦσα νὰ ὑποθῶσω....

— Πότε θὰ τελειώσετε; Ἠρώτησε καὶ ὁ νέος.

— Κύριε, ἀπήντησε ὁ κύριος Βερνάρδος τοποθετῶν καθέτως εἰς τὴν μύτην του τὰ ματσόλια του, ἀφ' οὗ δὲν ἔχετε ἐπιπλά, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐνοικιάσετε τὸ δω-μάτιόν. Ὁ νόμος ὁρίζει νὰ μὴ γίνεταί δε-

κτὸς ἐνοικιαστῆς τὴν στικμὴν ποὺ δὲν προσάγει ἀγγυήσεις.

Καὶ ὁ λόγος μου; Ἀπεκρίθη ἀξιοπρε-πῶς ὁ καλλιτέχνης.

Αὐτὸς δὲν ἀφίξει ὅσο τὰ ἐπιπλά... Μπορεῖ νὰ βρῇτε δωμάτιον ἄλλο; Δου-ράνδε, δὲς πῶς σπὸν κύριον τὸν ἀ-ρα-βῶνα του.

— Καὶ ἔκαμε κατὰπληκτος ὁ θυρωρὸς, τὸ πῆγα στὸ ταμιο-υτήριον.

— Μὰ, κύριε ἐπανελάβε ὁ νέος δὲν εἶναι δυνατόν νὰ βρῶ ὁμοῦς ἄλλο δωμά-τιον. Φιλοξενήσατε με, τοῦλάχιστον, μιὰ ἡμέρα.

— Πηγαίνετε νὰ καθήσετε στὸ ξενο-δοχεῖον, ἀπήντησεν ὁ κύριος Βερνάρδος. Ἀ-λήθεια! ἐπεθύμησε ζωηρὰ κατοικίαν αἰφνι-δίας σκέψους ὑπορῶ νὰ σὰς νοικισῶ, ἂν θέλατε ἐπιπλωμένο, τὸ δωμάτιόν ποὺ πρόκειται νὰ νοικιάσετε καὶ ὅπου β.ίς-κονται τὰ ἐπιπλά τοῦ χρεώστου νοικιάρη-μου. Μὰ τότε, ἔσπερε, εἶναι τὸ ἐνοικίον προπληρωτέον.

— Ἦθελαν νὰ ξεῦρα εἰς τὴν ζήτουσας γι' αὐτὴν τὴν τρύπα! εἶπεν ὁ καλλιτέχνης διὰ νὰ εὐχῇ διέξοδον.

— Ὅχι δὲ, τὸ δωμάτιον εἶναι πολὺ κατὰλληλον. Θὰ μοῦ πληρῶνετε εἰκοσπέντε φράγκα κατὰ μὴν, λογιφ τῶν περιστά-σεων. Τὸ ἐνοικίον προπληρωτέον.

— Τὸ εἶπατε περὶ ἡγουμένως. Αὐτὴ ἡ φράσις δὲν ἀφίξει τὸν νοσην νὰ ἐπανα-λαμβανέται, εἶπεν ὁ νέος ἀνασκαλεύων τὴν τσέλην του. Δόστε μου τὸ ὑπόλοιπον ἀπὸ περὶ τοκοφόρου.

— Καὶ ἠρώτησεν ὁ ἰδιοκτήτης ἐμβρόν-τητος, πῶς εἶπατε;

— Εἶπα, τὸ ὑπόλοιπον ἀπὸ τὰ μισθὰ τῆς χιλιάδας, εἰ! Δὲν εἶδατε ποτεσας παντακουόφρακον; ἐπεθύμησεν ὁ καλλι-τέχνης, ἐνθ' ἔβαλε τὸ χαρτονομίσμα μπροσ-τὰ στα μάτια τοῦ ἰδιοκτήτου καὶ τοῦ θυ-ρωροῦ, οἱ ὁποῖοι εἰς τὴν θεαν του, λές καὶ ἔχασαν τὴν ἰσορροπίαν των.

— Πηγαίνω νὰ σὰς τὸ φράγ, ἐπανελά-βε μετὰ βραδὺν ὁ κύριος Βερνάρδος. Θὰ σὰς κρατήσω μόνον εἰκοσι φράγκα, ἀφ' οὗ θὰ μοῦ δώσῃ ὁ Δουμάνδος τὴν προκαταβο-λήν.

— Χάρισματὸν ἡ προκαταβολή! εἶπεν ὁ καλλιτέχνης, μετὰ τὴν συμφωνίαν ὅμως νὰ ἔρχετο καθεπρὸς νὰ μοῦ λέναι εἰ μῆρα εἶναι, πόσες τοῦ μιντὸς ἔχουσε, εἰ καὶ ὁ νέος, καὶ ὑπο ποῖον ποσῆμα ἔσπερε.

— Ἀχ! κύριε, ἀνέκραξε ὁ μπάρμπα Δουμάνδος διαγράφων τοῖον ἐννενηκόντα μοιρῶν.

— Σόφωμον, δαίτη μου, θὰ μοῦ χρη-μέσης ὡς ἡμερολογίον, ὡς τότε πηγαί-ναι βοήθησεν τὸν ἀχθοφίλον νὰ μοῦ ἀλῇ τὰ φράγκα.

Κύριε εἶπεν ὁ ἰδιοκτήτης, πηγαίνω νὰ σὰς φέρω τὴν οὐδοκίαν.

Ὁ ἴδιος ἔσπερε, ὁ νέος νοικιάρης τοῦ Βερνάρδου, ὁ ζωγράφος Μάρ-αλλος, ἐγκαταστάθῃ πλέον εἰς τὸ δωμάτιον καὶ ἴσως Σωφῶν, μεταβληθὲν εἰς ἄ-

νάντορον.

Εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ, ὁ Σωφῶν διέ-τερε τὸ Παρίσι, πρὸς ἐξεύρεσιν χρημά-των. Ὁ Σωφῶν εἶχε ἀναγάγει τὸ δανεί-ζεσθαι εἰς ἐπιστήμην. Προβλέπων τὴν πε-ρίστασιν κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἤμποροῦσε νὰ πιέσῃ τοὺς ξένους, εἶχε μάθῃ τὸν τρόπον τοῦ δανείζεσθαι πέντε φράγκα, εἰς ὅλας τὰς γλῶσσας τοῦ κόσμου. Εἶχε σπουδάσει κατὰ βάθος τὰ τεχνίσματα εἰς ὅλους τοὺς συνδυασμοὺς των, τὰ ὁ-ποῖα χρησιμολογεῖ τὸ νόμισμα διὰ νὰ διασέβῃ ἐκείνους ποὺ τὸ κυνηγῶν καί, καλλίτερον ἀπὸ τὸν πλοηγὸν ὅπου γνω-ρίζε, τὰς ὥρας τῆς πολιτροῖας, ἤξευρε ὁ Σωφῶν τὰς ἐποχὰς κατὰ τὰς ὁποῖας τὰ νερά ἦσαν ὑψηλὰ ἢ χαμηλὰ, δηλαδὴ τὰς ἡμέρας κατὰ τὰς ὁποῖας οἱ φίλοι καὶ οἱ οἱ γνωστοὶ του εὐρίσκοντα μετὰ χρημά-τα εἰς τὸν τρόπον ὅσων εἰσέρχοντο

τὸ πρῶτ' ὁ Σωφῶν εἰς ὠρισμένα σπία, δὲν ἔλεγον: Νὰ ὁ κύριος Σωφῶν, ἀλλὰ εἶπον: Νὰ ἡ πρώτη ἢ ἡ δευτέρα π.μ. πτὴ τοῦ μηνός. Διὰ νὰ καταστήνῃ εὐ-κολώτερον καὶ ὁμαλότερον τὸ εἶδος αὐ-τὸ τοῦ φέρου τῆς δεκάτης ἐπὶ τῶν ἀν-θρώπων οἱ ὁποῖοι εἶχαν τὰ μέσα νὰ τοῦ τὴν πληρῶνουν, διὰν ἐπέφευγον ἐπὶ τῆς ἀνάγκης, ὁ Σωφῶν εἶχε ἀναρτήσῃ ἀλφαριθμητικὸν κατ'λογον τῶν διαμερισμά-των καὶ συνοικιῶν ὅπου ἦσαν γραμμένα τὰ ὀνόματα ὧν τῶν φίλων του καὶ τῶν γνωρίμων. Ἀντιστοιχοῦς ἐκάστου ὀνόμα-τος εἶχε σημειώσει τὸ ἀνώτατον ὄριον τοῦ ποσού, τὸ ὁποῖον ἦτο εἰς θέσιν νὰ δανεισθῇ ἀπ' αὐτὸν ἀνάλογος τῆς περὶ-ευσίας του, τὰς ἐποχὰς κατὰ τὰς ὁποῖας θὰ εἶχε χρήματα καὶ τὴν ὥραν τοῦ φα-γητοῦ μετὰ τὸν ἄλλον τῶν φαγητῶν ποὺ συνήθιζε νὰ τρώγῃ. Ἐκτὸς τοῦ πίνακος αὐτοῦ, ὁ Σωφῶν εἶχε καὶ μικρὸν κατὰ-στιχον τὸ ὁποῖον ἐτήρει ἐκτενικῶς.

(ἐκτενικῶς)

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΤΣΟΓΙΑΣ

ΙΑΤΡΟΣ

ΔΙΕΥΤΗΡ ΤΟΥ ΕΝ ΑΤΟΜΙ ΠΑΡΕΛΕΙΤΕΡΟΥ

ΙΩΑΝΝΗΣ

Ω ΤΙ ΓΛΥΚΕΙΑ Η ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΝΕΑΝΙΚΩΝ ΜΑΣ ΧΡΟΝΩΝ ...

ΕΝΑ ΥΠΕΡΟΧΟΝ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ
ΜΕΣΑ ΕΙΣ ΤΟ ΟΠΟΙΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥΝΤΑΙ
ΑΙ ΜΑΛΛΟΝ ΑΝΤΙΘΕΤΟΙ ΦΑΝΕΙΣ ΜΙΑΣ ΔΕΚΑΕΞΕΤΟΥΣ ΖΩΗΣ

Με τὸν χαιρετισμὸν τοῦ ἀπευθύνμεν διὰ τοῦ τετάρτου φύλλου πρὸς τοὺς σὺν-εργάτας τοῦ «Ἐγερτηρίου» τοῦ 1915 καὶ 16, ἐκφράζοντες συγχρονῶς αἰὲν ἐπιθυμίαν ἡμῶν νὰ εὐαρεστηθῶσιν οὗτοι νὰ μᾶς γινώσκουν τὴν ἐξέλιξιν των κατὰ τὸ χρονίον δ' ἂν στήμα τῆς διαρρέουσας δεκαετίας, μᾶς ἀπηντήσαν ἤδη τρεῖς, νεοσσὶ τότε, ἰδὲ ὠριμοὶ ἄνδρες, καθηγῆται οἱ δυο, ἔμπορος ὁ τρίτος.

Ἡ δὲ ἐπιστολὴ ἀπαντήσεως τοῦ κ. Βασιλοπούλου, καθηγητοῦ ἤδη ἐν Ναυπλίῳ, ἀποτελεῖ ἀληθινὸ ἐντύπωμα, τόσον ἐξ ἀποψεῶς ἀφηγηματικῶν ὅρων καὶ σαφηνείας ἐν τῇ διατυπώσει τῶν σκεπτῶν, ποῦ ἐκτυλισσόμεναι λυσιτελοῦν καὶ ἀλλὰ ῥέουν ὁμορφῆς, ὡς ἡ ὁμορφὰ γὰρ γὰρ νερὸ, ὅσον καὶ διὰ τὴν ποικιλίαν τῶν φαντασιῶν—ἀπὸ τῆς μάλ' ὀν χαρῶν μέχρι τῆς μάλ' ὀν σαφεινῶν—ποῦ ἐν ἡλλάγησαν μέσα σὲ μίαν ζωὴν 16 ἐτῶν, ζωὴ μεγάλη εἰς γεγονότα ἐνδιαφέροντα, περιεκτικὴ, διόουσα τὸ δικαίωμα εἰς ἐκεῖ ὅν ποῦ τὴν ἐξῆσε νὰ λεγῇ: «Ἐγνώρισα τὴν ζωὴν ἀπὸ ὅλας τῆς ἀποψεῖς τῆς».

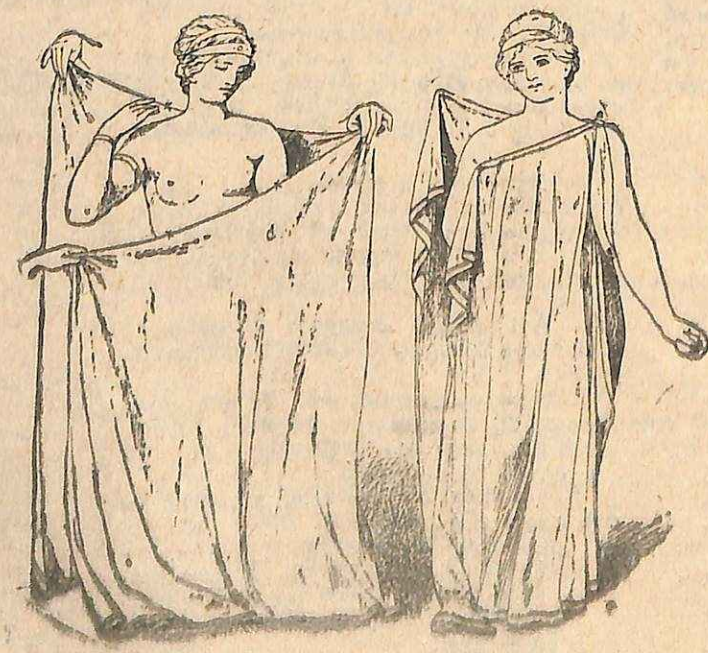
Καὶ διὰ τὴν γνῶσιν τοῦ αὐτοῦ, τὴν τοσοῦτον πολυτιμὴν, ποῦ τὸν καθὶ τὰ σοφώτερον ὡς ἄνθρωπον καὶ βασιλὸν ὡς πατριώτην, ὃς συγκατατεθεὶς ὁ φίλτατος καθηγητὴς, νὰ δεχθῇ τὰ πρὸ εἰλικρινῆ καὶ μετὰ τὴν πρὸ ἀρετῆς συγκίνησιν μᾶς ῥαντισμένα συγχαρητήρια μᾶς.

Φίλτατε κ. Βουτετάκη,

Με πολὺ μεγάλη συγκίνησι ἀνέγνωσα τὸν ὁμορφὸ καὶ ἐμπνευσμένον «χαίρε» τὸ σ μ ο». ποῦ σὺ 40 φύλλα τοῦ ἐξό-χως ἁμμοῦ καὶ ἀναμορφωτικοῦ περιο-δικοῦ Σας ἐδημοσίευσαι πρὸς τοὺς πα-λαιὸς συνεργάτας Σας. Πρέπει ἡλθὲν κανεὶς νὰ παρακολούθησεν τοὺς ὁραίους ἀγῶνας τοῦ «Ἐγερτηρίου» σ' α 1915 καὶ 1916, ἡλθὲν καὶ τοῦ τὴν ἐκτακτικῶς θελτικὴν καὶ εὐχάριστον ζωὴν, τὴν ὁ-ποῖαν ἐλήσασμε ἡμεῖς, ποῦ κολῶ καλὰ καὶ μετὰ ὅλην τὴν παρακολούθησιν τότε, νὰ ὡς ἐγώ, νὰ αὐτὸ, νὰ δοκίμασε τίς χαρὰς καὶ τίς λύπες του, νὰ λο-ίστηκε σὲς ἐλαμπικαρισμένους καὶ πα-τριωτικὰς ἰδέας του καὶ νὰ ἐκλάψῃ πικρὰ μαζὶ ἐς τοὺς τότε τοσοῦτον συνδρομη-τάς καὶ ἀναγνώστας τοῦ τὸν χαμό του, γιὰ νὰ μπόρῃ νὰ καταλάβῃ τὴν ἐξο-ναεῖδα νὰ κληρονομήσῃ τὰ χεῖρα τοῦ ἐ-φημεριδοπώλῃ καὶ νὰ νοιώσῃ τὸ θερμὸ δάκρυ, ποῦ κέκλεισε ἀπὸ τὰ ὅ-μρα μάτια μου, ὅταν διάβασα τὸν ὁμορφὸ «χαίρετισμόν» Σας πρὸς τοὺς παλαιούς συνεργάτας Σας.

Ἀλήθεια πόσα πράγματα δὲν μοῦ φέρνει σὲ μνησὶν ὁ «χαίρετισμός» Σας αὐτός!... Πόσο μοῦ ξαναθυμίζει μὴ δ' ὀλίγη περσμένη ζοὴ, ζωὴ ποῦ δὲν ἔνυγυλζε πρὸς τὴν παιδικὴν μου ζωὴν...

Ἦμουν τότε 19 χρόνων. Ἡ ψυχὴ μου ποτισμένη βα-θεῖα ἀπὸ τὰ θεῖα φῶτα τῶν σοφῶν μᾶς προγόνων, ποῦ τόσο ὠραία μᾶς τὰ ἀνέλυαν οἱ καλοὶ μᾶς δασκάλοι, ζήταγε νὰ πε-τάξῃ σὲ καποῖες σφαῖρας ἀνω-τερές. Καὶ τὸ ἐξελίξιμα τῆς ἐκείνου τὸ διεύλωσε ποτε σὲ περὶ περιγυφίαι καὶ ποτε σὲ σείχους—σείχους παιδιστικῶν, ἀθῶν, ὀνειμπόλων. Ἡ φαν-τασία μου τανύσσε τὰ φτερά-κια τῆς ταξίδεψε ψηλὰ σὲς σφαῖρας τοῦ ἀέρος καὶ μαζὶ τῆς ἔβουσε ἐννὴν ἄλλο κόσμον ὅλο, ὁψηλόν, ἰδανικόν. Τότε ὡρῆκα πρὸς τοὺς «Ἐγερτῆ-ριους».

ριο». Ἐκείνη μέσῃς σελίδας του ὅτι χρόνια τώρα ζήταγε ἡ ψυχὴ μου. Καὶ τὸ ἀγκάλιασα, τὸ παρακολούθησα, τὴν καὶ δικὸν μου. Καὶ οἷα οἷα θέλησα καὶ ἐγώ—μὲ τὴν φιλοδοξίαν, ποῦ δ' ἐ-ρινε τὴν ἡλικίαν μου—νὰ σκορπίσω μέσα σὲς περὶ σπουδαίους σελίδας τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὰ δικὰ μου τ' ἐρε τ' ἰ σ μ α. Κλει-σμένος ὡς ὁλόκληρος μέσα σὲς μίαν καμάρουλα τοῦ σπιτιοῦ μᾶς, ποῦ μοῦχε παραχωρήσει γιὰ γραφεῖο μου—πολυ-γαπημένην μου μαννούλα μου—ὁ Θεὸς ὅς ἀναπαύσῃ τὴν ψυχούλα τῆς—καθόμουν σὲς γραφεῖο μου ἕνα μικρὸ ῥαλεζαὶν με μίαν βιβλιοθηκίδα με σχολικὰς ἐκδο-σεις αἱ ἔργα τῆς νεοελληνικῆς λογοτε-χνίας καὶ σκυμμένος ἀπὸ διαφορὰ χαρτὰ ἐγγράφα... ἐγγράφα... ἐγγράφα... γιὰ τὸ ἀγαπημένον μου «Ἐγερτηρίον» ἔως ὅτου ἡ μαννούλα μου ἔρχοταν καὶ με σήκωνε γιὰ νὰ παῶ περιπατοῦ ἢ με φώ-νασαν οἱ καλοὶ μου φίλοι γιὰ νὰ βγοῦμε πρὸ ἐξω σὲ κανένα ῥομαντικὸ τοπίο τῆς Ἀμαλιάδος—τῆς ἰδιαιτέρας μου πα-...

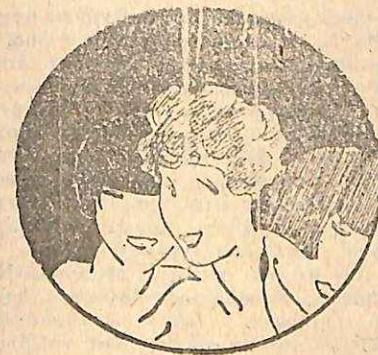
τρίτος, εἰς τὴν ὁποίαν ζοῦσα τότε—νὰ διαβάσωμε ἢ νὰ κρινόμε με τίς λίγες γνώσεις μᾶς τὰ ὅσα εἶχαμε γράψῃ. Καὶ σχεδὸν γράφαμε ὅλοι. Τί; Τὸ ἄλλο ἀ-πὸ τελείως παιδικτικὰ πειράματα... Καὶ ὁ Καλὸς Διευθυντὴς τοῦ «Ἐγερτη-ρίου», ποῦ ὅν ἦσαν ἄλλος ἀπὸ Σας τὸν ἴδιον, ποτε δὲν μᾶς ἀπέλειπε. Ἐσαν στο-γικῶς πατέρας μᾶς καθ' ὅσον καὶ μᾶς συνεβούλευε. Καὶ μετὰ ἀκούσαμε τυφλὰ τας συμβουλὰς του. Ἀέχαστη μὲν μί-νει καὶ τῶρα ἀκόμη ἡ ἀγωνία, μετὰ τὴν ὁ-ποῖαν τρεχίμε σὲς σπασμὸν νὰ πάρουμε τὸ «Ἐγερτηρίον» γιὰ νὰ διαβάσωμε κον-τὰ σὲς ἄλλο λαμπρὸν τοῦ πρὸς ἐλπίδα καὶ τίς κρῖσεις του γιὰ ὅσα τοῦ εἶχαμε στείλει. Πολλὰ ἀπ' αὐτὰ μᾶς τὰ δημο-σίευσεν. Θυμάμαι μάλιστα μίαν φράσιν, ποῦ εἶχε προκηρύξει καποῖο ποιητικὸν δια-γωνισμό, εἰς τὸν ὅποιον, ἢ ὡς ἐστέρας, τυχὼν ἐπαινεῖ, διότι τὸ βραβεῖον τὸ πη-ρε ὁ πρῶτος. Τὸ ποιῆμα μου νομίζω δη-μοσιεύθηκε τότε καὶ νὰ μνηστὴς οἷς νὰ τὸ βρῆτε τώρα σὲν τομὸν ἢ τοῦ 1915 ἢ τοῦ 1916.

Πέρασαν ἐκτοτε χρόνια, τὸ «Ἐγερτηρίον», εἶχε παύσει νὰ ἐκδίδεται. Γράφηκαν σὲς Πανε-πιστήμιον, πηγα κατόπιν στρα-τιωτικῆς, πολέμου, ὑπέφερα, ὁ-κίμασα καὶ χυρὴ καὶ λυπὰς χρόνια σὲς τὴν Μακεδονίαν, σὲς Ὀρμὴν, σὲς τὴν Μικρὰ Ἀσίαν, ἐ-γίνα ἀξιωματικὸς καὶ δὲν ἀ-πολυθὲκα πῆρα τὸ δικαίωμα τοῦ καθηγητοῦ τῆς Φιλολογίας, μὰ δὲν ἔβηκα σὲς σπῆμα μου ὅτε τὸν πρῶτον μου, ὅτε τὴν καλὴν μου μητρώδα, ὅτε τὸν ἕνα ἀδελφόν, ποῦ ἐξ ἀρρωστήσεως σὲς τὴν Ἀνατολικὴν Ὀρμὴν στρα-τιωτικῆς καὶ πέθανεν...

Σὲς διάστημα αὐτὸ ἐγγράψῃ μὰ τὸ «Ἐγερτηρίον» δὲν ὑπῆρχε νὰ ἂ δημοσιεύῃ καὶ σὲς ἄλλας περιοδικὰ δὲν ἐκδίδετο χωρὶς καὶ ἐγὼ νὰ ἔχω γιὰ τί.

Τέλη τοῦ 1931, τὸ «Ἐγερ-τηρίον» ξαναβγαίνει, μετὰ τῆς ἰδίας ἀρχῆς καὶ τίς ἀναμορφώσεως...

του τρεῖς. Ἄντρες πρὸς τὴν ἐγώ, οἱ-κοινειάρχης, ἐπιτημονας. Τὰ ὄνειρά μου ἔχουν ἐκπληρωθῇ κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ ὁ καιρὸς μου τώρα πρὸς διατίθεται γιὰ ἄλλας σελίδας. Δὲν μοῦ μένει καιρὸς γιὰ ἐρωάνεα καὶ περιγυφίαι καὶ στί-χους. Καὶ ὅμως μὴ ἀκατανίκητη θέλησι, ἢ ἀγάπη μου πρὸς τὸ «Ἐγερτηρίον» ἢ ἀσβασία, μετὰ τὴν νὰ τὸ ἀγοράσω, νὰ τὸ διαβάσω, νὰ ἐνισχύσω τὰς ὑψηλὰς του ἰδέας καὶ τὰς αὐγὰς τοῦ προσπαθεῖ-ας. Καὶ—ὡς τοῦ θαιματος!.. εἰς τὸ τρῆ-τον τοῦ φύλλον καὶ εἰς τὴν σελίδα 107 βλέπω δημοσιευμένον ἕνα ἀπὸ τὰ παι-

Φ. Χ. Μουχτόπουλος
ὁδὸς Ἐρμού 66α

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
ΔΙΑ ΜΑΘΗΤΑΣ ΠΑΣΗΣ ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΕΩΣ

δικὰ μου πρωτόλειαν μετὰ τὴν ἐπιγραφή «Ἡ χάρις τῆς Φύσεως», ποῦ καὶ μετὰ ἄλλα τὰ εἶχα στείλει σὲς «Ἐγερτηρίον» σ' α 1915. Κοιτάζω τὴν ὑπογραφήν μου καὶ... ἐκπληττομαι!.. Εἶμαι ἐγώ; Ἀσφαλὲς γιὰ τὴν ὑπογραφήν φέρει καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατέρα μου—τοῦ χρυσοῦ μου πατε-ροῦ, ποῦ ἀπὸ τὰ 1918 ἀναπαύεται σὲν ἄλλο κόσμῳ—ἄλλως τὴν λίγο λίγο θυμίζω τὴν περιεχόμενον του... Ἀλή-θεια τί ὁμορφὸν πρᾶγμα εἶναι νὰ κοι-τάξῃ κανεὶς τὴν ψυχὴν τοῦ τὴν παιδικὴν καὶ τὰς ἀντιλήψεις, ποῦ εἶχε πρὸ 17 χρόνων... Ἀναμφρόβως μέσα σὲς χε-ρὶν ἡμῶν Σας—ἂν τὴν φυλάττεται ἀπὸ τὸ 1915—ἢ βρῆτε καὶ ἄλλαν μου πρωτόλειαν καὶ περὶ καὶ ἔμμετρα... Πόση ευγνωμοσύνη θὰ ἔσῃ ὡφείλω, ἂν μοῦ τὰ ἐπιστρέψατε, ἀπὸ γιὰ νὰ δημοσιεύσῃ δὲν ἀξίζουν ἀσφαλὲς!.. Ἦθελον νὰ τὰ ξαναῖδω, νὰ τὰ διαβάσω, νὰ βρῶ μέσα τοὺς τὸν ἐ-υστὴ μου, τὸ ὄνειρά μου, τοὺς πόθους μου τὰς κλίσεις μου...

Καὶ τώρα κλείνοντας τὴν παροῦ-σα μου Σας πληροφορῶ, πῶς καὶ ὁ Ἀθ. Παπαχρίστου ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα, τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα ἀναφέρεται εἰς τὸν «χαίρετισμόν» Σας ἔχει γί-νει καθη-γῆς τῆς Φιλολογίας—δυστυχῶς ὅμως δὲν ἔβηκα ποῦ ἀγῶνις ὑπῆρξε—τὸν συναντήσα σ' α 1927 εἰς τὸ Διδασκαλεῖον ποῦ μετεξεπαιδευόμενα καὶ εἶπαμε τότε πολλὰ γιὰ τὸ «Ἐγερτηρίον».

Ἐπὶ πλέον... Μετὰ πολλὴν ἐκτίμησιν
Στέφανος Δ. Βασιτοπούλος
(Καθηγητὴς)

Ἀπὸ κατὰ τὸ 1918 ἔπλεον τὸ πεν-χίον μου, ὅλοα ἀπορροβήσθη εἰς τὴν...

δύνην τοῦ πολέμου. Ἐπολέμησα σ' α βου-νὰ τῆς Μακεδονίας, σ' α πεδία τῆς Οὐ-κρανίας καὶ σ' α τοὺς κάμπους τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ὁ Θεὸς ὅμως με διεφύλαξε. Τώρα ὑπηρετῶ εἰς τὸ Γυμνάσιον Καρπε-νησίου ὡς καθηγητὴς».

Με ἀγάπην καὶ ἐκτίμησιν
Χρ. Ἐνισλείδης
(Καθηγητὴς)

Ἀισθάνομαι ἰδιαιτέρως ὅλας χαρὰν ἀ-ναλογίζομενος ὅτι συναντώμεθα καὶ αὐ-θις, ἔπειτα ἀπὸ 15 ἐτῶν καὶ θὰ θεωρήσω τὸν αὐτὸν μου εὐτυχῆ ἂν δυνηθῶ καὶ πάλιν νὰ συγκαταλεχθῶ μετὰ τῶν συν-εργατῶν τοῦ ἀξιολόγου φύλλου σας οὗ-τινος τυγχάνω θιασώτης».

βγαίνε, θὰ τοὺς εἶδε τὰ ἐξῆς πορτοκά-λια ἀπὸ τὸ ὅλον ποσὸν ποῦ ἔκοψε.

Εἰς τὸν πρῶτον ποῦ θὰ συναντοῦσε θὰ εἶδε τὰ μισὰ πορτοκάλια ἀπὸ τὸ ὅ-λον καὶ τὰ μισὰ τῶν μισῶν (δηλ. τὸ 1/2 τοῦ ὅλου καὶ τὸ 1/2 τοῦ 1/2) τὸ αὐτὸ τοῦτο θὰ ἔκαμνε καὶ εἰς τὸν δευτέρου δίδων ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ τοῦ ἔμειναν (χω-οὶς νὰ κόψῃ ἄλλα), τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸν τρίτον ἀγορεύοντα. Ἐξῆλθε δὲ ἔχων μόνον ἕνα πορτοκάλι. Θέλομε νὰ μά-θουμε πόσα ἐν ὅλῳ πορτοκάλια ἔκοψε καὶ πόσα ἔδωκε σὲ καθεὶ ἀγορεύοντα;

Ἀποστολεῖς
Πήλιος Γούσης
Φοιτητὴς—Ἐνταῦθα

Τὸ ἀνωτέρω πρόβλημα δύναται οἱ μαθηταὶ τῶν ἀνωτέρων τάξεων τῶν Γυ-μνασίων καὶ Πανεπιστημίων σχολῶν νὰ τὸ λύσουν—Ἀλγεβρικῶς—οἱ λοιποὶ ὅπως θέλουν—
Τὰ ὀνόματα τῶν—ΛΥΤΩΝ—θὰ δημο-σιεύσωμεν—Παρακαλοῦνται οἱ βουλόμε-νοι νὰ μᾶς ἀποστελλῶσιν τοιαύτης φύσε-ως προβλήματα καὶ εὐχαρίστως θὰ τὰ δη-μοσιεύσωμεν.

ΓΙΑ ΤΑ ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ
Βοῦ—Δου καὶ Εου

Ὅσοι λύσουν—ἐξ ὅλων—τὰ περισσό-τερα ἐξῆς θὰ βραβευθῶσιν μετὰ εἰρηλικὴν συνδρομὴν καὶ θὰ δημοσιεύσῃν τὰ ὀ-νόματα των.

Ἀγαπητοὶ φίλοι

Συνεχίσσατε παρακαλοῦμεν τὴν ἀπο-στολήν—Αἰνιγμάτων—Παροιμιῶν—Προ-λήψεων—Ἀστείων—Λαογραφικῶν—Δισεί-χων καὶ ὅτι ἄλλο σχετίζεσθαι μετὰ τὴν λαϊκὴν ψυχὴν ὅλα θὰ δημοσιεύωνται μετὰ τὴν σει-ρὰ τοὺς—τὰ ἐκλεκτὰ—θὰ σχολιάζονται καὶ ἐπαινῶνται.

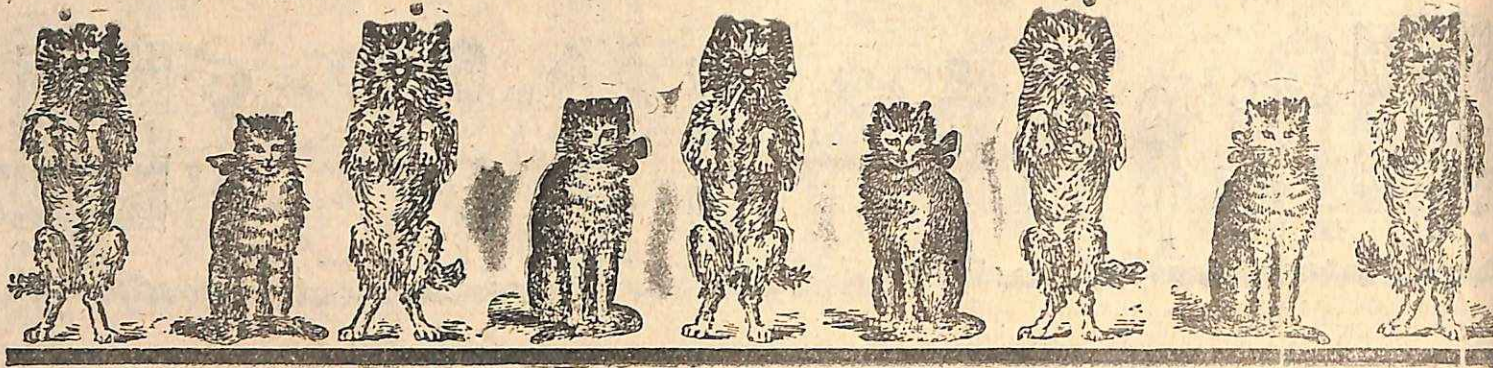
ΑΝΑΝΑΙΩΣΙΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ τοῦ «Ἐγερτηρίου»

Ὁ σκοπὸς τῶν διαγωνισμῶν μᾶς εἶ-ναι τὸ πῶς θὰ δημιουργήσωμεν—Νεοελ-ληνικὸν Πολιτισμὸν—ζητοῦμεν τὴν γνώ-μην ὅλων.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΛΗ

Τὰ δημοσιεύματα πάσης φύσεως θὰ δημοσιεύωνται μετὰ τὴν σειρὰ τοὺς—ἀεὶ μὴ ἀπαγορεύονται οἱ ἐπὶ ἐπὶ ἀποστολὰς λαίς—συνεχίζετε τὸν ὁρόμον σας.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

- 1) 'Από πάνω σάν τινάνι, από κάτω σάν βαμπάκι, κι' από πίσω σάν ψαλίδι.
τί είναι ;
- 2) Χιλιετρούπητο κανάτι, και σταλιά νερό δε βγάζει.
- 3) Ψηλός ψηλός καλόγηρος, και κόκκαλα δεν έχει.
τί είναι ;
- 4) Ψηλός ψηλός καλόγηρος και στην κορφή καπέλλο.
τί είναι ;
- 5) Τέσσερα μαστοράκια, ένα πηγάδι χτίζουν.
τί είναι ;
- 6) Τό ρόι τό κρεμαστέντες, μουσουδέντες δε χωρέντες, δίνει όντες και χωρέντες και γυρίζει γλυφερέντες
τί είναι ;
- 7) Είναι ένα βαρελάκι κι' έχει δυό λογίων κρασάκι.
τί είναι ;
- 8) Γύρω γύρω κάγκελλα και με στη μέση κλέφτης.
τί είναι ;
- 9) Του παπούλη μου τ'ά γένεια μεσ' τή γή είναι χωμένα.
τί είναι ;
- 10) Τρίζει τρίζει τό κλαρί, και μαζεύουνται τ'ά γίδια.
τί είναι ;
- 11) Καρακάξα μακρουόρα, γλύγορη μαργαρευετούρα.
τί είναι ;
- 12) Χίλιοι μύριοι καλογέροι σ' ένα ράσο διπλωμένοι.
τί είναι ;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΑΤΙΝΑΔΕΣ

- 1 Κοιλ'ά ό χρόνος γρήγορα κι' ή υιότη μας κοντά του και παίρνει κάθε μας χαρά στο γοργοκύλισμά του.
- 2 Μάτια πού γρήγορα γελούν, μάτια π' άγοούν νά κλάψουν είναι κατάνια πού ποτέ δε θέλουνε νά βλάψουν
- 3 Στόν ψεύτη κόσμο ή χαρά σάν άστραπή διαβαίνι σάν τό νερό στόν ποταμό πού τρέχει κι' όλο πνέινει
- 4 Τριανταφυλλένια μάγουλα ρόδινα τό χειλάκια δροσάτα κάλη σάν νερό πού κυλαρούν στα ρυάκια,
- 5 'Αγάπη δίχως κλάμματα δίχως κτύπους και πόνο είναι αγάπη ψεύτικη, ψευτιάς αγάπη μόνο
- 6 Για σέ τ'ά δέντρο' αντίθουνε για σέ και τό φεγάσι για σέ άνάπη μου για σέ σκορπίζει τόση γάρη
- 7 Χύνει τό πούκο σ'ήν κοπή σάν δάκρυ τό όρεσίγι κι' ή όμορφιά κι' ά, μαρτυρή πάλι όμορφιά άφίνει

ΓΛΩΣΣΟΔΕΤΕΣ

- 1) Καρυά και καρυοκλώταροι.
- 2) Σφάκα μπουμπουκόσφακα με μπουμπουκόσφακά σου.
Μιχ. Παπαγεωργίου.
Μεγαλούπολις
- 3) Τό κρασάκι στο ποτήρι—τό ποτήρι στη σακκούλι—τό σακκούλι στο καρβέλι—τό καρβέλι στο σαμάρι—τό σαμάρι στο γαϊδούρι—τό γαϊδούρι στο λιβάδι δηλ. Νά κρασσοποιηροσασκουλοσκαρβελοσασμαρογαϊδουρογαϊδαδωσωμε ...
Γ. Κογχιλάνης
Γρα-Κερά Κισσάμου
- 4) Βάλε με στην άνεμη κι' άνεμιδιγάθισέ με.
- 5) Πάνω στο Πυθαγόρειομα στο πυθαγόρειομα μες ποντικές αύγά γλυφε, ποντικές αύγάγλυφε ...
Μιχ. Παπαδόκης
Κάστοριά.

ΛΗΘΓΡΑΦΙΑ

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΣΤΗ ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ

Στα περισσότερα χωριά της Δυτ. Μακεδονίας την ημέρα του Προδρόμου, —ή— στερα δηλ. από τα Θεοφάνεια—έπικρατεί μια συνήθεια σημαντική για την ιστορική της καταγωγή και τη θρησκευτική της έννοια.

Κάθε χρόνο στις 7 του Γενάρη συνάθροίζονται όλοι οι κάτοικοι σ' ένα σπίτι και συνταρώνουν όλοι μαζί. 'Ο σπιτιονοκοκύρησι του σπιτιού αυτού κάνει μια πητήτα—είδος Βασιλόπιτας—και μέσα βάζει ένα μικρό ξύλινο Σταυρό. 'Η πητήτα μοιράζεται κατόπιν έτσι, πού από κάθε σπίτι ένας νά πάση ένα κομμάτι. Σ' όποιου τό κομμάτι πέσει ό Σταυρός αναλαμβάνει τό κόπονον έτος νά φιλοξενήση την ίδια νιοστή όλου; τού; κατοίκους. Τί εί'ται; όμως φλογενία; 'Οταν ποιούσάπανο φυσικά, νά παραθεση έξ' ιδίων γεύμα σ' όλο τό χωριό. Τί γίνεται όμως;

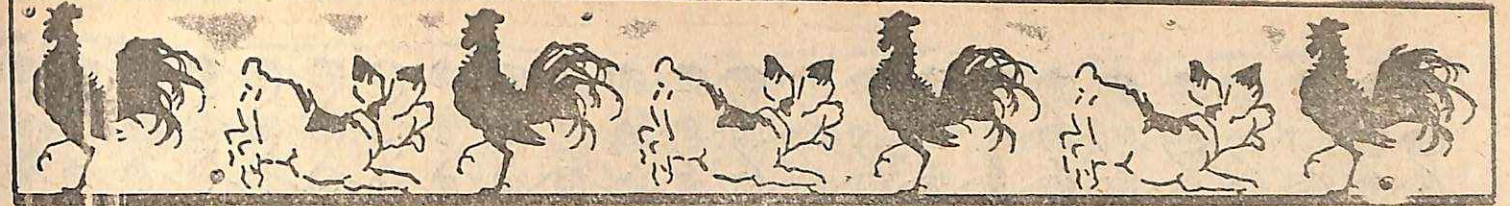
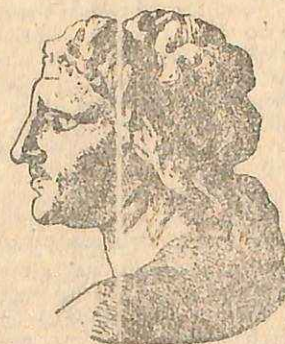
Κάθε μία νοικοκυρά έτοιμάζει τό φαί της και μέ τήν άνδρα της και τό παιδιά τό παίρνουν και πάνε στο σπίτι πού ει τό Σταυρό.

Τό ίδιο κάνουν όλα τ'ά σπίτια. Σάν μαζευτούνε οι γυναίκες έτοιμάζουν σέ 3 κάμαρες τ'ά τραπέζια. 'Επειτα κάθονται και τρώνε χωριστά οι άνδρες χωρία οι γυναίκες και γόρια τα παιδιά.

'Ο σπιτιονοκοκύρης, αν βασιλεύει καλά, μπορεί κρίνει την ήμέρα νά σφάξη 2-3 σφαχιά. Μα πάντα όμως πρέπει νά πάρη ό καθένας λίγο πολύ τό φαγητό του και τό ποτό του.

Τό έθιμο αυτό έχει παναρχαία καταγωγή από τών χρόνων τή' Απ' Χριστιανική: 'Εκκλησίας, όπου κιόως έαίρουμε όλοι οι αδελφοί έφεραν καθένας έκ τών ύπαρχόντων, ό,τι είχε κι' έτρωγαν σέ κοινά συσσίτια τα καλούμενα εά γά π π». 'Ενα τέτοιο συμβολίζει ή είναι λειψανο τών χρόνων εκείνων ή συνήθεια αυτή.

'Εν πάση περιπτώσει ή σημασία του είναι καθαρά Χριστιανική και σέ βαθύτερη του έννοια κλείει την ούς αστικώτερη εκδήλωση του Χριστιανικού πνεύματος της αδελφωσύνης όλων μας.

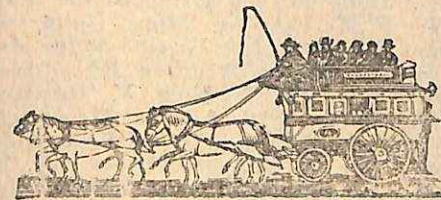

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΣΤΑ ΣΥΝΝΕΦΑ

'Ηρθαν τ'ά σύννεφα τ'ά χινοπωρινά σέχνοντας μαζί τους τή γλυκειά μελαγχολία της Βαλνάλιας. Είναι οι υδάτινοι πέπλοι τού ούρανού πού μ' αυτούς ή δημιουργία έσκόλισε τό γαλάζιο χρώμα τού 'Αέριου της. Φυσάει ό Βορ'ας και φέρνει από τούς κόλπους του την νύμφη, φυσά ή κι' ό Νοτιάς και φέρνει την δροσοσταλίδα, με τήν Λεβ'ντη πνοιμένο πού σάν περ'σει από 'κει πού μένει ή γλυκειά μου ή αγάπη θά 'αποθεπεί μεσα στα σύννεφα του την όψη της ... Καί μέσα σ' τ'ά κούσταλλα της βορ'ας της πού θά πέφτουν, απροσέκτατα ύποκρίματα στην Γή θά βλέπω εκείνη πού άγαπώ και την λατρεύω.

'Ηρθαν τ'ά σύννεφα τ'ά χινοπωρινά για νά σκεπ'σουν τόν ήλιον μά και για νά

μού σ' όρουν την Σελήνη μου γλυκιά στόν 'Ελνιωνί' της.

Σας προσκυνώ νοσταλγικά μπροστά σας, μεγάλη δόξα Τ'ού Μενά'ν Δημιουργού. Δοξάστε τή Γή με την δροσοσταλίας, δώστε τή ζωή σ'ήν κόσμο όλο. Κι' όταν περνάτε από τ'όμορφο 'νσι πού μένει ή γλυκειά μου ή αγάπη κι' έρχόσαστε για την γή τών μενεξέδων νά πέρνετε μαζί σας ήτι από την πνοήν της, από τούς παλούς της, κι' από τούς πόθους της.

Σ' τ'ά σύννεφα πλύνεται ό Πήγασος και ό 'Ερος. Τό στερωτό τό άλγος τού 'Ομήρου ές πλανήση την αγάπη μου και τό στερωτό παιδί της Κύπρου ές την σαιτέψη με την σίττα την γουσή.

'Αγάπ' μου, όταν τ'ά σύννεφα μαύρα και μουντ' περνούν από πάνω μου τ'ά κυλάω με την έλπίδα πώς θά ιδώ άπάνω την μορφή σου

Μέσα σ' τούς κεραυνούς, σ'ής όστορ'πες και σ'ής βοοντές, τό, θ' βλέπω έσένα όπω; ό Δάντης τή Βεατρίκη, μετέωρο κα σέλος παρμένο από τούς ούρανο; έγω; τού Ράϊγκολνε ή ναϊάδες τού Πάγκνερ.

Γ. Θ. 'Αγκάλης

ΤΙ ΜΟΥ ΠΕ

Θυμώμαι πού σάν έφευγες, μου είπες όλα φεύγουν από τ'ά λουλούδια ή όμορφιά, κι' από τό κόσμο ή νειότη

ας πάψουν πειά τ'ά μάτια σου, αγάπη μου νά τρέχουν και γρήγορα νά ξεχαστή, ή αγάπη μου ή πρώτη.

'Ανοιξη δεν μπορείς ποτέ, αίσια νά κρατήσης θά έρθη βορ'χειμονιά, θ' άσπρίσει νε οι κομποί

και πάλι Λέττα μου' άνοιξ', θαρ'η λίγο νά ζήση όταν για δούσερη φ'ός, μέσα σου αγάπη θ'ά π'ρ.

Πέρασαν χρόνια κι' ά.ό.ξη, δεν είδα όίμένα σάν τ'ά λουλούδια της χιονιάς, πού πέφτουνε στη γή

'Ετσι κι' έγω. 'Αντί για όνειρα, γλυκ' εύνησιόμένα θά μαραθώ μαζί μ' α'τέ, μια θλιβερή αύγή.

ΝΙ Η ΧΟΛΑΡΟΥ

ΣΤΟ ΜΝΗΜΑ

Μεσ' στο φρικτό σκιοάδι σου τό πεθάνο χρώμα σάν φερούγισα ή ψυχή εις τ'ά σπράνια ύψη

Ξαπλώνεται άξένιστο στο μαύρο σου τό χρώμα έλευθερο από τ'ής κορδιάς μικρή ή μεγάλη θλίψη.

Στη σκοτεινά σ'ι σβύνεται ή δύναμις κι' ή δόξα μαρτύρεται ή έμμορφιά κι' ή θροσση νεότης.

Δεν τό λαμπρύνουν τό κορμί. Τ'ά τροσπια τό τόσα οι θησαυροί και ή έ'χες πού είν' όλα 'αμναιόνη

Γ. Θ. 'Αγκάλης

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Χαίρουμεν πού από τό πανόμορφο νησί την Ζ'κυνθο, λαβαίνουμε τόσον εύνεεις έ'θαρούσεις σάν εκείνη π'ύ μας στέλνει δι' έπιστολών του ό έ'νικος ποιητής της Ζακύνθου, κ. 'Αγγελος Σαλούτης, παρασημοφορεμένος διά τού 'Αργυρού Σταυρού τού Σωτήρος, εις τόν όποιον άνήκει και τό κατωτέρω ποίημα, τό όποιον εύχαρίστως φιλοξενούν οι στήλες τού 'Ε'φ'ηγήριου.

ες φορές μου έτυχε, νά ιδώ και γώ άφοσιμένα τ'ά κυματα νά σκ'βουνε, τ'ά ερώτησα για σένα.

Κ' είπα σέ κειά τ'ά κυματα, τ'ά άφ'ότα νά μου πούνε αν τ'ά χιονάτα κέλλη σου, έτύχανε... νά... ιδούνε

Και πειά κουσά μου είπανε, πώς σ' έρημο άκορμιόλι μετ'έρα σ' είδαν κα έλ'ουζες τ'ά κάτασπρά σου κέλλη

Και πώς έπταματήσανε, και κείνα στη θωριά σου, και τόν άφ'ό τους έ'ε'μανε ή φλογερή μοτιά σου!!...

Κ' είπα και γώ... αν σέ νερό πού ή κάθε φλόγα οβέναι άντι ή ματιά σου νά σβυσθ'η, τή θάλασσα θεομνήνης

Πώς θά σβυσθ'η στη σπλάχνα μου, ή θόρυβ' της καδ' ές σου άφ'ό άναφτε τό νερό ή φλόγα της ματιάς σου!!....

Εάκυνθος

'Αγγελος Σαλούτης

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

Γ. Κανακάριον Φοιτητήν Νημικής. — Συγγράμμεν Θεοῦ γὰρ τὰ εὐγενῆ καὶ λαμπροφάντα αἰσθημένα σας καὶ εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν ὑπερ τοῦ «Εὐεργητοῦ» εἰλικρινή καὶ συνειδητή σας.

Στάθην Ἰωάνν. Φιλιππίν. — Συνχαίρομεν τὴν εὐγενή φωνήν σας καὶ εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν ἐνέργειάν σας καὶ εὐχόμεθα ὅτι ἡ ἐνέργειά σας εἴη ἀποδοτική.

Μαριόπουλον Ν. Φοιτητήν. — Εὐχαριστοῦμεν θεοῦ διὰ τὴν ἐνέργειάν σας, συγχαίρομεν διὰ τὴν ὑψηλὴν φρονήματά σας.

Ν. Χατζηβασιλείου Βουκουρεστίου. Τὰ λόγια σου ἐνέπνευσαν ἑλληνόπουλο μᾶς συνεκίνησαν βαθειά. ὅπως καὶ κάθε νέου ἑλληνοπούλου ποῦ ἄς γράφει μακριὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα του. Ἡ ἑλληνικὴ μαθητικὴ καὶ ἀκαδημαϊκὴ νεολαία ἀπευθύνει μὲ τὴν πίστιν τῆς αἰσθῆς τοῦ «Εὐεργητοῦ», τοὺς ἐγκαρδίστους χαιρετισμούς της πρὸς τὰ ἐννεπνεύματα ἀδελφία της ποῦ τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ τὴν κἀνῃ νὰ λησυστήσουν τὴν πατρίδα τους τὴν νικητὴ καὶ νὰ παύσουν νὰ ἐργάζονται γὰρ τὴν πρόδο καὶ τὴν καλὴν τῆς.

Ρωμύλον Ζησιάδην Κων/πολὶς Διὰ τὸς ἐνεργείας σας καὶ τὸν ἔηλόν σας, σὰς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Ὁ κ. Διὲς σὰς ἐργάζεσθαι ἰδιαιτέρως.

Θ. Χατζηγεωργιάδην Ἐνταῦθα. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν ἐκτίμησίν σας. Ὅσο γὰρ τὸ ἄλλο ἔζηνα δὲν μπορεῖ δυστυχῶς νὰ εἶναι κίππος ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Γ. Παπαπαύλου Μολάου. Ἀπεσταλόμενος φύλλον εἰς ὅλους ὄντες μᾶς συνεστήσατε. Προκαλοῦμεν νὰ μᾶς νῦν ὁρίσετε ποῖα ἐπιθυμοῦν τελικῶς νὰ ἐννοησῶν συνδρομητὴ καὶ διὰ πόσον χρόνον. Αἱ συνδρομαὶ νὰ ἀποστολῶν διὰ ταχυτῆς ἐπιταγῆς εἴτε μὲ συντημένη ἐπιστολή.

Εὐμ. Φασιάν Κόδρη. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὸς καλὰς σας λόγους καὶ διὰ τὰς ἐνεργείας σας. Ἀναλάβετε τὴν ἀντιπροσωπίαν τοῦ «Εὐεργητοῦ» εἰς τὸ Γυμνάσιόν σας, εὐρετὴ μᾶς καὶ εἰς τὰς ἄλλας τάξεις ἀντιπροσώπων καὶ συνεργαζόμενοι μὲτ' αὐτὰς ἐνεργήσετε τὴν διάδοσιν τοῦ «Εὐεργητοῦ» εἰς τὸ Γυμνάσιόν σας καὶ τὴν ἡσὺν σας.

Χ. Δονατῆν Σπερχαίδα. Ἀπεσταλόμενος τὸ α' φύλλον εἰς ὄντες μᾶς ὑποδείξατε. Γράψετε τοὺς οἰς νὰ μᾶς ἀπαντήσουν ὅσοι θέλουν νὰ ἐγγαφῶν, δρίζοντάς μᾶς τὸν χρόνον τῆς συνδρομῆς των καὶ ἀποστέλλουσιν τὸς συνδρομὰς των. Διὰ τῆς ἐνεργείας σας σὰς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.

Ν. Γεωργιάδην Σέρρας. Διὰ τὸς ἐνεργείας σας καὶ τὰς φιλικὰς ὑποδείξεις σας σὰς εὐχαριστοῦμεν.

Γ. Σκουτέρη Ἐμποροῦ. Μᾶς συνκινεῖ τὸ ὅτι ὁ πρῶτος ὁ ὁποῖος ἐπέταξε νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὰ προπληρητῆρια διὰ τὴν «Ἑλλ. Ἀνωτέρω Ἱησ» εἶναι ἐκ τῆς τιμῆς των βιοπλασιστών. Σὰς συγγράμμεν θερμῶς καὶ εὐχόμεθα νὰ εὐρεθῶν πολλοὶ μιμηταὶ σας.

Π. Γ. Ἡλιόπουλον Κομοτινῆ ἐτ' 4. Καθεύετε λίγο ἔχαστε τὰ γλυκά. Αὐτὸ ποῦ κάνειν ἀνιάου. νιάου δὲν εἶναι ἡ γὰρ εἶναι ὁ... γάτος.

Β. Βασιλειάδην Θεσ/κην. Εὐχαριστοῦμεν γὰρ τὰ καλὰ σας λόγια, βέλαια

ἔχετε τὴν δικαιοσύνην.

Η. Γεωργιάδην Γρεβενά. Σὰς γράφομεν προσεχῶς. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐνεργεῖτε διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ «Εὐεργητοῦ», εἰς τὴν πόλιν σας.

Π. Φωτόπουλος Ἐνταῦθα. Συνεργασίαν σας δεχόμεθα εὐχαριστῶς.

Ε. Βασιλειάδην Κομοτινῆ. Κ. Γιαννάκην Θεσ/κίαν. Χ. Ἐνισλῆδην Καθηγητὴν Κομοτινῆ. Σὰς γράφομεν ἰδιαιτέρως.

Ἀνδρέαν Δροσάκη Ρέθυμνον. Γὰρ τὸν ἐνδοκίμησόν σας καὶ τὴν προθυμίαν σας νὰ συμβάλετε εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου μᾶς σὰς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Συνδρομητὴν σὰς ἐνεργήσαμεν. Εἴθετα βέλαιοι οἱ θὰ φανῇτε ἀντιὸς τῶν προσδοκίων μᾶς.

Ν. Καραβελάκη Λαρίαν. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν ἐκτίμησίν σας.

Γ. Δροσάκη Κόρινθον. Μᾶς εὐχαριστῶν τὸ ὅτι οἱ νεαροὶ μᾶς ἐπιστήμονες ἐναγνωρίζουν ἐκ τῶν ποσῶν τὴν ἀξίαν τοῦ «Εὐεργητοῦ» καὶ φροντίζουν διὰ τὴν διάδοσιν τῶν ἀρχῶν του. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.

Ν. Γαύναρη Ζάκυνθον. Δεχόμεθα καὶ σὰς γράφομεν προσεχῶς. Διὰ τὰς ἐνεργείας σας σὰς εὐχαριστοῦμεν.

Γ. Βασιλειάδην Αἰδουόγειον Ζήσιν Παπαναστασίον Ἐνταῦθα. Β. Βασιλειάδην Φοιτητὴν Ἐνταῦθα. Ε. Δονατῆν Ἐνταῦθα. Βασιλειάδην φοιτητὴν Πειραιᾶ. Τὰ ἐνδοκίμησόν σας γράμματα καὶ αἱ ὁρθαὶ κρίσεις σας μᾶς συνεκίνησαν βαθειά. Ἀπὸ αὐτὰ φαίνεται οἱ ἐκδοκίμη καὶ ἡ θέρη καὶ ὁ βόρξας σὲ στήθια σας, νὰ μὴ μείναι μονάχα σὲς δικῆς σας εὐνεμίας καρδιῆς, ἀλλὰ νὰ μεταδοθῇ εἰς ὅλους εἰς νεανικὰς ψυχὰς, καὶ ἡ λαμπρότης ποῦ τὴν ἀνέβησιν οὐ αὐτὴς νὰ ἀσυνεχίσουν καὶ νὰ γίνων φλόγες μεγάλας, ἔκτοντες νὰ κόψουν καθεὶν τὸ σῆμα, καὶ νὰ θροῦν τὸ σῆμα ποῦ θὰ χαλεπθῇ ἡ αὐριανὴ ἑλληνικὴ σιδερένια κοινότης. Στὰ λόγια σας καὶ πολλῶν ἄλλων φίλων μᾶς, διακρίνομεν, Μαρίον, Ἀστούς, καὶ Ἐντῶν ὁρᾶμεν. Στὰ θερμὰ καὶ νεανικὰ τῆς νεολαίας στήθη ἡ Ἑλλὰς

πρέπει νὰ στηρίξη τὸ μέλλον της, καὶ δηνώντας τὴν ὁρὰ καὶ ὅχι ὅπως ἀπαιτῶν ποσοτικὸν συμφέρον.

Ν. Γεωργιάδην Σέρρας. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὴν ἐνέργειάν σας.

Χριστόφ. Γιάνναρον Κέρκυρα. Ἰωάν. Μπουζάνην Παλαὶ Ρόματα Χανιά. Ἀνδρέαν Τσιγδονά Τρίκαλα. Ἀθαν. Σέρρα Τρίκαλα. Σὰς ἐνεργήσαμεν συνδρομητὰς μᾶς καὶ εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὴν προθυμίαν καὶ εὐγενῆ ὑποστήρηξιν σας.

Γ. Τζωρτζάκη Λευκάδα. Σὰς γράφομεν προσεχῶς καὶ σὰς ἀποστέλλομεν ὁδηγίαν. Τὸν ἀδελφὸ σας Νίκο διωξάμε ἀντιπροσώπῳ μᾶς σὲ Γυμνάσιόν του.

Τοὺς ἀγαπητοὺς σας ἀντιπροσώπους κ. κ. Ἰωάν. Παπαγιαννῶν Μεγίλον. Δόλ. Βασιλειάδην Πύργον. Θ. Κώραν Πύργον. Γ. Σακελλαρίδην Θεσσαλονίκην. Γ. Ι. Λαγυλῆν Σάμον. Δ. Πανουρίαν Λεβάνη. Γ. Τζοπάνην, Γ. Κομπῆν, Π. Τσίμουραν εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὰς ἐνεργείας τὰς ὁποίας κατέβαλον διὰ τὴν διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ «Εὐεργητοῦ» καὶ διὰ τὰς πληροφορίας ποῦ μᾶς ἔδωσαν, καὶ τοὺς προκαλοῦμεν νὰ ἐκκολοῦνται ἐνδεχομένῳ μετὰ τὸν αὐτὸν ἔηλόν. Προσεχῶς τὸν στέλλομεν ὁδηγίαν καὶ καρνέ.

Ἐπίσης εὐχαριστοῦμεν καὶ διὰ τὰς ἐνεργείας των καὶ τοὺς καλὰς τὸν λόγους τοὺς ἀναπτύσσοντας ἀντιπροσώπους κ. κ. Π. Ν. Κορυϊάδην Μίση Παπαγεωργίου Ἰωάννην Π. Χρυσόπουλον Λευκίμην Κερκύρας, Χρήστον Ρήγα Ἐδεσσαν, Θ. Δάνον Ναύπλιον, Χ. Παπαροῦσαν Λαρίαν, Ε. Τραϊανίδην Φλώρινα, Β. Ρουμελιώτη Ἀμαλιάδα, Ἀλ. Χριστοφίδην Ἀλβερτίον, Ε. Μάργην Μεσολόγγιον, Ἀνδρονίκον Πύργον. Τὸν γράφομεν προσεχῶς καὶ τὸν ἀποστέλλομεν ὁδηγίαν. Ἐν τῷ μεταξὺ τοὺς προκαλοῦμεν νὰ ἐντείνων τὰς προσπάθειάς τους καὶ νὰ ἀναπτύξουν τὴν πρωτοβουλία των, ἡ ὁποία θὰ εἶναι ἐκείνη ποῦ θὰ τοὺς κρίνῃ.

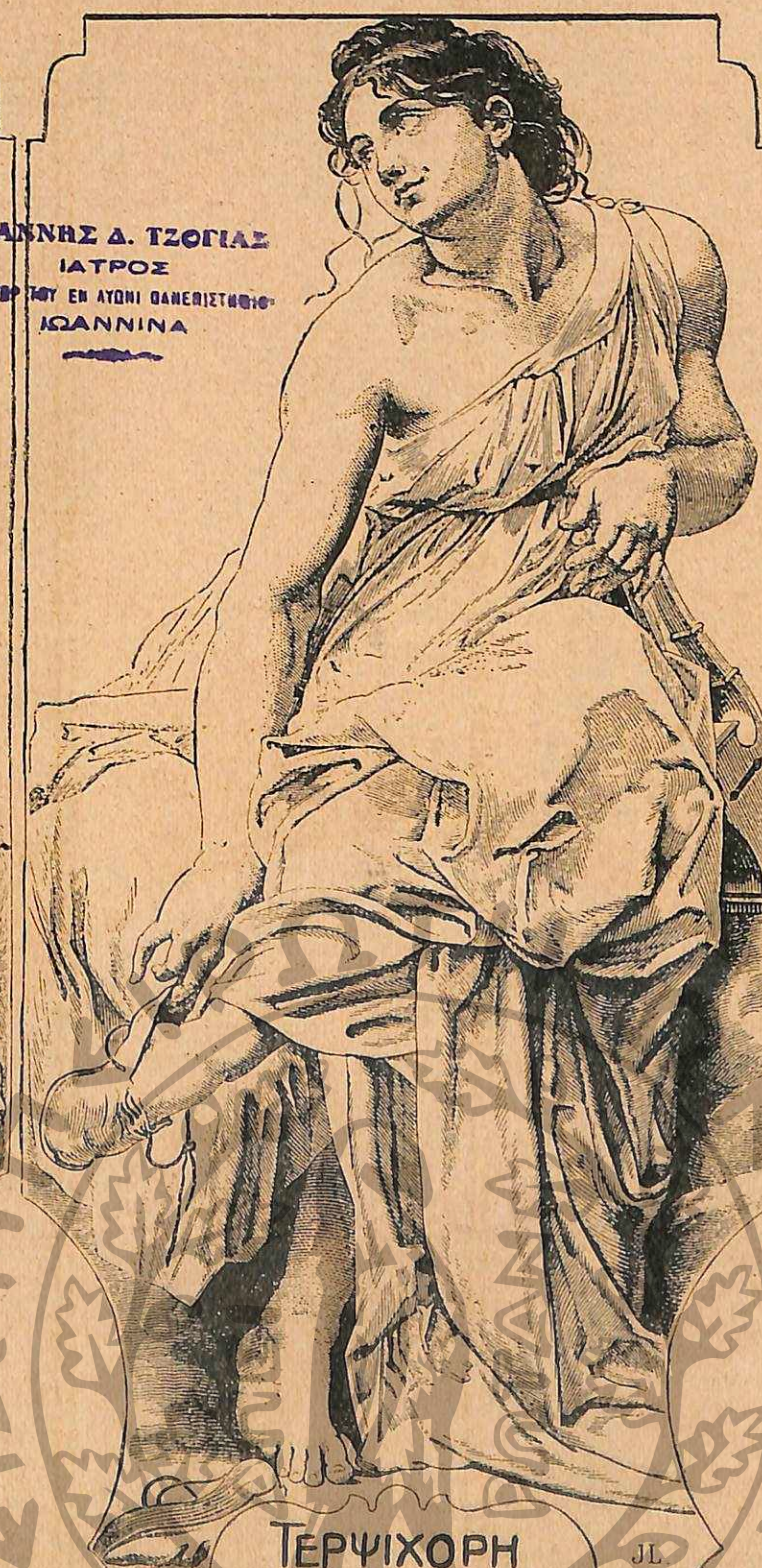
Προκαλοῦμεν ἐπίσης θερμῶς ὅλους τοὺς ἀντιπροσώπους μᾶς νὰ ἀναγκάσουν, ἐκείνη ποῦ ἐργάζεσθαι σκεπτικῶς μὲ αὐτοὺς εἰς τὸ προηγουμένον φύλλον, καὶ νὰ μᾶς ἀπαντήσουν ἀμέσως.

Γεωρ. Παπαγιάννην Τελεσιφ. Γυμν. Παλαιόχωρα Χανιά Κρήτη. Ἐλθόμεν ἐπιστολή σας. Σὰς ἐνεργήσαμεν συνδρομητὴν μᾶς. Αἱ ὁρᾶς λόγια σας, εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. ἐντείνετε ἐνεργείας σας διὰ τὴν Κοινοφελὴς σκοποῦ Παροδικοῦ μᾶς. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς διὰ τὴν προθυμίαν ὑποστήρηξιν τῶν κ. κ.

Δ. Σπένν Ἀθήνας. — Ἀν. Παπαντωνίου — Ἀθήνας — Σοφ. Μαλινοδράμι Πάνορμον — Ἰωάν. Ἀπιδουλοῦλον Καλλιθέα — Εὐμ. Περγουτίδου Ἀθήνας — Εὐμ. Σ. Ἀνάστη Γεωργίου — Παρισόπουλον Μ. Μ. Καστοριάς — Καστορία. Α. Χατζοῦλης Θεσ/κ. — Μ. Παρισόπουλος Πανεξία — Ἀν. Δ. Μηταυρίδην Γρεβενά — Ε. Ι. Ἀγρινοῦλον Κων/πολιν. Ι. Β. Μαριδάκη Ἀργάναις — Τέλλον Κων/κίον Καστορίας — Παυλίδου Ἀθήνας — Γεωρ. Α. Σαράντης — 9. Σ. Κόρινθος — Κωνσ. Ελίου Γούβα — Πανα. Γ. Δουλιχίου Κωνσ. Κουτσουμπῆν Κόμπου Χίου — Εὐμ. Ἀλ. Ἀνερούσην Πειραιᾶ — Ἀνδρέαν Μιχ. Μαστορακῆ — Αὐτοῦ — Ἀντιπ. Γ. Νίκας Ἀθήνας — Βασ. Ἀλέξανδρον Ἀθήνας — Βασ. Φίλην Πύργον Κόρινθος — Ἀριστ. Παπούλιαν — Ι. Σκουτέρη Αἰδουόγειον Εὐμ. Σ. Ἀνάστη Γεωργίου — Δημητ. Σίσκον Καστορία — Μ. Καραβελάκη Ἀρεόπολιν.

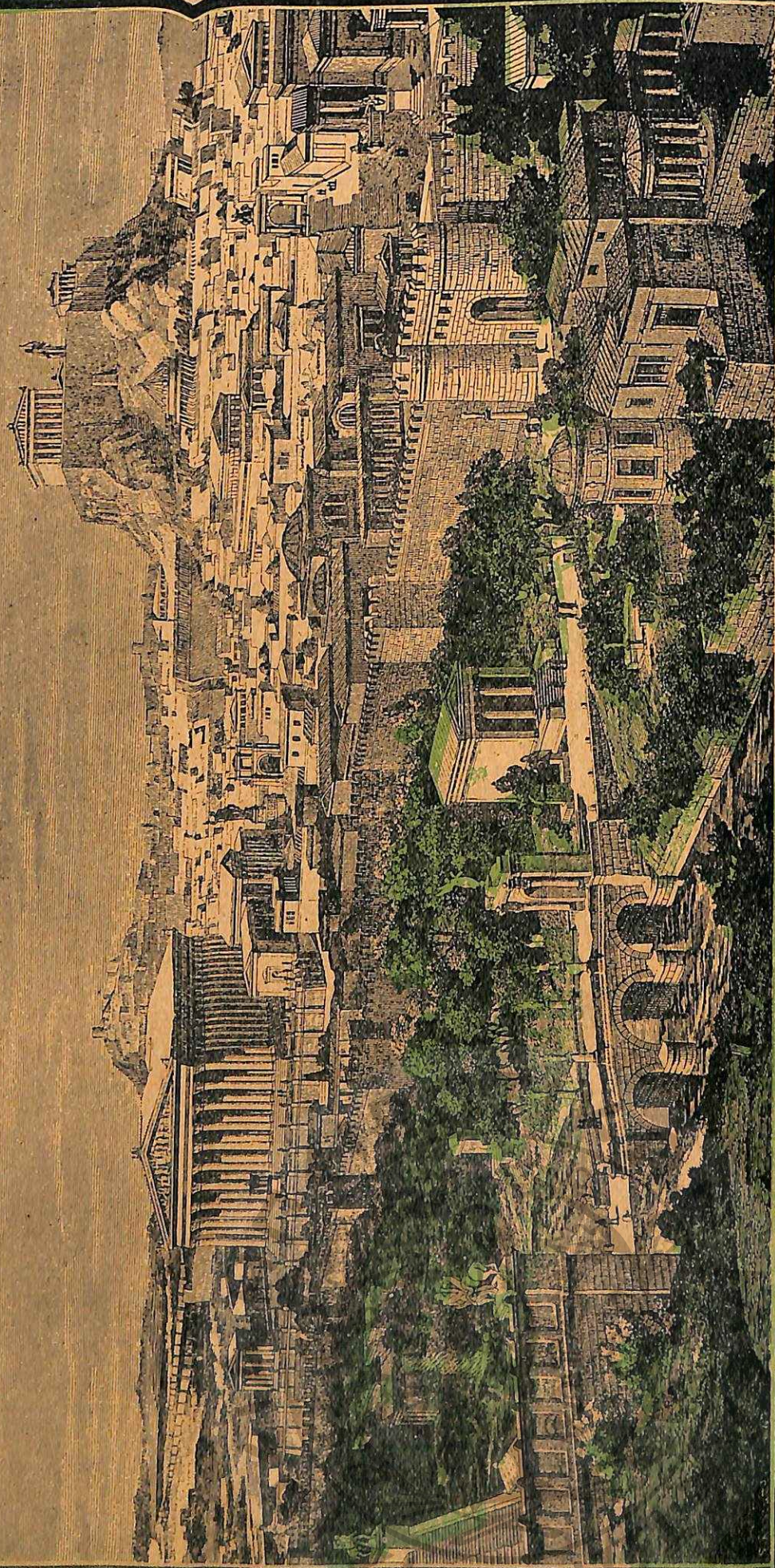
ΘΑΛΕΙΑ

ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ

ΑΠΟ ΤΑΣ ΜΟΥΣΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΤΖΟΡΙΑΣ
ΙΑΤΡΟΣ
ΜΑΓΙΣΤΡΟΣ ΕΝ ΑΝΤΩΝΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Αἱ Ἀθῆναι κατὰ τοὺς χρόνους
τῶν Περσικῶν πολέμων